

311366

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

సంపుటము ౧౪

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 15-వ తేది గురువారము

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర ఆషాఢమాస శుద్ధ పంచమి గి.

No 90

సంచిక ౯౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే నేలకు నేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంపదాప చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

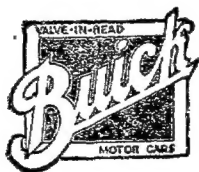
విజేతములలో కూడ వాడుచున్నారు

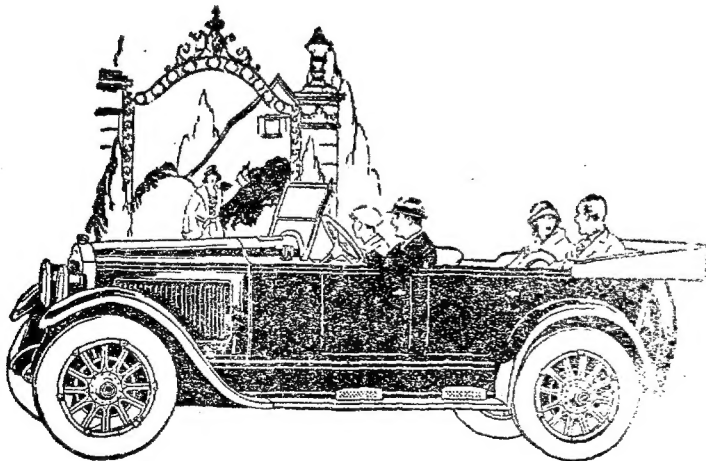
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

సుఖముగాను, భద్రముగాను

నందు ప్రయాణము చేయుదు

బెల్మాన్ టైరులు:— బ్యూక్ కారుకు మునుపటి
కంటెను పెద్దదైనట్టియ, మేలైనట్టి టైరులు
ప్రస్తుతము అమర్చబడి యున్నవి. అన్ని
పరిస్థితులందును ప్రయాణ మొనర్చుటకు
అధికమైన సౌఖ్యము నిచ్చును.

4 చక్రములకు బ్రేకులు:— ఇదివరలో తయారు
చేయబడిన మోటరులచే గలిగిన లాభము
ననుసరించి మునుపటి చక్రముల బ్రేకులను
తయారు చేయువారు పూర్తిగా మూసి
యున్నారు.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—

సింప్సన్ అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

మదరాసు,

ఉదకమండలము.

మధ్యరాష్ట్ర గ్రామపంచాయతులు

కమిటీ సిఫార్సులు

మల్లా, కేసు, గుప్తా, గావై గార్లు

అభిప్రాయభేదముల జూపిరి

ఇయోతిహాలు, జూలై 18:—మధ్యరాష్ట్ర (పశ్చిమ) ముఖ్య నియమింపబడిన గ్రామ పంచాయతుల కమిటీ నివేదిక ప్రచురింపబడింది. నివేదిక ముఖ్యమైన డాక్యుమెంటు. 26 పుటలుగలవు. పంచాయతుల స్థాపనము కొనసాగించుట రాష్ట్ర మందెల్ల ప్రజామోక్షమునుబట్టియు నివేదికయందెన్నియో ఉపయోక్తములగు నూచనముగలవు. సహకారోద్యమము కై శ్రమ దశయందున్నప్పుడు దొరతనము అవలంబించిన విధానమే గ్రామ పంచాయతులందుగూడ దొరతనము అవలంబింపవలయు నని కమిటీ గావించిన తీర్మానములలో మొదటి తీర్మానము. స్థానిక స్వపరిపాలనామంత్రి యాజమాన్యముక్రింద పంచాయతుల సక్రమముగ నడపబడుటకు రాష్ట్రీయ పంచాయతుల ఉద్యోగి యొకని నియమింపవలయునని కమిటీ ప్రత్యేకముగ సిఫార్సుజేసెను. ఎన్నికైనట్ల స్థాపింప బిలుగలదో ఆచూకీ యందు 10 సంవత్సరములలో పంచాయతులు స్థాపింపవలయును. స్థాపింపబడిన ప్రతిపంచాయతికిని న్యాయనిర్వహణ, పరిపాలన అధికారముల నీయవలయును. కొన్ని వృత్తులపై పన్ను వసూలు జేయుఅధికారము పంచాయతీ కీయవలయును. గ్రామ పంచాయతులు స్థాపింపబడినప్పుడు ఆరంభపు ఖర్చు నిమిత్తము జిల్లాపంఠము ధనసహాయము మొసంగుటకు రాష్ట్రప్రభుత్వము తగిన గ్రాంటుల నీయవలసిన పూచిగలను. రిజిస్టర్లు ఓటరులసంఖ్యలో నాల్గవంతు పోలింగునకు రావలయునను నిబంధన రద్దు జేయవలసినదని కమిటీ సిఫార్సుజేసెను. మధ్యరాష్ట్ర, మహారాష్ట్ర, బీకానరులకు కొత్తవారు నియమించుట, డిస్మిసుచేయుట పంచాయతుల అధీనముం దుండవలయును.

సి. వి. బిల్లు, వి. సి. ఎస్ గారు కమిటీ అధ్యక్షులు. కమిటీయందు తొమ్మిదుగురు సభ్యులుగలరు. వారిలో నల్లూరు, ఆర్. ఎస్. మల్లా, డి. కె. కేసు, జి. ఎస్. గుప్తా, జి. ఎ. గావైగార్లు భేదాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుచున్నారు. నిమ్నజాతుల దృష్ట్యాధముతో దిలకించుచు రాష్ట్రమందెల్లడలను పంచాయతులు స్థాపింపవలయుననుట వెనుకబడియున్న వారల నిర్బంధించుటయని గావైగారు దలంచుచున్నారు. నిమ్నజాతుల యీ సంస్థల పరిపాలననుండి మినహాయంపవలయునని గోరుచున్నారు. స్వరాజ్యవాదియగు గుప్తాగారు తొందరగ పంచాయతుల స్థాపింపవలసినదని 10 సంవత్సరములలోపున రాష్ట్రమందెల్ల జాగ్రత్తగనడుపబడుచున్న పంచాయతుల స్థాపించుట సాధ్యమగునాయని సందేహించుచున్నారు. పంచాయతుల నడుపబడుటకు ప్రత్యేకముగ గవర్నరు మెంటు ఉద్యోగిని నియమింప అవసరములేదని స్వరాజ్యవాదియగు ఆర్. ఎస్. శుక్లాగారు డెప్పుచున్నారు. శక్తిసామర్థ్యములగల అసభికారిని పరిసంవత్సరములపాటు కంట్రాక్టుపద్ధతిమీద పంచాయతుల సక్రమముగ నడపుటకు నియమించవలసినదని శుక్లాగారు చూచించిరి. కేసులను పంచాయతుల స్థాపించుటకును, రాష్ట్రమందెల్లరి ఆమోదమును గలుగజేయుటకును బూతుకొను జాతీయ అభిప్రాయములు గలవారిని నియమించవలయునని శుక్లాగారు గోరుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 287 Imperial Telegraph College, DELHI.

(2) అమృతమునకు

లండనులో నున్న లైట్ డిజిట్ అండు సన్స్ గారిచే తయారుచేయబడిన కొలత టాపుగల కాపర్ పాడరు ప్లాస్టు 1 కి ధర రూ 3-12 0. Spencer & Co, Ltd, Madras & Branches

అక్షరహంసలు

అపూర్వశైలి భజనకీర్తనలు అపురూప పద్య రత్నములు ప్రతికీర్తనచరణముల ప్రథమాక్షరములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పోస్టేజి గాక 8 అణాలు. 2837

చిరునామా:-గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు, రైల్వే హుజూరు క్యాంపుకివర, కాకినాడ.

పాపా పరిస్థితులు

రాజమహి వార్త

కలకత్తా, జూలై 18:—ఈదిన ప్రకటన గావించ బడినది:—రాజమహి కమిషను నరు • టి న చ్చిన వార్తల న ప్రొత్తయ ల్ల గులేయు జరుగలేదనియు పరిస్థితులన్నవూ కాంతివహించిన ననియు తెలియచున్నది. పోలీసుదళములు రెండుఅయ్యధ పా ణులై తిగగుచుండుటవలన యీపరిస్థితు లేర్పడినవి. ఇప్పటికి 455 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. ఇప్పుడన్నిచోట్లను పోలీసువారు తిరుగుచున్నార గానభయము లేకుండానున్నది.

ప్రస్తుతము గూర్ఖాలనుగాని యితరులనుగాని గ్రామము లలోనికి దిగుమతిచేయుట కూడదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచు న్నారు. సాయుధులైన పోలీసువారుగాక గూర్ఖాలు గ్రామము లలోనికివచ్చినచో మహమ్మదీయుల కుద్రేకముకలిగి వెపమృతౌ వములు మరింతపెచ్చు పెరుగుననియు ఇతరు లేవ్వలై నవచ్చినట్ల యిన (ప్రొత్తయల్లరులు పుట్టనవచ్చిననియు స్థానికాధికారులు తలచుచున్నారు. ఇట్లాగ్రామములో జరిగెను. హిందువులను పోలీసువారితోమాడగానే గ్రామముల కుద్రేకముకలిగి పోలీసు వారిపై బడిరి. దానిపై పోలీసువారు తుపాకులను ఒకసారి ప్రేల్చినవలసివచ్చెను. (అ. ప్రె.)

60 వేల రూపాయలనోట్ల

దొంగతనము

పోలీసువారికి 38 వేలు దొరికినది

లాహోరు, జూలై 18:—లాహోరు జిల్లా న్యాయాధికారియెట్ల 60 వేల రూపాయల దొంగతనములో పాల్గొనిన దిహోరిలాల మహమ్మద్ కి 5 గురు ఇతర ముద్దాయిలను విచారణకుచ్చిరి. మత్రాయను దొంగయొకడు అప్రూచు. అతడే మొదటిసాక్షి. ఇదివరలో చాలసార్లు ప్రభుత్వించగా దిహోరిలాలను ఇతిగులును ఈసారిమాత్రమే జయమందిరిన తెలి పెను. ఆతని సాక్ష్యము మిగియగలమునే కోర్టుమిగిసినది.

60 వేలలోను 38 వేలు తిరుగ దొరికినవి. (అ. ప్రె.)

మొహరం అడావుడే

అల్లరులు లేకుండుటకుముందే జాగ్రత్తపడుచున్నారు నాగపురము, జూలై 18:—అపాధ వివాదిక, మొహరములు రెండును ఒకేకోజున వచ్చుటచేత హిందూసభవారు అల్ల రితేకుండుటకు ఊరేగింపులు ఉదయమునుండి మధ్యాహ్నము వరకు జరుగుటకు ఏర్పాట్లుచేయుచున్నారు పోలీసువారు మహమ్మదీయుల ఊరేగింపులు మధ్యాహ్నము బయలుదేరుటకు ఏర్పా టుచేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ఆత్మహత్య

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలిపై కురుపులుండుటే కారణము?

బొంబాయి, జూలై 14:—ఆత్మహత్యలు ఇక్కడ తరచుగా జరుగుచున్నవి. ఏ స్వల్ప కారణమున నో మంది శ్రీఖరసుగారి భార్య కాలిపైకురుపులు జేయగా బాధ పడలేక నల్లమందు మ్రొగి ఆత్మ హత్య గావించు కొనెను. పిల్ల ఏడుపుట జూచి పదిసగా రామెను లేపవచ్చెను గాని ఆమె లేవలేదు. భర్త లేచి ఆమె స్వృతితప్పియుండుట గాంచెను. ప్రక్కనే నల్లమందుండుట గూడ కనుగొనెను. తక్షణమే వైద్యులకు గొనిపోయిరిగాని రెండుగంటలలో మృతి నొందెను. భర్త విచారణలో తమ యిరువుర మధ్య తిగవేదియు రా లేదనియు కురుపులవలనప్రాణము;విసికినదనియు ఆదివారము సుఖముగానే యుండెననియు చెప్పెను. జూరీ ఆత్మహత్య యని తీర్మానించిరి.

* మెయిలు నీమరు

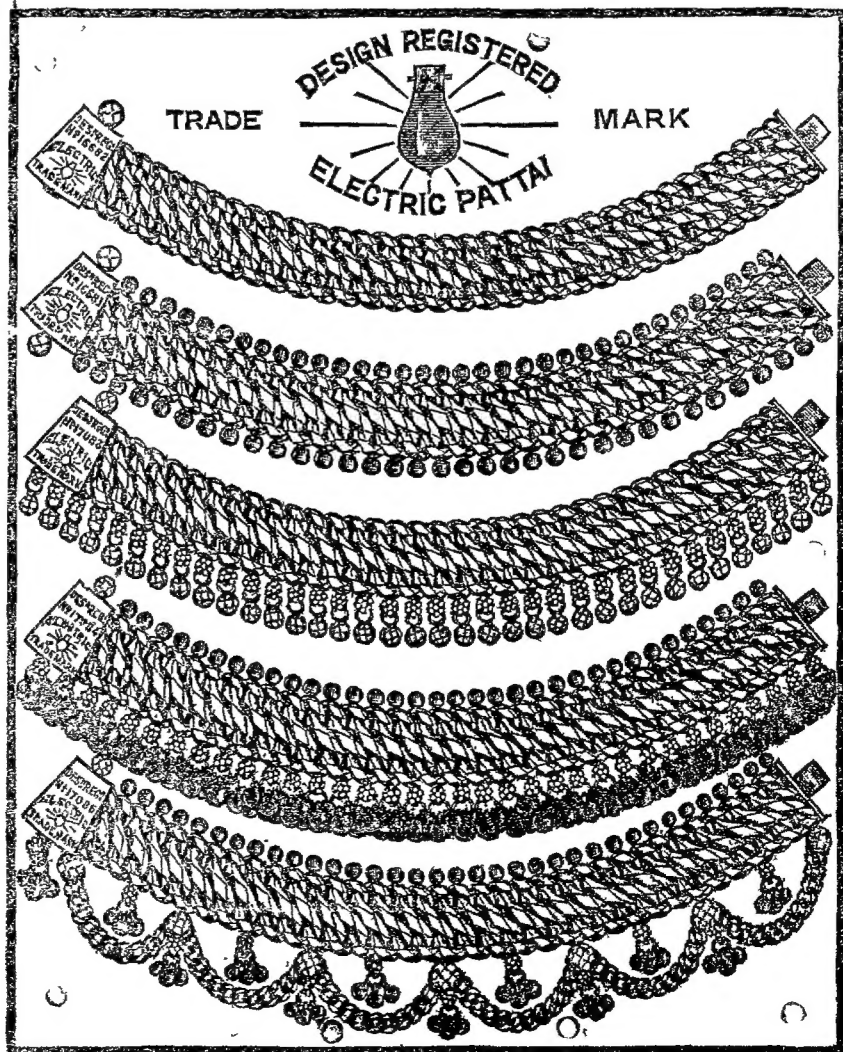
రంగూను, జూలై 18:—‘అరంజోలా’ యనబడ కల కత్తానుండి టపాలో ఇక్కడకువచ్చినది. దానిలో ఒకరికి కల రాయు ఒకరికి మహాచియు వచ్చుటవలన వారినిప్పడు వైద్య కాలలో నుంచిరి. (అ. ప్రె.)

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతక నకలు లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలంపలే ను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ 1.0.0 పై ప్రశ్న ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తలములు వ్రాయ బడును. 2-0-0 వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము. ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషమాలయము, తిరుత్తణి, 2569 (చిత్రావర్ణము)

కౌను థియేటరు 2253

14-7-26 బుధవారమునుండి 16-7-26 శుక్రవారము వరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6 గం 15; రా॥ 9 గం 30 ని మదన్ థియేటరు లి మి తె డ్ వారు “వాగన్ ట్రాక్సును” ప్రదర్శింతురు విల్లియం. ఎస్. హార్టు ప్రధానకథానాయకుడు ఉద్రేకమును పుట్టించునట్టియు ప్రేమాశ్వుడమైనట్టి కథ. 5 రీల్యుగలది. ఇతర ఆసక్తి ఫిల్ములకూడ చూపబడును. త్వరలో వచ్చుచున్నది “టూర్కి-హూర్”

నాతనముగా ప్రదర్శింపబడిన “ఎలక్ట్రిక్”

వట్టెగొలుసులు మొదటితరము

వెండికి గ్యారంటీ

పేటెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు చేయబడినది. ప్రేమ మార్పు రిజిస్టరు అయినది. ఆరరులపై ని గొలుసులు వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము. కాళ్ళకొలయు ఎంతతూనిక వెండితో గొలుసు చేయవలసి నదియు వ్రాయించ కోరెదము. వెండికి నానాటి ధరల చార్జి చేయుదుము.

జత 1-కి మజూరి:—

పెద్దనెజా.	చిన్ననెజా
నెం. 1 రూ 6 రూ 4	
నెం. 2 " 7 " 5	
నెం. 3 " 8 " 6	
నెం. 4 " 8 " 6	
నెం. 5 " 9 " 7	

సోల్ పేజెంటు:—

నారాయణదాస్ పీట్రి, 191. చైనాబజారు, రోడ్. మదరాసు.

కలకత్తా కార్పొరేషను మహమ్మదీయసభ్యుల రాజీనామా పునర్విచారణ కొకవారము పురుషుల నిచ్చుట కాంగ్రెసు మ్యునిసిపల్ యము

కలకత్తా, జూలై 14:—మహమ్మదీయకార్పొరేషను రాజీనామాగూర్చి విచారించుటకై సేటిసాయంత్రము మేయరుగారి గదిలో కాంగ్రెసు మునిసిపల్ యము సమావేశము జరిగెను. కొందరు మహమ్మదీయసభ్యులు అధివరకు తమనిర్ణయమును మార్పుకొనుటలేదని వ్రాసిన లేఖ నుపసంహరించుకొనుచు రాజీనామా విషయమై పునర్విచారణకేసెద మని వ్రాసిన లేఖ సభయెదుట బెట్టబడెను. సేటిసాయంత్రము వారినిర్ణయమును గూర్చి పునర్విచారణకు ఒకవారము పురుషుల నిచ్చుటమై తీర్మానము చేర్చింపబడెను. ఈతీర్మానమును చాలమంది స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు ప్రతిఘటించి వెంటనే పరిష్కరింపగోరిరి. చాలగూరము చర్చజరిగినపిదప మహమ్మదీయసభ్యులకు ఒకవారము పురుషుల నిచ్చుట కంగీకరింపబడెను.

కార్పొరేషన్ సభానిర్ణయము

కలకత్తా, జూలై 14:—సేటి కలకత్తా కార్పొరేషను సమావేశమునందు 15 మంది మహమ్మదీయసభ్యుల రాజీనామాల గూర్చి చర్చింపవలెనని యంగీకరించుటకు సి. సి. విశ్వాసుగారు మేయరుగారిని కోరిరి. ఈవిషయము నెత్తుకొనుటకు ముందు మేయరుగారు మహమ్మదీయసభ్యులు కొంతమంది దగ్గరనుండి ఆ ఉదయము కార్యదర్శికి వచ్చిన రెండు లేఖలనుగూర్చి తెలిసిరి. ఆ లేఖలయందు తమ రాజీనామాలను గూర్చి మరల నాలోచించుకొనుటకు ఒకవారము వ్యవధిగావలెనని కార్పొరేషను గోరబడెను. ఈవిషయమై వచ్చే సమావేశమువరకును చర్చ నావలె ననియు, అప్పటికైనను అన్ని కరగతులవారికిని పరిష్కారము గురుదునని తోచిననే అట్లు చేయవలెననియు మేయరుగారు చెప్పిరి. మేయరుగారు పరిష్కారము గురుదుటకు అవకాశము లెక్కువ గాన్పించక పోయినను అందుకు ప్రయత్నముల చేయుచున్నందులకు విశ్వాసుగా రెంతయు ప్రశంసించిరి. అందుచేత వా రావిషయమును ఒత్తిడి చేయరైరి.

(ఆ. ప్రె.)

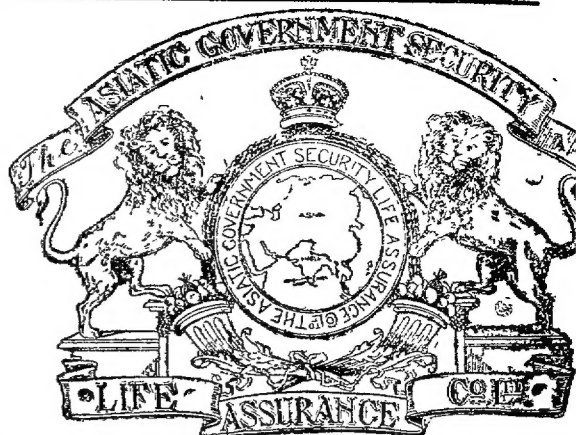
బొంబాయిలో కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము రెస్పాన్సివిటీలు హడావిడి సభయందల్లరి జరుగుట

బొంబాయి, జూలై 14:—రానున్న యెన్నికల సందర్భమున ఎన్నికల ప్రచారమును ప్రారంభముచేయుటకై కాంగ్రెసు అభ్యర్థులపక్షమున నొక బహిరంగసభ జరుపబడెను. మొట్టమొదట సీసభ స్వరాజ్య రెస్పాన్సివులపక్ష సభ్యుల దెబ్బలాటతో ముగియవలసి భయముగల్గెను గాని తుదకు వాక్కుల హముతో సరిపాడెను.

సభ కన్యకుత వహించిన జమ్నాదాసు మెహతాగారు దేశమునం దిప్పటి పార్టీలస్థితిని విరించుచు రెస్పాన్సివిటీలు బహుహీనస్థితిలో నుండుటవలన లిబరలు, మాడరేటు పక్షము వారిని బిరుదులుగలవారిని తమయభ్యర్థులుగ పెట్టుకొనవలసి వచ్చెననిచెప్పిరి. దీనివీర సభలోనున్న రెస్పాన్సివిటీలూకరు లేచి “మీమాటయేమి, అమామ్యనాబాసులో స్వరాజ్యపక్షము నా రే మి కే యు చు న్నా రు” అనెను. రెండు పక్షములవారును కేలు వేసికొనిరి. కొంచెము సద్దుమణిగిన పిదప నిట్టి సభలో నల్లరికి కారకుడు రెస్పాన్సివు పక్ష సభ్యుడొకడని చెప్పి ఆయన డబ్బు పుచ్చుకొని అల్లరి చేయువాడు అనెను. ఈ వచనమును నింకరు గారు వేదికపైనుండి అన్యక్షుడు ఆ మాట నుపసంహరించుకొనగోరిరి. మరల నల్లరి చెలరేగెను. సభలో కొందరు వానిని పట్టుకొనిలాగినను క్రిందికి రాలేదు. తుదకు అన్యక్షుడు తానన్నమాట నుపసంహరించుకొనిరి. సభ ఒకమోస్తరుగా ఎక్కువ అల్లరి లేకుండ జరిగెను.

భారత వర్తక సంఘ కార్యదర్శియగు జే. కే. మెహతాగారు ప్రసంగించుచు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు శాసనసభలలోనికి బోవుటకు చేయు ప్రయత్నములు శాసనసభలను దోహదించువాలా లు ముట్టడింపకుండ జేసి సిపాయిలాలె పోట్లాడుకొని జ్ఞాపకముంచుకొనవలెననియు ఆవకాశము వచ్చినపుడెల్ల ఒత్తిడిజేసి ప్రతిష్ఠంభ మాచరింపవలెననియు చెప్పెను.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు తోడ్పడవలెనని గోరుచు మరి కొన్ని యుపన్యాసము లైవపిదప సభ ముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

పర్సనల్ ఇన్ వెస్టుమెంటు ఏర్పాటు ననుసరించి ఋణములు యిచ్చుటకు లాటరీ 81-7-1925 తేదీన జరుగును.

భీమావ్యాపారము, పర్సనల్ ఇన్ వెస్టుమెంటు బాండ్లు కన్ వాసుచేయుటకు ఏజెంట్లు ప్రతిజాగాలోను కావలెను. సామర్థ్యముగలవారికి ధారాళమైనపద్ధతులు గలవు. పూర్తివివరములకు ఏజెన్సీవరతులకు ఈదినుసరిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వి. రంగసామి ఎస్టేట్స్ బి. ఏ. బి. ఎల్.

సెక్రటరీ, ఏషియాటిక్ బిల్డింగ్సు, బెంగళూరు.

మెసర్సు సి. కె. రావుసన్సు

చీఫ్ ఏజెంట్లు, చెన్నపురి రాజధాని

289, తంబులెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషయందే వ్రాయవలెను.

శతావధాని చిదంబర శాస్త్రిగారి గ్రంథములు

1. హైమవతీ విలాసము రు 0-12-0, ఇది సవరణాలంకార భూయిష్టమున నవీన శృంగార ప్రబంధము. పార్వతీ పరిణయ కథ.

2. శ్రీరామాంజనేయ నాటకము 0-12-0 రామాంజనేయుల యుద్ధము బహు చమత్కారము.

3. కృష్ణ సందేశ నాటకము 0-12-0 కృష్ణుని రాయబారము అత్యద్భుతము. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

అడ్రసు—చిదంబర గ్రంథమాలా

పోన్నూరు పోస్టు, గుంటూరుజిల్లా.

ప్రాముఖ్య ప్రకటన

“ఘ్యాస్టర్స్ గారి పండ్లెండు బౌషధములు” అను గ్రంథము శ్రీరామకృష్ణ మిషన్ సేవాశ్రమమువారివల్ల మహాశ్రేష్ఠ మూలాధారములబట్టి నేకరింపబడి రెండవ ముద్రణములో 1120 పుటలకు పైగా గల రెండు భాగములుగా ముద్రించబడినది. ఇందు, హోమోపేతిక్ శాస్త్రీయ, ఓషధ శాస్త్రీయ తత్వములు చెప్పబడియున్నవి. గ్రంథ వికయములలోని లాభము ఆలహాబాద్ ముదిగంజ్ రామకృష్ణ సేవాశ్రమనిధికి చేర్చబడును. వెల రూ. 5/-/- వి. పి. ఛార్జీలు ప్రత్యేకము ఈక్రింద కనివహరింపదగిన దొరుకును.

డి. రామకృష్ణమిషన్ సేవాశ్రమధర్మ బౌషధశాల ముదిగంజ్ ఆలహాబాద్.

అతిమాత్ర వ్యాధికి అద్భుతమైన నివారిణి

తిరువల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము బెన్నపట్లము, మైసూరులో శివ్ ధోమునందు పెరారియా వీధిలో అల్పర్థి లాడ్జియందు కాపురమున్న శ్రీమాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు వారు తన అద్భుత బౌషధములచే వ్యాధులకు చేయు చికిత్సలన ఆయుర్వేద బౌషధముల ఖ్యాతిని హెచ్చుచేసిరి. వారు చేయు చికిత్సాపద్ధతులను సేను స్వయముగా చూచుటకు ఆసక్తము కలినది. వారు అతిమాత్ర వ్యాధిని అద్భుతముగా కుదిర్చి రని నా స్వానుభవమువలననే చెప్పగలను. మిక్కిలి కఠినపద్ధతులు లేకను, శరీరము నీరసము కాకుండను, 10 దినములలో మాత్రమునం దుండిన తీవ్రమైన పూర్తిగా కుదిర్చిరి. మరియు మామూలుగా నుండు తీవ్రమైన తగ్గినది.

ఎ. ఎస్. కృష్ణారావు బి. ఏ. బి. ఎల్

హైకోర్టువకీలు, రావుబహదూర్

చెన్నపురి శాసనసభాసభ్యుడు, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు 27-4-25 నెల్లూరు. (5)

బ్రిటిష్ నల్ఫేట్ ఆఫ్ అమ్మోనియా ఫెడరేషన్ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండుదేశములో స్థాపించబడినది)

ఏజెంట్లు:- షావాలెస్ అండ్ కంపెనీ, మదరాసు.

వ్యవసాయదారులకు

ఈ అత్యుత్తమమైన ఎరువును దయచేసి కొంచె ముపయోగించి చూడుడు. ఈ ఎరువును వాడినవారికి అద్భుతముగా ఫంటలలో ఫలితము కనుపించియున్నది. ఆచారవ్యవహారములకు విరుద్ధమైన యెట్టి పదార్థము గాని యిందు చేరియుండలేదు. వరిపంటలు, చెఱుకు, ధాన్యము వగైరా అన్ని పంటలకు దీనిని ప్రయోగింపవచ్చును. ఇతర వివరములకు సమీక్షమున వ్యవసాయశాఖాధికారులకు (Agricultural Demonstrator) గాని, క్రింద కనుపరిచిన ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ డిపోలలో మా ప్రతినిధులకు గాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డిపో

విలాసము

ప్రతినిధి

తెనాలి	ఆర్. బి. పోడ్డర్.	శి. హెచ్. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం.
నెల్లూరు	శి. లక్ష్మీనరసింహం.	శి. పట్టాభిరామయ్య.
కడప	126, బదర్ ఖాన్ ముశీదుబీధి	యం. సర్వజ్ఞరావు.
హాస్పేటు	హాస్పేటు కో-ఆపరేటివ్ ప్రెడింగ్ యూనియన్, లిమిటెడ్	డి. వీరాసామి నాయుడు.
సామల్ కోట	నెం 36, గోళిగారి వీధి
అనకాపల్లి

ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ (Indo-Agri Ltd) డిపోలలో రొక్క అమ్మకపు ధర 80 పౌనుల బస్తా 1.కి రూ. 8—8—0.

SULPHATE OF AMMONIA

సర్వేంబు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ

సహాయ నిధి

ఇంతవరకు 50,000 రూపాయలు లభించెను. మరల పని ప్రారంభింపవలె ననిన కనీసము రెండులక్షలై న కావలెను. సర్వేంబు ఆఫ్ ఇండియా అను వారపత్రికను మరల ప్రకటింపటకు చాల కష్టముతో గడంకుచున్నారు. రాజకీయకటలతో నిమిత్తము లేకుండా అన్ని పక్షములవారును ధనసహాయ మొనరించి త్వరలోనే రెండలక్షలను పూర్తిచేసెద రని నమ్మెదను.

(మో. క. గాంధీ-యంగు యిండియా, 8-7-26.)

నైతిక బలాభావము

II

“గర్భస్రావములతోపాటు, శిశుహత్యలు, వ్యభిచారము మున్నగు పాపకార్యములును జరుగుట సహజము. ఇప్పుడు అవి వానహిత లగు స్త్రీలు గర్భవతులు కాకుండుటకును గర్భవతులైనచో గర్భస్రావములను కలిగించుటకును చాల సదుపాయములు చేయబడినను శిశుహత్యలు చాల ప్రబలుచున్నవే గాని తగ్గుటలేదు. శిశుహత్యలను తగు మనుష్యులనబడువారు వెనుకటివలె నిరసించుటలేదు. జారరులు సాధారణముగా నిర్దోషియనియే తీర్పు చెప్పెదరు.

వ్యభిచారముగూర్చిన వాఙ్మయ మిపుడు మితిమీరిపోయినది మనుష్యుల మానసికవిక్రాంతికారకు వాఙ్మయమును నాటకమును సినిమాయను సమకూర్చుచున్న అవకాశములను దుర్విత్తకరమగు దురుద్దేశముతో స్వలాభమున కుపయోగించుకొనుటయే యీ వ్యభిచారవాఙ్మయాభివృద్ధికి కారణము. ఈ వ్యాపారము చేయు దైర్ఘ్యరులు కొట్లకొలదిగా పెట్టుబడిపెట్టి అనేకచోట్ల కాఖుల సేర్పించి అనేకదేశములలో పీనిని విక్రయించుచున్నారు. అనేకయుక్తలను పన్నినందున కొట్లకొలది ప్రజలు కొనుచున్నారు. దీనివలన కలిగిన భావము గాఢతమమై మానవుని మానసికజీవితము నంతయు మార్చివేసినది. తిష్ఠిలిమిగి కలిగిన స్త్రీపురుష సంబంధము అప్రాధాన్యమును మానసికమునైనది.

“ఈ వ్యభిచారవాఙ్మయమును కొట్లకొలదిమంది కొని చదువుచున్నారు. వాని ప్రచార మపారముగా నున్నది. దీనిని జటి సంభోగానందమున కేవలము మానసికముగ ననుభవించువారి సంఖ్యయే మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నదని రూఢిగా చెప్పవలసియున్నది. ఉన్నాదవైద్యశాలలలో నున్నవారిమాట యటుండ దుర్విత్తకరములగు ప్రతికలును గ్రంథములును మితిమీరుటచే ప్రతివ్యక్తిని ప్రత్యేకాంతప్రపంచ మేర్పడుచున్నది. ఆవృత్తి అందు మునిగి తన్మయుడై తన్నును తనవిధ్యుక్త ధర్మములనుగూడ మరచిపోవుచున్నాడని డబ్బు, జేన్ను నుడివేసినది. రయనె ను వ్రాసెను.

“సంభోగానందముకొరకే స్త్రీపురుషులు సంభోగమునొనరింపవలెను గాని సంతానముకొరకు గారు. సంభోగము మానవుల కత్యవశ్యకము. సంభోగము కలిగిన గాని స్త్రీలకును పురుషులకును సంపూర్ణవికాసము కలుగదు” అనునట్టి దురుద్దేశ మొక్కటి కలుగుటవలననే యీ అనర్థకము లన్నియును దానివలననే ప్రాప్తించుచున్న నను విషయమును ఎన్నటికిని మరుచు గూడదు. ఇట్టి దుర్భిప్రాయ మొకటి కలిగినవెంటనే అదివరకు పాపకార్యముగా తలపబడుచున్న సంభోగలాలసత్వము సద్గుణమువలెనే కనపడును. అందువలన సంభోగసౌఖ్యము ననుభవించుటకు తగినమానసోద్దేశమును కలిగింపజాలిన ప్రక్రియలనన్నిటిని జరుప నారంభింతురు.

దినపత్రికలు మాసపత్రికలు కరపత్రికలు నవలలు చిత్రపుటలు నాటకకాలము మున్నగు నవిన్నియు నిపుడు వ్యభిచారమునే హెచ్చుగా ప్రోత్సహింపరుచుచున్నవి.

వివాహము చేసుకొననివారిలో వ్యభిచారమును దుర్మితి ఎంత ప్రబలముగా నున్నచో చేసికొనినవారిలో గూడ సంతప్రబలముగానే యున్నది. ధనికులలోను సామాన్యులలోను పేదవారిలోను గూడ చాల వివాహములకు దంభమును లోభమునే కారణములు. మంచి ఉద్యోగము కొరకును, అధికముగు సొత్తునుబడయుటకొరకును, వెనుకటి బాంధవ్యముతోలిపోకుండ చేయుటకును, వివాహము కాకముందే స్త్రీవ్యభిచార మొనరించి గర్భవతి యగుటవలన కలిగిన బిడ్డ కుటూసుతుడన నపఖ్యాతికి పాలుగాకుండ చేయుటకును, వృద్ధులను వ్యాధిగ్రస్తులను నగు పురుషులకు ఆధారముగా నుండుటకును, వ్యభిచారముపై రోతొప్పుటవలన దానిని విరమించి మరియొకరీతిని సంభోగసౌఖ్యము ననుభవించుటకును, వారసత్వమును నిలుపుటకును యిట్టి అనేకకారణముల నిమిత్తము గూడ పెండ్లిండ్లు జరుగుచుండును.

ఈ వివాహములవలన సంభోగవాంఛ తగ్గుటకుబదులు మరల వృద్ధియగుచునే యుండును. సంభోగ మొనరించినను సంతానము కలుగకుండుటకు చాల సాధనములను కనిపెట్టుచుండుటచే యీసంభోగ లాలసత్వ మింకను పెరిగిపోవుచున్నది. వ్యభిచారము మితిమీరినది. వివాహములను రద్దుచేయవలె నను

దావాలు గత 20 ఏండ్లలోను రెట్టింపుగా పెరిగినవి. సంతానము కలుగకుండుటకును గర్భ మేర్పడినచో దానిని తొలగించుటకును పాదనములు హెచ్చుచున్న కొలదియు స్త్రీలలో వ్యభిచారము మితిమీరుచున్నది. అన్నిటిలోను స్త్రీలు పురుషులతో సమానముగా నుండ గోరుచుండుటచే వ్యభిచారమునందుగూడ నటులే సమానముగా కొరుచున్నారు. చివరకు వివాహము పరిహాస పాత్రముగూడ నైనది. “ప్రపంచమున నున్న సాంఘికములగు కట్టుబాటు లన్నిటిలోను వివాహము మిక్కిలి మోటుగు కట్టుబాటు. మానవులలో శ్వాసమును హేతుబలమును అధికమైనచో వివాహమును కట్టుబాటు తొలగిపోవుట నిశ్చయము. ప్రస్తుతము పురుషులలో సంభోగలాలసత్వమును స్త్రీలలో భీరత్వమును చాల హెచ్చుగా నుండుటచే ఉత్తమస్వామ్య మిపుడు చేపూరజాలదు.” అని చాల పలుకుబడి గల ఒక గ్రంథకర్త వ్రాసెను.

సంతాననిరోధమున కిప్పుడు కనిపెట్టబడుచున్న సాధనములు మానవసంఘముయొక్క నైతికనియమములను నిర్మూలించుట కుపకరించునచే గాని వాని యభివృద్ధికి సహాయకములగునని కావు. సంఘవిశాసనకరములే గాని సంఘభివృద్ధికరములు గావు. భావిశకములవారు లజ్జతో స్మరింపదగినవే గాని గర్వముతో స్మరింపదగినవి కావు. ఈవిషయము సంతోభకరమే గాని సమ్మోదకరము కాదు.” అని బూరోగారు వ్రాసిరి.

(మో. క. గాంధీ - యంగు యిండియా, 8-7-26.)

మిత త్యాగము

ఒక జాతీయకళాశాలకు వెనుక ప్రిన్సిపాలుగా నుండినట్టి యు. ఎం. ఏ. పరీక్షలో కృతార్థులైనట్టియు వొకరు నాకొక దీర్ఘమున లేఖన వ్రాసిరి.

“త్యాగముగూర్చి మీరు వ్రాసిన వ్యాసము అత్యంత సంతోషకరముగ నున్నది. త్యాగము చేయుటకు సమ్మతించిన వారును ఇదివరకు అధికముగ త్యాగము చేసినవారు నగు దేశీయులే యింకను త్యాగము చేయవలె నని మీ రాశించుచున్నట్లు లున్నది. మీ అనుచరుల మని చెప్పుకొనుచు జాతీయోద్యమమునకు స్వలాభముకొర కుపయోగించుకొనుచున్నవారిని మీరు మందలించినట్లు లగుపడదు. గ్రామాభివృద్ధికొరకు పనిచేయుటానిన దేశారాధకుల నార్చరిని పోషించుటకు ఒక్కొక్క ధనికుడు పూనుకొనవలెను. అట్టి ధనికులను కొంతమందిని బడయగలిగినచో దేశీయులకు చాల మేలు కలుగును.” అను వాక్యముగూడ నా లేఖలో నున్నది.

త్యాగమునకు మితి ఎవ్వరును లేదు. లేకపోతే నేరము తోను గూడిన త్యాగముత్యాగమేకాదు. స్వరాజ్యమును బడయగలిగిన యితరదేశీయులవారు స్వరాజ్యమును బడయుటకు చేసిన త్యాగముకంటె హెచ్చుగా భావతీయము త్యాగమును చేయవలె నని నేను కోరలేదు. మన దేశమునందు గూడ నట్టి వహా త్యాగమును చేసినవారు లేకపోలేదు. గాఢవిశ్వాసమువలననే అట్టిత్యాగమును చేయగలుగుదురు. ఇపు డట్టి విశ్వాసమే మన దేశీయులకు లోటుగా నున్నది.

దేశారాధకులవలె నటించు కపటమతుల నెవరును అడుగి పనిలేదు. వారివలన నేపనియును జరుగదు. దాతలనే మరల మరల నడుగుటయు వారే మరలమరల నిచ్చుటయును లోకధర్మమై యున్నది. వారు మనఃపూర్వకముగను సంతోషముగను యిచ్చెదరే గాని విధియా కర్మనూ యని యియ్యరు. ఇచ్చునపుడుగూడ సంతకంపె హెచ్చుగా నియ్యజాలకపోతి మనియే చింతించుచుండురు.

నిష్కపటముగను శ్రద్ధగాను మరుగుగాను పనిచేసెడువా రొక్కరైన పని దొరకక పుట్టుపడి యున్నారని నే నెవ్వరును వినియుండలేదు. దేశారాధకులు మరతులను విధించినపుడే చిత్తులు కలుగును. కొంతమంది కులచార మతచార వంశచారదులకు బద్ధులై చాల కోరికలను కోరుచుండురు. వారు ధైర్యము గలవారైనచో వాని నన్నిటిని త్రిటికమున పెదలివేయగలుగుదురు. దేశభక్తి గల ధనికులు కొద్దిమందియే యున్నారు. వారే పెక్కు ఉద్యమములకు ధనము నొసగుచున్నారు. వ్యాయమైన కార్యమునకు నిష్కపటములును సమర్థులు నగు దేశారాధకులు పూనుకొనినచో ధనలోప మెన్నడును కలుగదని నా అనుభవమువలన నేను చెప్పగలను. యువజనులు పలువు రిప్పుడు గ్రామాభివృద్ధికి పనిచేయుచునే యున్నారు గాని ఎన్నివేలమంది వచ్చినను సరిపడునంత పని యున్నది. ధనలోపమును లేదు. దేశస్థినిబట్టి కొద్ది జీతముతో తనివినొందు దేశారాధకులు మాత్రమే లభింపకుండ నున్నారు. నా పరిశీలనక్రింద నున్న పనులలో ఖద్దరు, అప్పకృత్యతానివారణము, జాతీయవిద్య, గోసంరక్షణము, చర్యముల పరిశ్రమ మున్నగునవి కలవు.

(మో. క. గాంధీ- యంగు యిండియా, 8-7-26.)

చెన్నపురిరాష్ట్రమున ప్రాథమిక పాఠశాలలు

తంతుకరణమునుగూర్చి దొరతనమువారు

ప్రకటించిన నిబంధనలు

దొరతనము ప్రజాభిప్రాయమును తిరిస్కరించినపుడు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ ముండినను లాభము కలుగదనుట కీని బంధనలే నిదర్శనముగా నున్నవి. జమిందారుల ఓట్లపై నాధారపడియుండు దొరతనము ఓటులేని రైతుల కటుల నుపకారము చేయగలదు? కావున నిజమున బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము లభింపక నామమాత్రముగ లభించినచో జరుగు కార్యములు కేవలము నిరంకుశప్రభుత్వమునందుకంటెను గూడ అధమముగ నే యుండును. నిరంకుశప్రభుత్వ మెవ్వరిఓట్లపైనను ఆధారపడ నవసరములేదు గాన నిష్పక్షికముగా నుండగలదు. నామమాత్ర బాధ్యతాయుతప్రభుత్వ మటుల నుండజాలదు.

నిర్ణీత నియోజకుల కు తర్రవాది యని తలపబడుచున్న విద్యాశాఖామంత్రియే యీనిబంధనలకు ప్రకటించెను. అతనికి గ్రామముల సంగతి తెలియదు గాన ప్రాథమికపాఠశాలలలో తంతుకరణ మవసరమని తలచెను. అటుల ధారాశ్రమగ తంతుకరణమును నిషేధింపకుండ ద్రావిడ ప్రాణాయామ మొనరించెను. “విద్యాశాఖాధికారి అనుమతిని బడయకుండ నాల్గవ స్టాండర్డుకు క్రిందితరగతులలో పనిచేయుపద్ధతిని నేర్పగూడదు. ఆపని ఆవిద్యార్థులకు కులవృత్తిగా గాని ఆప్రాంతమున వాడుక వృత్తిగా గాని యుండవలెను. నేతపనినిగూడ నేర్పుట కవకాశమున్నచే తంతుకరణమునుగూడ నేర్పవలెనే గాని కేవలము తంతుకరణమును మాత్రము నేర్పగూడదు.” అని విధించెను. ప్రాథమికపాఠశాలలలో చేరినవ్యక్తులను ఏర్పరచుటకు తావును నేతగానికీ జీత విచ్చుటకు ధనమునుగూడ లభింపజాలవు గాన తంతుకరణమును నిషేధించుట కీకడపటి మర తొక్కటియే చాలును. సాధారణముగా పాఠశాలలలో రాట్టములుగూడ సంతగా నుపయోగకరములు కావనియే యూహింపబడుచున్నది. వానికి గూడ ఫలము చాలదు. ఖరీదుగూడ హెచ్చు. తక్కిలకు ఖరీదు చాల తక్కువ. ఫలమే అవసరములేదు గాన పాఠశాలలలో నూలువడుకుటకు తక్కిలినే యుపయోగింపవలె నని భారత తంతుకారకసంఘమువారు ఆందరికిని నూచించుచున్నారు. తక్కిలలు త్వరితగా పాడైపోవు. తంతుకరణమును యితరవృత్తులతో పాటు నీరసముగా చూడగూడదని యీమంత్రికిని ఇతని సలహాదారులకును గూడ తోచకపోవుట చాలనితగా నున్నది. ఇది భారత దేశమున వెనుక ప్రధానమగు జాతీయకృషిగా నుండి పిమ్మట నశించి నామమాత్ర మైనది గాన దానిని మరల దేశమునం దు తలచు వ్యాపింపజేయవలసి యున్నది. ఈ విషయమునే శ్రీ మాకా సి. రాజగోపాలాచారి గారు విన్నవించి యున్నారు. ఇతరవృత్తులను పాఠశాలలో నేర్పుట నిరుపయోగము. కులవృత్తులను, అనుభవమును, శ్రద్ధయును లేని ఉపాధ్యాయులకంటె నిపుణులగు తలిదండ్రులే బాగుగా నేర్పగలుగుదురు. మంత్రి ప్రకటించిన చిత్తు నిబంధనలను చిత్తురుక్కో విద్యాసంఘము వారు నిరసించుట చాల సంతస ప్రదము. ఇతరసంఘములుగూడ నటులనే నిరసింపవలె నని నేను కోరెదను.

(మో. క. గాంధీ - యంగు యిండియా 8-7-26.)

ఖద్దరులెక్కలు

మే నెలలో నిర్మాణము విక్రయము

రాష్ట్రము	నిర్మాణము	విక్రయము
	రు	రు
అట్మీరు	1150	2664
ఆంధ్ర	16968	26579
బెంగ	88211	80566
బొంబాయి		27650
బర్మా		1857
మధ్య (హిందీ)		285
ఫిల్లీ	1242	1647
కర్నాటక	8456	5040
మహారాష్ట్ర (దక్షిణ)		827
” (మధ్య)		3129
” (ఉత్తర)	1915	9094
పంజాబు	5517	5621
ద్రవిడ	40049	66064
సంయుక్త	5544	14864

మొత్తము 1,13,052 1,94,887
(మో. క. గాంధీ-యంగుయిండియా 8-7-26)

దేశబంధు సంస్కృతి

డాక్టరు అన్నారీగారి ధైర్యమగు ప్రకటనము

శ్రీశ్రీ బహిరంగనభ

శ్రీశ్రీ, జూలై 12:— దేశబంధు ప్రాధాన్యము శ్రీశ్రీలో 11 వ తేదీన జరుపబడెను.

జాతీయపతాకము నూరేగించును, జాతీయ గీతముల బాదుచు ఉత్సవము పెట్టబడును గుండ నడచెను. డాక్టరు అన్నారీ నెత్తిన నేమియు లేకుండను కాళ్ళ కేమియు లేకుండను ముందు నడచిరి.

లాల్ కంకరలూ సేట్ అగ్గతనము యమున ఒడున బహిరంగ సభ జరుపబడెను. హిందువులను మహమ్మదీయులను నిక్కులును దేశబంధు ఆత్మశాంతికి ప్రార్థన జేసిరి.

గతించిన మహామహుని పాదచ్ఛాయల నడువలె ననియు స్వరాజ్యమునకును హిందూమహమ్మదీయ మైత్రికిని ప్రాణమును ధారపోయవలెననియు నుద్ఘోషించుచు నుపన్యాసములు గావించబడెను. శ్రీయుత చిరరంజనదాసు అకాల మరణమును చెప్పుచును బసంతిదేవినిన్ని ఆయనకోడలినిన్ని ఓదార్చుచు తీర్మానములు గావించబడెను.

డాక్టరు అన్నారీ ప్రకటనములు

సాక్షిత్వము రాణి తోటలో మరియొకసభ జరుప బడెను. డాక్టరు అన్నారీ ఆసనమున చాల గొప్ప ప్రకటన ము గావించుచు నిట్లు జెప్పెను.

“హిందూమహమ్మదీయ ఐక్యత్య సంఘాదులైన దేశబంధు సాంఘికకార్యమును నేటినుండియు నేను మన్ని తీసుకొని, కిలాఫతు సంఘములోగాని మరియే మత సంస్థ యందు గాని సభ్యుడగు నుండుటకు విరమించుచున్నాను. ప్రజలందరును నాతో కేరి యీష్యుల మీద భారతమాత మోక్షమునకై పనిజేయవలెనని కోరుచున్నాను. శ్రీశ్రీలో నట్టి వారు పనిచేసి దొరికిన నాకు జాలును. శ్రీయుత లాలాకంకర లాల్ అప్పుడే నాతో కేరినారు.

ఈ ప్రకటనము శ్రీశ్రీ యంతటను అలజడి గల్గించెను.

* * *

డాక్టరు సత్యపాలుగారి ప్రకటనము

ప్రాధేయ గుల్లనరాయి కాంగ్రెసు సంస్థను ఖండిం చగా అందులకు డాక్టరు సత్యపాలుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నీ క్రిందివిధముగ చెప్పిరి:— నిక్కు మహమ్మదీయ నేషనలిస్టు లను కాంగ్రెసు పేరుతో కాననసభలకుబంధులగుగట్టిప్రయత్న ములు జరుగుచున్నవి. మంచి ఫలితమేగల్గునని నాకు నమ్మకము గలదు.

ఇతరు లేమన్నను యేమిచేసినను నిజమైన జాతీయవాది కాంగ్రెసుయొక్క ప్రతిష్ఠను కాపాడవలసి యున్నది. పంజాబులో నికను కాంగ్రెసు అజ్ఞులను విధేయతతో పవిత్ర ధర్మ ముగ పాలించువారనేకులు గలరన్న వృద్ధా ప్రసంగముగాదు. వారికి దాని ప్రయోజనమునందును మాహాత్మ్యమునందును నమ్మకము గలదు. నేను హిందూస్థానీలో చాసిన వ్యాససందర్భము ను వదిలి ప్రాధేయ గుల్లన రాయుగారు కొన్ని వాక్యములనుద్ధరించి ప్రకటనయమున కాంగ్రెసుకు బలములేదని నా నమ్మక మైనటులు ఋజువుజేయు బూనిరి. దుర్బలముగ నున్నచని అం గీకరించుట, కాంగ్రెసు నేను దలంచినటుల పనిజేయగలదుటకు సూచనయని ఆయన చెబుటకొని యుండవలసినది. ఆయనంత ము కాంగ్రెసును భక్తితో నేమిచుచు కాంగ్రెసు అత్యంత ప్రతిష్ఠను గాంచువలె ననుకోరిక గలవాని వృద్ధ యమునుండిగూడ నచ్చినదై యున్నది. ఇదివరకొకటి నిష్పాదు కాంగ్రెసు ప్రజామానసముల నావరించుచుండెను యెవల అం దులకు నునము గర్వపడవక్కరలేదు. ఈలోపము నవకాశముగ గొని ప్రాధేయ గుల్లనరాయిగారు జాతీయసంస్థను గోక్షేయు ట యేమియుబాగుండలేదు. ఇట్టి ధురవస్థ దేశమునకుగల్గెనని ఆ యన కన్నీళ్లు గార్చవలసినది. కాంగ్రెసునం దేమాత్రములోపము న్నదన్న ను స్వాతంత్ర్యోద్యమము దుర్బలముగ నున్నదనవలెను. నాకన్న వెక్కువగ ప్రేమించునట్టియు, అత్యంత భక్తివిశ్వాసములు గలట్టియు కాంగ్రెసు విగ్రహమును ఛేదించుమని నన్నులులా ప్రాధేయ గుల్లన రాయుగారు నాకు మహాపచారమునజేసిరి. ఎన్ని బహుమతులనుచ్చినను, సందర్శించుట చెదురోజులూ నచ్చినను యేకాలములుగాని నేను కాంగ్రెసునందే ముక్తిగాంచు నటుల భగవంతుడు నాకు బలమును ప్రసాదించునాక. నాకు కాంగ్రెసునందు దృఢవిశ్వాసముగలదు. దానినే చిత్తపట్టితో నమ్ముచున్నాను. సమయమువచ్చినపు డెందులకు మహాత్మాగ మేమైన జేయవలసినప్పుడెడల నే నేను నేను నేననియనని

AMRUTANJAN

అ
మృ
తాం
జ
న
ము
అ
మృ
తాం
జ
న
ము
అ
మృ
తాం
జ
న
ము

నకలు మందులు అనేకములు
తయారైనవి వాటినిచూచి
మోసపోకుడు
అమృతాంజనము
చిరకాలమునుండి చాలా
ప్రసిద్ధిగాంచినది
అన్ని నొప్పులకు దివ్యోషధము.
పంచభాష చీటినిచూచి కొనవలెను
అన్ని దుకాణములలోను దొరకును.

అ
మృ
తాం
జ
న
ము
అ
మృ
తాం
జ
న
ము
అ
మృ
తాం
జ
న
ము

ARUTANJAN DEPOT.
MADRAS and BOMBAY.

నాకునమ్మకముగలదు. ప్రాధేయ గుల్లన రాయనంటివారు తమకేక్కిని కాలమును యిటుల భారతమాతృ నాశమునకై విని యోగింపక వచ్చి మాతోచేరి స్వాతంత్ర్యోద్యమములు మతసం రంభము లను రొంపినుండిట్లుబడి బాహుళముగబోవుటకు దోడ్పడిన యెంతవాగుండునో గదా.

మాలానా అజదుగారి యుద్వోష

దేశబంధు చి త్తరంజనదాసు కాలభర్తయునొందియు ఆత నమును కన్నీటిధారలతో పువ్వులను వర్షించుచు శృకానము న కీపిధులగుండా గొంపోయియు ఒక్కసంవత్సరము, పరిగా ఒక్కసంవత్సరమైనది. ఆనుహార్థములయందు ప్రాణములేని ఆతనమందు మనకుగల ప్రేమ గౌరవములకు నిదర్శనముగాదు. ఎన్నడును నశించక ఆనాడు యుద్వోషియైయున్న జనము లకు సంఘేషమొసగుచున్న దాసుగారి స్వాతంత్ర్యోద్యమము దేశ భక్తికే మనమానాదు గౌరవము కనబరచినది.

అట్టి చాక్రత్రాశ్చర్యమైన దృశ్యమును మనముచూచి ఒక సంవత్సరము ఆనాడు పండ్రెండువెలలుమాత్రము గతించినవి. ఇంతలో మనమెంతవారిపోయామిది! ఆదేశభక్తి ఆ పట్టుగల ఆస్వాతంత్ర్యోద్యమము యేమైనది? స్వాతంత్ర్యమునకు సంక్షోభమునకు ప్రాణత్యాగమునకునైన ఆనుహార్థభావునిపై యేకరస తైలే పువ్వులను వర్షించినవో నే దా క ర ము లే ఒండొరుల కం నాశములను త్రొంపుకొనుచు దాస్యశృంఖలములను మరింత గట్టిగా బిగించుచున్నవి. ఆ మహామహుని అస్తమయ సమయము కన్నీటిధారలు గురిసిన నేత్రములే నేడు నివృత్తజనులందరే ఒండొరులయొడ కన్నీళ్లు పుట్టుట ప్రస రించుచున్నవి. భాగవత జాతీయము ఉన్నప్పుడు ౧౮౮౭లోను, ఇది బాహుళముల కాలవాలమై యున్నది.

దేశబంధుని సాంఘికోత్సాహమును చేరుకొను మహాత్మాగారుమా? ఇదియే యిప్పుడు గొప్ప ప్రశ్నయైయున్నది. దేశ బంధుని స్మరించుచు ఆతడొసంగిన సంఘేషమును పెడకొనిగొట్టుట ఆనుహార్థమునియెడ మహాపచారము గావించుటలగును. అదియెంత సిగ్గుబాటుపని. పంగదేశజాతీయతయంతయు హాస్యా

స్వదము కావలసినదేనా? పంగదేశ యనజనులు తమ వీరులను స్మరించు టిట్లేనా?

పంగదేశగౌరవమును తలంచి, పంగదేశీయుల మంచి కం తయు పట్టుకొన్నయను నా దేశబంధువును దలంచి, ఆనుహార్థ భావుని మరణదినమును యా దినమును తలంచి మిరందరును దేశములోని వివిధ మత ధర్మములందును మాతృదేశమునందును ప్రేమను వహించి దేశబంధునివంటి వీరులు భాగవతాత కడుపు న అవ్వడవ్వను జన్మించి అస్తమించుచుండుట నిష్కారోజనము కాదని పంగదేశములోని శ్రీ పురషుల కందరిని హెచ్చరించు చున్నాను. పంచమాతరం. (సాక్షిత్వ).

అపరాధపరిశోధకుని దౌర్జన్యము

వాది సాక్ష్యమునందలి అసందర్భములు
రంగూరు, జూలై 14:— అపరాధపరిశోధకుడు ఆ ట్రిబ్యునలగారు పరిశోధనచేయుచు భర్యాకు ఒండొది 400 రూపాయలు తీసికొనిండున కేసు కేసుబడినది. వాదియందు ముద్దాయియే స్వయము దానియొకొను వాదని ప్రాకులేన ను క్రాసులో వారి అసంబంధముల చెప్పుకొనిన దౌర్జన్య కారి వాది అనుమానముగలది ప్రాకటమైనది. ఇందు క్రాసు బరు గనుడగా పట్టికు ప్రాసిక్యూటరు పోలీసు కమిషనరుగారి నడిగి కేసును ఉపసంహరించుమందు నని చెప్పగా నానుదా వేయ బడెను. (అ. ప్రె.)

తప్పుడు సాక్ష్యమునకు శిక్షించబడి
అప్పీలుచేయుట

రంగూరు, జూలై 14:— తప్పుడు సాక్ష్యమునకు శిక్షించబడి అప్పీలుచేయుట

సిక్కి, జూలై 14:— రంగూరు గవర్నరుగారు అప్పీలుచేయుట

చెన్న పురి శాసనసభ

మలబారు తెనస్సీబిల్లు

(రెవెన్యూ తరహాయి)

ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ ప్రవర్తన

రిజిస్ట్రారు శాఖనుండి పంపిన తా మెట్లు ప్రకరింప జలయుతో ముందుగ నే నిర్ణయించుకొనిరి. ఈమెట్లు ప్రభుత్వ ర్యుట్టి ఉండవలసినరీతిగ లేవని మే మె య గ ను దు ము. ప్రభుత్వమునా రెవరూపము ననుబంధించిరనియు నిన్న కొందరు సభ్యులు తలచిరి. అంతట ప్రముఖ బిల్లును నిజపరచుచు నియోజకవర్గములకు మేము ప్రత్యక్షమున బాధ్యతలను నిర్వహించి లెక్కయిచ్చుము. ప్రభుత్వమునా లేనియో లేదో జనకులకు లగు బాధ్యతలను నిర్వహించుటయేనైనాదు. అవిబాధ్యతా విహీన మేగాని బాధ్యత లనబడవు. ఇకపాటు నుండినములు రాగల వని విశ్వసించుచున్నాము." అని బల్గిరి.

సర్ సి. వి. రామస్వామి అయ్యగారు:— మాట్లాడుచు తామిష్టితో బహుముఖ పాల్గొనుట కిష్టములేంపాడునను గొలి సభ్యుల ప్రశంసములవలన మాట్లాడుట సరసమయ్యెననిరి. మాట్లాడగోరు నామల ఎట్టి యుద్దోగము బడదు లేదు. కాంచెనీవను కమిషన్లు సభ సేర్పాటు చేయుటకు వీలందు నే మో యని సి. వి. యనె. సరసింహరాజుగారు నిన్నటిదినము నాన ఆంగ్లరంగీకముగ నొక ఉత్తరమునంపిరి. అందు కొందరికేగను నూచించబడినది. మామూలుగ గొలి సభ్యుని వద్దకుంచి వచ్చెడి వార్తల కన్నిటికి వరసే చానిని గూర్చియు ఉచితగౌరవముతో దుక్రలన ఇతర ప్రభుత్వ సభ్యులతో డ వి చా రిం చి తి ని . ఈ కిల్లు న కు బాధ్యుడగు సభ్యుని వద్ద నుండి ఉపపాదన రాసంతిగకు అట్టి కాన్సర్వేషన్లు తలంప జాలనిని నిర్ణయమునకు వచ్చితిమి. బిల్లుకు నిలుపవలసినదని ఈ యుపపాదన వచ్చునని 10 నిమిషముల పరకు నే నెయ్యగను.

రిజిస్ట్రారు శాఖసభ్యులు బాధ్యతలేకుండ ప్రసరించుచున్నారని జెప్పబడినది. బిల్లునియమమే ఏదో యొక నిర్ణయమునకు వచ్చుటకై సభ్యులందరి వరసే సమానమగు ఆచరణకరిగి బాధ్యతతో వర్తించుచున్నాము. బిల్లు-నీరి, 7 వ క్లాజులు బిల్లునందుండరాదని రిజిస్ట్రారు శాఖసభ్యులు నిర్ణయమును గావించుకొనిరి. ఎట్లునైనను ఈవిషయమునైగల అభ్యస్తావ్యములు గవర్నరుగారిపై నాధారపడియున్నవి. ఈ 6, 7 క్లాజులు రెండును బిల్లునందుండరాదని కార్యనిర్వాహక శాఖవారు తలంపుచున్నారు.

యమ్. కృష్ణన్ నాయకుగారు:— ఉపపాదనను తీవ్రముగ నెవరైనా తమ కీశాసనసభయందు ధైర్యకాలము నుండియో అనుభవముగలవరియో, ఇన్ని సంవత్సరముల నుండియు నేడు లామెంబరుగారు ప్రసరించిన తీరున బామెన్నను గాంచలేదనియు బల్గిరి. ప్రభుత్వము బాధ్యతతో ప్రసరించుచున్నదని బల్గిరి.

మనజులు తమమాటలచేగాక ఆచరణవలన పరీక్షింపబడెదరు. రిజిస్ట్రారు శాఖ ఎంతటి బాధ్యతావిహీనమో ఉపపాదన అందజాలదు. బిల్లు చర్చించబడుచుండగానే గొలి లామెంబరుగారు తపస్థానమును నిలిపి "ఈ సభయందు బిల్లు ఆమోదించబడినను దానిని కీటాకీయటకు తన యావచ్చి క్తి నుపయోగించునని పలుకుటకు సాహసము గలిగెను!

లామెంబరుగారు:— నేనటు లనలేదు.

కృష్ణన్ నాయకుగారు:— ఆనతిములే గాకపోయినను వానియర్థముదయే. ఈబిల్లునందలి 6, 7 సెక్షన్లు ఇప్పటికీర్యానించబడినను వానిని తొలగించుటకు గవర్నరుగారి కధికారముగలవని బల్గిరి. దానియర్థమేమి? ఈ యభిప్రాయము మిగల వివరీతముగ నున్నది. తనకును ప్రభుత్వమునకును కాదనభేదము ఎంతయో బాధ్యతగలసభ్యులు ఈతీరుబల్గించునా? బాబాపురీ సరిలియండి నిచారాయులన్న ఈబిల్లును నిలిపివేయవలెననుచు పోతు నావనా? ఇక ఉపపాదన గావించిన మాట్లాడుటగాను లామెంబరుగారివరే అంతటి బాధ్యత వహించువారు గాకపోయినను ఈసభయందు కొంతకాలమునుండియు అనుభవము గలవాడగనా? తమ కీయుజ్జేతముండిన బిల్లు నుపపాదించుటకు చూడకు నారో మోచ్చుగించుచుండరాదా? ఈ సమస్య యందుగలదిగిల్లు వారి కేమాత్రము లగ్గును నూటాల్గుచెన్న పురియందు మాన్యుండి మలబారు భూములలో గాని ప్రజలలో గాని ఎట్టికలంకము లేనివారి కేనిజయ ము లో ప్రజలకు గల కష్టములను లేమి తెలియజెల్లె?

సర్ మాట్లాడుగారు:— మా కాయముల లేనియో తెలియదని అంగీకరించుచున్నాను. నావరసే తెలియని సభ్యులు చెప్పుచుండుటల నే నీ యుపపాదన గావించితిరి.

యమ్. కృష్ణన్ నాయకుగారు:— ఇంకను మాట్లాడుచు అడ్డొకేలు జనరలుగారు ఉపపాదనకు ఉపపాదన యెట్లు మార్చవలెనో నూచించి బిల్లుపై చర్చనిజపుటకు ఆచరణకరించుట తమ కార్యక్రమమున గలిగించుచున్నదని పల్గిరి.

సర్ మాట్లాడుగారు:— ప్రభుత్వ మొసంగినవివర ఉపపాదన వోటునకు బెట్టుబడి విగిపోయెను. పోలుగై కొనగ 20 అను మాటలు, 49 ప్రతిపాదన, సుమారు 18 తిట్లులు లెక్కింపబడిరి.

సభవారు అంతట ఫలహారములకు లేచిరి.

స్వంతము సేవ్యమొనర్చుని కవులుదార్లకు జిరాయితి హక్కు

చెన్న పురి శాసనసభ నిన్న సాయంత్రము తిరిగి సమావేశమైనపుడు మలబారు తెనస్సీబిల్లుపైన ఇంకను చర్చజరిగెను. వరుచాటముదార్లకుగూడ జిరాయితిహక్కు నొసగవలెనని చిదంబరనాదారుగారు 7 వ క్లాజునకు సవరణనుపపాదించిరి కాని ఆధికసంఖ్యాకు లేదయ్యటచే ఒక్క వోటు లో విగిపోయెను.

వరుచాటముదార్లు

ఎ. చిదంబరనాదారుగారు:— వరుచాటముదారులకు గూడ కాశ్యత జిరాయితిహక్కు ఇంచువలెనని 7 వ క్లాజులో జేర్చవలెనని ఒకసవరణ నుపపాదించిరి.

డి. బి. కృష్ణమనాయకుగారు సవరణను బలపరచిరి.

ప్రభాకరతింపనుగారు సవరణ నెదుర్చుచు, వరుచాటముదార్లకును మామూదార్లకును చాలభేదము గలదని నుడిచిరి.

సి. వి. ఎస్. సరసింహరాజుగారు, మాటలాడుచు, ఇట్టి సవరణవలన పరస్పరసంఘటనములు సంభవించుననియు అందుచే ప్రతిపాదనని యుద్దేశముల దెలుపవలెననిగోరిరి.

డి|| బి|| కృష్ణమనాయకుగారు ప్రభుత్వ మొసగుచు ఈసవరణ సంగీకరించునెడల సరసింహరాజుగారు దెలిపిన భయముల కవకాశముండదనియు నుడిచిరి. వి. మునుసామినాయకుగారు గూడ, ఈసవరణసంగీకరించునెడల చాలచిక్కలు గలుగుననిరి.

జె. ఎ. సాల్వానగారు సవరణను బలపరచుచు, ఈకవుల చిక్కుల నన్నిటిని తొలగించుట కొక్క యేమార్గము. అన్నిరకముల కవులకును, స్థగీత్యము నొసగునెడల ఈచిక్కులన్నియు తొలగిపోగలవు.

సవరణ వోటునకు బెట్టుగా ప్రభుత్వమువారు తిట్లులు లగ నుండిరి. జస్టి ముత్తములో చాలమంది సవరణ నెదిర్చిరి. ప్రతిపాదన కనుకూలరు 21, ప్రతిపాదన 22 మంది యగుటచే, సవరణ విగిపోయెను.

72 వత్సరముల భుక్తము

18:30 స|| నుండి గాని అంతకు పూర్వమునుండి గాని ఎడతెగకుండా కవులు నవభవించుచున్న వారికిన్ ప్రమే ఈ జ్ఞానా ప్రకారము కాశ్యత జిరాయితిహక్కు గలుగునని సవరణను ఎ. చిదంబరనాదారుగా రుపపాదించిరి.

సి. రామన్ గారు సవరణ నెదుర్చుచు, ఈబిల్లువలన అల్ప సంఖ్యాకులను జన్మిల హక్కులను హతమార్చుచుంటి మను ఆభిప్రాయము వ్యాపించియున్నదని నుడిచిరి. స్వంతముగా వ్యవసాయమొనర్చుని కవులుదార్ల సందర్భమున 72 భుక్తముండవలెనను నిబంధనవలన అట్టి ఆభిప్రాయమున కవకాశముండదని నుడిచిరి.

డి|| బి|| కృష్ణమనాయకుగారు సవరణ సంగీకరించుచుంటి నని తేలిపిరి.

సి. వి. ఎస్. సరసింహరాజుగారు సవరణ నెదుర్చుచు, ఈసవరణ పైకి లాభకరముగ గనుపించుచున్నది గాని, ఇందు వలన లాభముపొందువారి సంఖ్య అత్యల్పమని నుడిచిరి. 60 వత్సరములుగా తామే ఈభవించుచున్న కవులుదార్లకు జిరాయితి హక్కు నొసగుట న్యాయముగాని, అది మరియొకరికి బ్రాహ్మపురు శేయబడినపుడు, క్రొత్తగా భుక్తములోనికి వచ్చువారికి కాశ్యతహక్కుల నొసగుట న్యాయముగాదు.

జె. ఎ. సాల్వానగారు సవరణ నెదుర్చుచు క్రొత్తగా హక్కులలోనికి వచ్చినవారి యెడల నీ విభేదాభిప్రాయమేమని ప్రశ్నించిరి.

నేటి దినచర్చ

మలబారు తెనస్సీబిల్లుపై చర్చ

గ్రామోద్యోగుల జమాబందీబత్తాలు

నేడు ఉదయము సమావేశమైన శాసనసభయందు ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు గ్రామోద్యోగులలో కొందరి కింతవరకును జమాబందీభత్తము లొడగ పోవుటకుగలించి ప్రశ్నించిరి. చాలజిల్లాలయండింకను, గ్రామోద్యోగులకు అల్పవెన్నుల చెల్లింప లేదు. కొన్నిజిల్లాలో కొన్నితాలూకాల గ్రామోద్యోగులకు అల్పవెన్నుల నొసగిరి గాని మిగిలినవారి కొనగలేదు.

రెవెన్యూమెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ఇదివరకు తొలగింపబడిన గ్రామోద్యోగులకు తిరిగి నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుటవలన నిల్లుజరిగెనని నుడిచిరి. గతతయ వ్యయపట్టిక తయారుజేయబడినపుడు, వారితోనులు అంచనా లలో జేర్చబడలేదు. ముందుగా నెరుగుజూడని ఈవ్యయము వలన, గ్రామోద్యోగుల కందరకును అల్పవెన్నుల చెల్లించునెడల, సభవారి సంగిన గ్రామోద్యోగుల మించవలసినదయ్యెను. అందుచే ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపులు వచ్చువరకు రెవెన్యూ బోర్డువారు గ్రామోద్యోగుల అల్పవెన్నుల నిలిపియుండిరి. అయినను వెట్టివాళ్లు నాయకులు మొదలగు చిన్న పనులవారికి అల్పవెన్ను లిదివరకే చెల్లింపబడెను. గ్రామోద్యోగులవిషయము ప్రభుత్వమునా రాలోచించుచున్నాను.

శ్రీలక్ష్మిపై ఆంక్షను తొలగించుట

శ్రీలక్ష్మి శాసనసభాభ్యర్థకులగు నిజవరదాని ప్రభుత్వమున్న విభేదమును తొలగించుటకు నోటిను ఒసగబడిన తీర్మానముల గురించి ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు మరియొక ప్రశ్ననడిగిరి. ఈతీర్మానము కార్యక్రమపట్టిక చివరగలదు. వలబారు తెనస్సీబిల్లు శనివారముగూడ పట్టునట్లున్నది. ఈనెలయందీ సభ శనివారముతో ముగియవలసి దెలియుచున్నది. అందుచే నీతీర్మానము ఈనెలలో చర్చకువచ్చు నవకాశము గనుపించుట లేదు. ఈతీర్మానము చాలముఖ్యమైన దగుటచే వెంటనే పరిష్కరింపవలసియున్నది. కనక ఆతీర్మానము నీసమావేశమున చర్చకు వచ్చునట్లు జూడవలెను.

డి. బి. కృష్ణమనాయకుగారు, లామెంబరు, అభ్యర్థుల డెట్టేర్చవలసిన నట్లుజరుగవచ్చుననియు తమ కాక్షేపణ లేవనియు నుడిచిరి. వలబారుబిల్లుపై చర్చనుచున్నాము నిలిపియుంచుటకు వీలులేదని కృష్ణమనాయకుగారు డెలిపిరి.

ఈవిషయము రేపుచెప్పెదనని అభ్యర్థుడు నుడివెను.

మలబారు తెనస్సీబిల్లు

7 వ క్లాజునందలి "ఈబిల్లు తీర్మానింపబడిన పిదప గాని, ముందుగాని ఏర్పడిన కా" అనుపదములకు బదులు "తమవలనగాని, తమ వారసులవలనగాని, తమ ప్రతినిధులవలనగాని వశమందుండిన కాలకారణమున అవిచ్ఛిన్నముగ హక్కు గలిగియుండి, అట్టిహక్కు 1858 స|| నుంచిగాని, అంతకు ముందు నుంచిగాని ఉండిన" అనుపదములను జేర్చవలయు నని ఏ. చిదంబరనాదారుగా రుపపాదించిరి.

"ప్రతినిధులవలనగాని" అనుపదమును తీసివేయవలసినదిగ ఏ. యస్. కృష్ణరావుగారు సవరణ సవరణ నుపపాదించిరి. ఏ. రామస్వామి అయ్యగారు ఒకటిరెండవపదముల మార్పు నూచించగ క్రిష్ణరావుగారు వాని సంగీకరించిరి.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు:— కృష్ణరావుగారి సవరణ నాక్షేపించుచు ఇన్ని భేదములు కేయటవలన ప్రజలకెట్టి లాభమును గలుగిపోగ వలెనని తెలుగుననియు, అందుచే మొదటిసవరణ యె అంగీకరింపవలసినదనియు బల్గిరి.

ఎడతెగనాదారుగారు క్రిష్ణరావుగారి సవరణను తమ సవరణలో జేర్చుకొనుట కంగీకరింపజాలవనిరి. యస్. ముత్తయ్య ముదలియారుగూడ కృష్ణరావుగారి సవరణ నెదిర్చిరి.

ఉప్పిసాహెబుగారు సవరణపై మాట్లాడుచు సవరణ సంగీకరించిన మట్టా క్షేపణము ఎడరెడకు కారణమైన అసంశ్లిష్టతలులే యుండిగలదని పల్గి.

డా|| సి. నల్లేశముదలియారుగారు సవరణకు ప్రతిపాదన మగ మాటాడచు కాన్వెదారు ప్రభుత్వమునందీయు భూమిపై హక్కుగలవాడనిరి.

పిదప సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి విగిపోయెను. పోలు గై కొన, 24 అనుకూలరు 29 ప్రతిపాదన లెక్కింపబడిరి.

డి|| బి|| యమ్. క్రిష్ణన్ నాయకుగారు అభ్యర్థుని పీఠమును సమాపించి అభ్యర్థునితో సవరణలగుర్చి ఏమియో మాటాడుచుండగ ఒకటిరెండునిమిషములు సభయందెట్టివని జరుగకుండెను. సత్యమూర్తిగారు క్రమభిన్నాంశమును నూచించుచు సవరణ అప్పటికప్పుడు తయారుజేసి సభ్యులెడల తీసుకరాగూడదనియు, ముందుగ సభ్యులకెరుకపరచక ఇట్లు హఠాత్తుగ సవరణ గావించుట సక్రమముగాదనియు బల్గిరి.

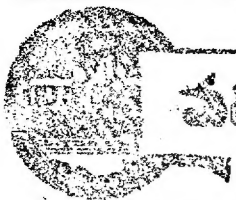
అభ్యర్థులు:— సభ్యులకెరుకలేక హఠాత్తుగ సవరణలు చేయవలసి పల్గిరి.

కి వ క్లాజును బిల్లునుండి తీసివేయవలెనని డి|| బి|| కృష్ణన్ నాయకుగారు సవరణనుపపాదించగ, రామునిమినసుగారు బలపరచిరి. చర్చలేవనేసవరణ అంగీకరింపబడెను. 9 వ క్లాజును బిల్లు తీసివేయవలెనని ఏ. యస్. క్రిష్ణరావుగారు రుపపాదించిరి. కృష్ణమనాయకుగారు బలపరచినపిదప చర్చలేకయే అంగీకరింపబడెను.

10 వ క్లాజును|తీసివేయవలెనని డి|| బి|| యమ్. క్రిష్ణన్ నాయకుగారు రుపపాదించిరి.

వి. మునిసామినాయకు, టి. యమ్. సరసింహరావులు, ఉప్పి సాహెబుగారులు ఉపపాదన నెదుర్చుచు దీనివలన జమ్మిముండెడి స్వల్పకావుగూడ పోవుచున్నది గావున దీని సంగీకరింపరాదనిరి. ఏ. యస్. క్రిష్ణరావుగారు ఉపపాదన నాక్షేపించిరి. ఉపపాదన వోటుకు బెట్టుబడి విగిపోయెను.

మరికొన్ని సవరణ బిల్లుపపాదించబడినపిదప సభ్యులు ఫలహారములకై లేచిరి.

పరగామ కౌత్సలు

రాకపోకలు... జోధారక క. నాగేశ్వరరావు గారు, టి. రంగాచారిగారు సేదబడును వచ్చిరి.

కర్నూల్ కామరానుగారు నిన్నరాత్రి కడపకుబోయిరి.

రైలులో దొంగతనము... సేదకులకత్తామెయి లులో నోక పక్షిలు కాసనభట్టును వచ్చుచుండగా కింగరాయ కొండ వీధునువద్ద రాత్రి 2 గంట వేళకు పక్షిలుగారి కమానుపంచి యు కాసనభట్టుని తాళముచెవులుపోయినట్లు గాంచిరి. కోటు అతని కలకరించుచుండెను. జేబు క తిరించబడి యుండెను.

మైలాపూరు సంగీతనభ:... గోపాలనాయకరు పాకళాలయందు నడు విధిలో 18 వ తేదీ సాయంకాలము 4-15 గంట గొప్ప వేణుగానసభ జరుగును. పల్లడం సంజీవరావు గారు వేణు, తిరుదివాపల్లి గోవిందస్వామిశిల్పగారు ఫిడెలు. పురుకోట్ట దక్షిణామాత్రిగారు వ్యవరంగం.

కాంగ్రెసు-ఉద్యోగస్వీకారము

బ్రెట్యూను పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—క్రీనివా సయ్యంగారు కలకత్తా నుండి మదరాసు చేరినవిమృశ్య అసోసి యేటెను ప్రతినిధితో ఉద్యోగస్వీకారము గూర్చియిట్లు చెలి పిరి:—కాంగ్రెసు విధానము ఎల్లప్పుడు ఎక్కి సంవత్సరములందు గూడ ఉద్యోగుల సంగీతంపరాచనికాదు. ఉద్యోగముల నిరాక రించు టనుపేరన మన కార్యము సాధించుట కుద్దేశించబడినది కాసనభట్టు మర్యాదగ స్వరాజ్యయులు దెప్పిన జాతీయశ యములకు ప్రభుత్వమువారు అర్హమున సమాధానము చెప్పవలె ననియే అందరి కోర్కె. ఇండిపెండెంటుగూడ యందు కంగీక రించిరి. తాము సరియగు సమాధానము చెల్పవరకు ప్రస్తుత సంవత్సరం ల ను మ న ము ఉ ప యో గి య కొ న మనియే ఉద్యోగముల స్వీకరింపవనియు జెప్పి ఆ మరతుపై కాసనభట్టుల యెక్కువ మంది సభ్యులు ప్రశంసించినచో ప్రభుత్వమువారిని లొంగింపవచ్చును. కాన్పుగు కాంగ్రెసు తీర్మాన మిదియే.

ప్రస్తుత నాయకునితో అన్ని విషయములందు యేకీభవించి వారు గూడ వారి పతకము విధాన నియ మముగూర్చి పేరుగ సర్దుము జెప్పరు. ప్రభుత్వమువారి సరియగు సమాధానము అనగా యెట్టిదను విషయము అందు విశదముగ తెలుపబడలేదు. ఆవిషయమున తాత్కాలికముగ పనిచేయుచు న్న నాయకులు సరియగు భావమును తెలుపజాలరు.

ఆంధ్ర సేనలు ఆభ్యర్థి

ఎక్. క. చంకటేశంగారు ఎం. ఎ. ఎల్. టి రాజ మండ్రి ప్రభుత్వకళాశాల ప్రధాన ఇంగ్లీషు ఉపాధ్యాయులు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము సేనలునకు సేను ఆభ్యర్థిగ నిలచుచున్నాను. ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేకముగ నోకపక్షివిద్యాలయ ముండుట ఆసక్తికరమనియు అందునల చాల లాభముండు ననియు సేను మొదటినుండియు నమ్ముచుంటిని. ఇప్పుడ స్థాపించబడిన నూతన విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడి ముమ్మందు ప్రత్యేకరాష్ట్రము ఏర్పడుటకు సహాయ పడగలదు. సేను ఖమ్మగ్రామ కళాశాలలలో ఉపాధ్యాయునిగ 37 ఏండ్లనుండి పనిచేయుచున్నాను. దత్తమండలముల కళాశాల తరఫున మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రథమ అకడమికుకొన్నిసం సభ్యునిగ నుంటిని. ఆకొన్నిసంఖ్యలు జూచినచో సేనుజేసిన పని తెలియగలదు. లలితకళలకు పరిశ్రమలకు ప్రత్యేకకళాశాల సేర్పరుచవలె ననియు స్త్రీలు విశ్వవిద్యాలయము పరీక్షలకు పోయినపుడు పురుషుల విషయమున నుండు నిబంధన లన్నియు నుంచరావనియు తీర్మానముల గాంచితిని. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములో గూడ సట్టి యేర్పాటు లుండవలెను. సేను నియోజక వర్గమువారి ఆశీయులకు సంతృప్తికరముగ నెర వేర్పగలనని నమ్ముచున్నాను. కావునమీరందరు నాకు ప్రథమ ఓట్లవలేదా మీ కు అర్హతగలదేదోదరువాత స్థానములలో ప్రీఫరెన్సు ఓటునో యొసంగవేడెదను. నన్ను ఎన్నుకొనినచో రిజిస్టరు గ్రాడ్యుయేటులకు ఆకాభంగము లేకుండ పనిచేయగల నని జెప్ప సాహసించును.

తిరువల్లిక్కేణి హత్య కేసు

సాక్ష్యవిచారణ ముగియుట

కల్యాణరామయ్యగారి భార్యను కాల్చిచంపె నని జేరి డినకేసుప్రాసిహ్యమనుసాక్షుల విచారణ నిన్నటితోముగిసెను.

శేషయ్య యను పోలీసుజమాను క్రాసుపరీక్షయందు నిట్లుచెలిపెను. ఆరాత్రి ధర్మాంబరండ్రికి అతడు చూపలేదు. తాను ఆస్పత్రిలో 20 నిమిషము లుండెను. ఆస్పత్రిగోడవద్ద ముద్దాయినితప్ప వేరెవరిని జూడలేదు. ధర్మాంబ తంభ్ర కా లుచుండగ జూచినట్లు చెప్పెను. గదిలో బొంతజంబుకానా తప్ప వేరేమియు పోయియుండలేదు. అది రెండవకిరసనాయులు నీళ్లతో తడిసియున్నవి. గదిలో తలగడలేదు. గదివద్దనీటితో పై పీయియులేదు.

పి సామినాథయ్యగోమాలస్వత్రి స్త్రీవద్ద ఆకప్పు సా హేబుబిని వాసియట్లు సాక్ష్యముచెప్పెను. తానారాత్రి ధ ర్మాంబ నీటిపైపుకింద నుండగ చూచెననిచెప్పెను. అందరితో గూడ తాను ఆరాత్రియింటి తెచ్చెను. ఆమెను అపాయమునుండి తప్పించుటకు భర్తనుడ యత్న ముజేయులేదు. ఎట్లు కానిపోయె నని పలువురు ప్రశ్నింపగా ఆమె జవాబుచెప్పెను. సాక్షికి విన బడలేదు. ఆమెయెడల బంధివరకు వచ్చెను. తల్లి సహాయము చేసి బండినెక్కించెను. తనమాదనపై ఆమెనుగోమాలస్వత్రిలో లోనేసిరి. వినతండ్రి వైద్యనాథయ్యగారు ఆమెను ప్రశ్నించెను. ఆమె జవాబుచెప్పెను. వైద్యనాథయ్యగారు తనఅన్నగారికి ఈ విషయమై ఉత్తమువ్రాసెనని సాక్షితోజెప్పెను. దానిపై సా షితో ముద్దాయియే యాభంగకర్తయ్య మొనరెనని డాక్టరుపట్టు కుట్టి అమ్మలుగారోజెప్పెను. రాత్రి 1 1/2 గ. ఆమె చాలబాధ పడుచున్నదని తాను తెలియజేయగా వైద్యనాథయ్యగారు పెరంబూరికిబోయిరి. మరునాడుయమున ఆమెరెండ్రెచ్చి పీల యనుంతరకు తనపలుకుటకే నుపయోగించి, ముద్దాయిని విడిచి పెట్టునట్లు చూడుమని సాక్షితో జెప్పెను.

క్రాసుపరీక్షయందు సాక్షియిట్లు చెప్పెను:—తండ్రిచెప్పినమాట సబబుకాదని సాక్షిచెప్పలేదు. కాని అదిసాక్ష్యపడ దుదెల్పెను. పీలయినను తానట్లుగేను నుద్దేశించలేదు. ఈవిష యము యిదివరకెవరితోను సాక్షి తెలుపలేదు. వినతండ్రిచెప్పిన ఉత్తముగూర్చి తాను పోలీసుజమానుతోచెప్పినట్లు జ్ఞాపకము న్నది. సభి ఇనస్పెక్టరుగారు సాక్షిని నిన్న కేవిచారించెను.

దుకాణదారుని సాక్ష్యము

వై కాపుగోడు 81 దుకాణదారుడు ముద్దాయి తలవద్ద కిరసనాయుల తలుపుపాకులు కొనుట అలవాటనియు ఆరాత్రి యే ఈ 0-2-9 నగదిచ్చి ఒకసీసాకొనిపోయెననియు జెప్పెను. సీసాను తాను గుర్తించలేననెను.

డాక్టరు. ఎ. ఎల్. రావు, ఆఫీసిలోనేయున్న వైద్యకు యిట్లుసాక్ష్యము దెల్పెను. ఆరాత్రి 9, 20 గ. ఎవరో పిలువగా ముద్దాయియింటికిపోయి వైపుక్రిందనున్న ధర్మాంబను చూచెను. ఆమె మొగము, చేతులు, మెడగుండెలు కాళియున్నవి. నీరుపడు చున్న వైపునీటిపి, చాల అపాయకరముగ కేసగుటచే గోమాల స్వత్రికి గొంపొమ్మని చెప్పెను. చేయిమాడగ నాడి నెమ్మదిగొ ల్లొనుమండెను. సాక్షి ఆమెను కారణమడుగలేదు. గదిలోనికి జూడలేదు. ఆమె ఆస్పత్రికి బంజిమీద పోయినవిమృశ్య తాను యింటికి పోయెను. ముద్దాయితోగూడ మాటాడలేదు.

రాయపేట ఆస్పత్రిలోని వైద్యుడు జుకయ్యగారు, మరునాడు తనవద్దకు ముద్దాయి వచ్చెననియు ఆతని చేతులు ఒడలు కుడిచక్క కాలియుండెననియు, బహుశా కాలమున్న వారికి తప్పించుయత్నములో ఆల్లు జరిగియుండుననియు జెప్పెను.

మేజిస్ట్రేటు సాక్ష్యము

ఖా. సా. మొహిద్దీను లాడీఖాను, రెండవ సెషిడెన్స్ మేజిస్ట్రేటుగారు యిట్లు సాక్ష్యము దెల్పిరి:—19 వ తేదిన సబు ఇనస్పెక్టరుగారు పీలనుగ తానుపోయి ఆస్పత్రిలో ధర్మాం బువద్ద వాజ్ఞాలము గైకొనెను. ఆమె తెలివిన నున్నప్పుడే వ్రా తజరిగెను. కాని తిరిగి ఆమెకు చదివి వినిపించు లోపు న ఆమెకు తెలివి తప్పిపోయెను. మరల తెలివి రాగా చదివి విని పించిరి. ఆమె సరిగనున్నదనెను. సంతకము చేయగల్గును కాని చేతులు కన్నులు కాలిబుచే సంతకము చేయజాలననెను. భర్త యే కాల్చెననెను. ఆమెకు చివరవరకు స్వార్థకముండెను. వై ద్యురాలు వాజ్ఞాలమును మార్చెను.

క్రాసుపరీక్షయందు సాక్షి యిట్లు చెప్పెను. తాను వచ్చునకి అసిస్టెంటు కమిషనరు స్వామినాథయ్యగారు, స్త్రీ వైద్యురాలు రోగిని పరీక్ష చేయుచుండిరి. ఆమె యేమియో వ్రా యుమండెను. ఏ భాషలో ప్రశ్నించుమండెనో అతనికి జ్ఞాపక ములేదు.

యాకూబుహుసేనుగారి ఆంక్ష

ప్రభుత్వపక్షటన

యాకూబుహుస్సేనుగారు 1925 మే 25-వ తేదీన ఇండి యా ప్రభుత్వమువారికి బంపిన అస్తి స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి చేరెను. ఎడెన్స్ పిన్ కి 5 వ నిబంధన ప్రకారము వారిపైగల ఆం క్ష లొలగించుటకు పీలులేదని వారికి చెలియజేయడమయినది.

వి. టి. కృష్ణమూచారి

ప్రభుత్వకార్యదర్శి

సత్యమూర్తిగారి క్షమాపణ

యస్. సత్యమూర్తిగారు హిందువత్రికా ప్రతినిధితో గావించిన సంభాషణ 10 వ తేదీ తేలివారము ఆంధ్రప్రదేశ్, 12 వ తేదీ సోమవార మాంధ్రప్రదేశ్ లోను ప్రచురించిన దానిని గూర్చి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

నే నా సంభాషణసంవర్ధమున ప్రయోగించిన మాటలు కొన్ని, కాసనభట్టుని కాలగ్రామ సభ్యులపై అన్యాయజేతము లు గావించ నా పుద్గళమున్నటుల చెల్లించునని కొందరు మి త్రులు దలంచుచున్నటుల చెలియచున్నది. నామనస్సునం దంత కన్న దూరముగ నుండు విషయ మింకొకటిలేదని సేను జెప్ప నక్కరలేదు. ఒకవేళ సేను యేమైన పారబాటున నెవరికైన అయిల కష్టము గలగజేయుచున్నయెడల క్షమాపణ చేసు చున్నాను.

కార్య కేసును ఎన్ని కలేదీలు

జనరాలు కార్యకేసునుసభకు యాదినవ దివిజనులలో ఆయా తేదీలయందు ఉదయం 7 నుండి సాయంకాలము 6 గం వరకు జరుగను.

ఈదినవ దివిజనులకు ఎన్నిక ఆగస్టు 4 వ తేదీన జరు గును. నామనేషను తేదీ జూలయి 19.

- డివిజను. సభము. 8. సంశయరామునికోవిల్లు పిక్కి, మాడలునూర్లు. 4. మింటు సుబ్బరాయలునాయుడుపిక్కి. 22. రామనాయకపిక్కి, మాడలునూర్లు. 25. తెల్లనోడు మాడలునూర్లు. 28. మాధవ పెరమాళుపిక్కి, మాడలునూర్లు. ఈ దినవ దివిజనులకు ఎన్నిక తేదీ సెప్టెంబరు 2 వ తేదీ. నామనేషను తేదీ ఆగస్టు 17:— 5. అంగప్పనాయకపిక్కి, మాడలునూర్లు. 9. వనపమోడు బ్రాడ్లీ, మాడలునూర్లు. 26. వెంకటరంగంపిక్కి, మాడలునూర్లు. 27. జానీజునాఖానుకోడు, మాడలునూర్లు. 29. అమియప్పముదలిపిక్కి, మాడలునూర్లు.

అరెస్టెంటు కమిషనరు విచారణ

కె. వి. స్వామినాథయ్యగారు తాను అసిస్టెంటు కమిషనరుగా యాకేసు పరిశోధించుచున్నాననిరి. స్త్రీ వైద్యురాలు వాజ్ఞాలము గైకొనెను. ఇనస్పెక్టరు మాకుగారు విచారించిరి.

కోర్టు:—ఆరాత్రి సబు ఇనస్పెక్టరుని బంపక కనిపే పు నేల బంపిరి.

సాక్షి:—స. ఇనస్పెక్టరు స్త్రీవద్దనుండెను. ఆయన కనిపేయని పంపియుండెను. బాబు మరునాడువరకు యా విషయము తెలియదు.

పోలీసు ఉద్యోగి స్త్రీలుమెంటు తీసికొనరాదని నిబంధన లేదని క్రాసుపరీక్షయందు సాక్షి చెలిపెను. తాను తీసికొనిన వాజ్ఞాలమునకు బలముగ నుండుటపై స్త్రీ వైద్యురాలిద్వార స్త్రీలుమెంటు వ్రాసికొరి. అరెషమునందే ప్రశ్నిస్త్రీములు జరిగెను. పరుగట్టి అమ్మకు అరవమురాను. ధర్మాంబ భర్తతో గలదాంతప్రశ్నసంబంధముగూర్చి ప్రశ్నింపగా జవాబు చెప్పలేదు.

తండ్రిని విడిచి మరల విచారింపగా తాను గోమాలస్వత్రి ఉద్యోగియగు స్వామినాథయ్యగారి యెరుగననియు, తనకూ తుకు పోయినరమన మరీలాభములేదు. ముద్దాయిని తప్పించుమని చెప్పలేదనియు, యిచ్చట తప్పిపోయినను సేరస్తుని దేవుడు తీరింపకమానదనియు నుడివియుంటినిని జెప్పెను. శిక్షనుగూర్చి ఆతనితో నేల మాట్లాడవలెనని కోర్కెవారడుగగా, ఆతను కుమార్తెకు చాల సహాయముజేసినట్లు తెలియుచుచే నట్లంటిననెను. వినతండ్రికి మరల విచారింపగ, తాను 17 వ తేదీన ఆస్పత్రి ఉత్తము వ్రాసినట్లు అందు. ధర్మాంబ నుండే తేనుంటుచే ఆవదిడ్డను పంపమని కోరెననియు, కాని ఆయూత్తము చింపక నెనని జెప్పెను.

అంతటితో ప్రాసిహ్యమను సాక్ష్యము ముగిసెను. సేను 8 గంట మరల విచారించిరి.

ఆరోగ్యశాఖ—మద్యపాననిషేధ ప్రచారము

రాజకీయములోకి మారునని మంత్రిగారి భయము

సాలదానాగారు:—తాగుడు విషయమున రాజకీయ ప్రచార మేమున్నది. దానికి దీనికి సంబంధమేమి? అధ్యక్షుడు:—అది చాల పెద్ద ప్రశ్న!

సాలదానాగారు:—కాని జబాబు చెప్పట ముఖ్యము గదా? * మహమ్మదీయులు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు

ఖా|| బి|| హాజీ అబ్దుల్ హాజీ కాసిముగారు:—జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులుగ మహమ్మదీయులను లేదా వెనుకబడియున్న యితరసంఘములవారి నెవరినైన జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నియమించవలెనని యాసభవారు గావించిన తీర్మానముగూర్చి ఏమి జేసిరి.

జి:—బహుశః యాదినవతీర్మానము (18-12-28) ను దూరించుచుండుదురు:—“అన్ని జిల్లాలను బోర్డు అధ్యక్షుల నెన్నుకొను అధికార మొసంగవలెను. మహమ్మదీయులు, తిదితర అల్ప సంఖ్యాకసంఘములకు తగిన ప్రాతినిధ్య మొసంగుటకు గాని లేదా యితరకారణముల దెబ్బను గడెట్టులో ప్రకటించినగాని యాతీర్మానమునకు ప్రతిహతులుగా నిర్ణయింపరాదని యాసభవారు శిఫార్సు జేయుచున్నారు.” ఈ తీర్మానము ప్రశ్నలో దెల్పినట్లు మహమ్మదీయులను తిదితరలను అధ్యక్షులుగ నియమించవలెనని కోరుటలేదు.

ప్ర:—ఈ తీర్మానమును యెన్ని జిల్లాలో అమలు జరిపిరి. జి:—తీర్మానము గావించిన పిమ్మట యా దిగువ జిల్లా బోర్డులకు అధ్యక్షుని ఎన్నిక అధికార మొసంగబడెను:—తిన్న వెల్లి, నేలం, విశాఖపట్నం, ద. ఆర్కాటు, చెంగల్పల్లి, కృష్ణా, గంజాం, బళ్లారి, ఉ. ఆర్కాటు, అనంతపురం.

ఈ దిగువ జిల్లాలకు ప్రభుత్వమువారు గెజెటులో ప్రకటించిన కారణములవల్ల అధ్యక్షులను ప్రభుత్వమువారే నియమించుచున్నారు:—కడప, గుంటూరు, మలబారు. తాలూకాబోర్డులు

కె. రఘుచంద్ర బాలాగారు:—ఈ రాష్ట్రమునందు ఏయే తాలూకాబోర్డులకు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికారము యివ్వలేదు? కారణము లేమి? జి:—ఈ దిగువ తాలూకా బోర్డులకు సకమముగ చక్కగ పరిపాలనపడవలెనన్న అధ్యక్షులను ప్రభుత్వమువారే నియమించుట మంచిదని దలంచి అట్లు జేయుచున్నారు:—1. రాజంపేట, 2. వెంకటగిరి, 3. పెరంబరూరు, 4. హోస్పేట, 5. డేకోట.

ఈ దిగువ తాలూకాబోర్డులు క్రొత్తగయ్యేట్లు చేసిరి. కావున అధ్యక్షులను నియమించుటే మంచిదని దలంచిరి:—1. కాలికట్టు 2. చిరకాల 3. పాపనాశనం.

సాలదానాగారు:—ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖోద్యోగులు ఆరోగ్యప్రచారము జేయుదురా? జి:—అవును.

సాలదానాగారు:—ఏ విధమైన సారాయైన త్రాగుట ఆరోగ్యమునకు మంచిదని ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారా? మంత్రిగారు:—ఆ ఉద్యోగులవద్ద కెవరైన బోయినవో సలహా జెప్పవచ్చును.

ఎ. రంగనాథం మొదలగు:—మతపాన ప్రచారము, రాజకీయప్రచారముగ మారగలవని మంత్రిగారినిరి. ఆరోగ్య శాఖోద్యోగులు యీ ప్రచారమును అదివరకే జేయుచుండిరి. నాకు యిదివర కల్ల తమకుగల అవకాశములను దుర్వినియోగపరచిరిని మంత్రిగారు దలంచెదరా?

పానగిలు రాజాగారు:—ఈమధ్య కొన్ని సంవత్సరములనుండియే యీ ప్రచారము రాజకీయ రూపుదాల్చినది.

కోభన్ వైమానిక ప్రయాణము

బుమైరునుండి బందరు బందురు అబ్బానుజేసిరి కరాచి, జూలై 14—నేటి ఉదయమున స్థానిక ట్రైము ప్రకారముగ 6-45 గంటలకు కోభన్ వైమానికుడు యిచట బయలుదేరి 10-30 గంటలకు బందరు బందరు అబ్బానుజేర నున్నాడు. కరాచి, జూలై 14—బందరు అబ్బాను జేడు 2 గంటలకు అల్లాన్ కోభన్ గారు జేరిరి. (ఆ. ప్రె)

రైల్వే రేటు సలహాకమిటి

కలకత్తాయందు ఉఫీసు తెరువబడెను కలకత్తా, జూలై 14—రైల్వే రేటు సలహాకమిటి కార్యాలయము కలకత్తాయందు తెరువబడెను. గవర్నరు మెంటు షేన్ గౌర్ డిరెక్షనును రెండవ అంశములో 5, 6, 7 నెంబర్ల గడులను కార్యాలయముగలను. కొంతకాలమువరకు కమిటి విచారణము చేయు కేసులు వచ్చు. కమిటి కంప్లయింటుదారుల ముఖ్య ధని గాని లేక వైకొల్లనందు ప్రాక్టీసుజేయుట కర్హులైన వ్యవసాయదారుల ద్వారాగాని కమిటి పార్టీలు జెప్పుకొనవలసిన సలహాకుల విజను. కంప్లయింటు ధరుములు చేసినయెడ, భాగ్యమును కలకత్తాను కమిటి ఎగుటబడి చెప్పవలసిన సంగతుల దెల్పుచున్నాను. (ఆ. ప్రె)

హాజియా త్రికులరాక

అచ్చటి విషయములను దెలుపుట కరాచీ, జూలై 14:—నిన్న రాత్రి యస్. యస్. ఆ క్షర అనుష్ఠీముఖలో జెడ్డానుండి 1461 హాజియా త్రికుల వచ్చిరి. వీరినందరిని పంజాబుకు బెంగాలుకు గొంపోవుటకు ప్రత్యేక రైలు బండ్లను మరీకొన్ని స్థానిక రైలుబండ్లనుకూడ రేవువద్ద కనిపెట్టుకొనియుండిరి. అసోసియేటెడు ప్రస్తుతతనిధి మాల్వీ మహమ్మదు అహమ్మదును కలుసుకొని మాట్లాడగా ఆయన యిట్లు చెప్పెను:—గోరీలు సమాధులు మహమ్మదు చాలవరకు నాశనముచేయబడినవి. మూడవ ఖలీఫా హజరత్ అబూబకర్ ఉస్మాన్ గారి గోరియు బీబీ విషాసాద్ గారి సమాధియు పూర్తిగా నాశనము చేయబడినవి. ఇంతవరకు కరాచీకి చేరిన యాత్రికులసంఖ్య మొత్తము 4292. కొద్దిరోజులలో మరియొక యోడ రానున్నది.

శిక్కు గురుద్వారముల బోర్డు

ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులపేర్లు పంజాబు గెజెటునందు ప్రచురింపబడుట లాహోరు, జూలై 14—1925 సంవత్సరపు గురుద్వారముల కాసనము ప్రకారముగ జరిగిన ఎన్నికయందు మొదటి బోర్డు ఎన్నికలందు విజయలైనవారి పేరలు పంజాబు గెజెటునందు ప్రకటించబడెను. నూటయిరువది ఎన్నిక స్థానములనుండి అభ్యర్థులు పోటీజేసిరి. అన్ని స్థానములకు సభ్యు లెప్పుకొనబడిరి.

స్వరాజ్యపక్షమునుండి విడిపోవుట

రామలింగ చెట్టి, వెల్లింగి గొండరుగార్ల జాబు

గత మార్చిమాసమున కాంగ్రెసు పక్షములో జేరుట కంగీకరించిన మేమున్ను చాలమంది ఇతర జాతీయవాదులును రెండు కారణములచే నట్లంగీకరించితిమి. అందు మొదటిది; దేశమం దితరరాష్ట్రము లన్నిటియందు కాసన సభలలో కాంగ్రెసుపక్షమువారు రధికసంఖ్యాకులుగ వచ్చెదరనియు మదరాసు రాష్ట్రమీ విషయమున వెనుకబడుటగౌరవప్రథము గాదనియు మీరు అనేకమార్లు చెప్పియుండుట అందులో మొదటి కారణము. ప్రతిరోధవిధానము, ఉద్యోగ బహిష్కారము ఎన్నికల లోప లనే మార్చబడుననియు గూడ మీరు చెప్పియున్నారు. కొన్ని ఆదర్శముల నందుటకు ప్రతిరోధవిధానమువలంబించుటకు మేము సిద్ధముగ నున్నను సంపూర్ణ ప్రతిరోధ విధానమున మేము ప్రతి కూలరమును విషయమందరికిని దెలిసిన విషయమే. మీరు చెప్పిన విషయమును చేసెద రను నమ్మకముతో మేము కాంగ్రెసు పక్షమును జేరితిమి.

సంపూర్ణ యొడంబడికను గురించియు వర్గింపు కమిటీ చర్చలగురించియు అఖిలభారత జాతీయోపసంఘ చర్చల గురించియు జరిగిన దుర్వృత్తకరమున ప్రపంగముల వలన మీరు గాని ఆఫీల భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారు గాని మీసంపూర్ణ ప్రతిరోధవిధానమును మార్చుకొను నుద్దేశములేదని స్పష్టము గుహా ఆవిధానము నింకను కఠినతరముగ నొనర్చుటలు గూడ గన్పడుచున్నది. భారతదేశ పరిస్థితుల జూడగా అన్ని రాష్ట్రములందును కాంగ్రెసు పార్టీ అత్యధికసంఖ్యాకులుగ వచ్చు వైఖరి ఏమాత్రమును గన్పించుటలేదు. పై రెండుకారణములను నిష్ఫలముగటచే, మేమింకను కాంగ్రెసుపక్షమునుండి కాంగ్రెసు తరపున ఎన్నికలకు నిలుచుట న్యాయముగాదు.

సంపూర్ణ ప్రతిరోధమునకును, ఉద్యోగనిరాకరణమునకును, కాసనసభల వెలుపలనుండ ఇతరసంఘాలు స్థానిక కాసన సభాకార్యక్రమమును విధానమును నిర్ణయించువిషయమునకును మే మిదివర కెంతప్రతిహతులుగనున్నామో ఇప్పుడుగూడ సంత ప్రతిహతులుగ నేయున్నాము. ముందెప్పుడో కాంగ్రెసు తన విధానమును మార్చునను నూహతో కాంగ్రెసుపక్షము తరపున మానియోజకవర్గముతరపున అభ్యర్థులుగ నిలువజాలము. మీ తోచేరినతరువాత ఇంత స్వల్ప కాలములో నేమి నుండి విడిపోవుటకు మే మెంతయు విచారిం చుచున్నాము. కాని ప్రధానసిద్ధాంతములందు మనకు విభేదములుండుటచేతను గత కొలదిమాసములలో దేశమున గలిగిన మార్పులు అనుకొనినట్లు గాక మరొకవిషయగ నుండుటచేతను మాయద్దేశమునందు దేశప్రయోజనముల కొరకు మేమిట్లు విడిపోవలసి వచ్చెను. ఈకారణములచే కాంగ్రెసుపక్షమును వదలి స్వతంత్రముగ నెన్నికలకు నిలుచుటకు మేము సిక్చయించుకొన్నాము.

(సంతకము) టి. ఎ. రామలింగచెట్టి, వి. సి. వెల్లింగి గొండరు.

హబీబుల్లాసతి కంత్యక్రియలు

ప్రభుత్వోద్యోగులు వలుపురు పాల్గొనిరి సిద్ధా, జూలయి 14:—విద్యాంగసభ్యుడు హబీబుల్లా గారి సతి కంత్యక్రియలు ఈమధ్యాహ్నముజరిగినవి. కేవలపేటికను చెన్నపురి తీసికొనిపోవ నుద్దేశించిరి గాని ఆప్రచేయబడెను. అన్నిసంఘములవారును పేటికను సమాధివరకు అనుకరించిరి, రాజప్రతినిధితరపున కల్నలు హోర్వీగారును సైనికకార్యదర్శియు కార్యనిర్వాహకసభ్యులు, ప్రభుత్వకార్యదర్శులు, శాఖాధికారులు, చాలమందివచ్చియుండిరి. నిన్న పలువురు సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారిని పరామర్శించిరి. దేశమంతటనుండియు భరామర్శ లేఖలు వచ్చుచున్నవి. (ఆ. ప్రె)

హెంబుమెంబరుగారి యింటనే దొంగతనమా!!

పూర్వ మాభవనమందే రాజప్రతినిధి యుండిరి సిద్ధా, జూలయి 14:—హోముమెంబరు క్రేరారుగారి బసయందు 12 వ తేదీ రాత్రి దొంగతనము జరిగెను. దొంగ కిటికీలు పగులగొట్టి వెండిసామాను సారాయములతో పారిపోయెను. కాంపాండులో కొంత వెండి సామాను నుబడిచిపోయెను. మరునాడుదయమున పోలీసువారికి దెలియపరపబడెను. పోలీసువారి కింకను అచోకి చిక్కులేదు. ఈ బసయందే పూర్వము రాజప్రతినిధి యుండినాడు. (ఆ. ప్రె)

ఎవరికి వోటు జేయవలెను?

ముమ్మాటికి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే

భారత కానసభ చెన్నపురి:—శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు.

మహమ్మదీయసంఘము (దక్షిణదేశము):— సయ్యద్ ముక్తాబాసాహేబుగారు.

చెన్నపురికానసభ:—శ్రీ సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, పి. భక్తవల్సలనాయుడు, వి. మాళిమణిశెట్టి, డా॥ యస్. మల్లయ్యగారు.

మహమ్మదీయసంఘము:—అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు.

* * *

హైందవ క్రైస్తవులు—కాంగ్రెసు

డి. కొళండైగారి అభ్యర్థితవ్వము

కాంగ్రెసు సభ

భారత క్రైస్తవ సంఘమునకు కాంగ్రెసు పక్షమున అభ్యర్థిగ నిలచిన డి. కొళండైగారి అభ్యర్థితవ్వమును బలపరచుటకు నిన్నటి సాయంత్రము మన్నడి పాలన్ నాటకశాల ప్రక్కనున్న మైదానములో సభ జరుపబడెను. పి. యల్. ఆదికేశవులు నాయకగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి.

డి. కొళండై గారు:—సభ ప్రారంభమవుటకు ముందు మాట్లాడుచు ఖాళీను కమిషనరుగారు సభల నిషేధించుచు కొనసగిన ఉత్తర్వును ఉల్లంఘించి సభనుజరుపుటకు గాను తెలు దాసు వీధిలో బహిరంగసభ జరుపబడునని నిన్నటి దినము ప్రకటించియుంటి మనియు అట్లు కానకొల్లంఘన మొనర్చిన చెన్ననగర పౌరులెల్లరు కనీసము బహు సంఖ్యాకులయినను కాంగ్రెసుయొడ అభిమానమును జూపి తోడ్పడెదనని విశ్వసిం చితిమనియు అట్టి అభిప్రాయముతోడనే తామా ప్రయత్నము నకు పూనితి మురి. కాని నేటి వుదయము తస్య తనపక్ష నాయకుల శ్రీమన్ శ్రీనివాసయ్యగారు పిపించి తదితర కాంగ్రెసు నాయకులతో సంప్రదించి ప్రస్తుతి మొ. వారము దనుక కమిషనరుగారి వుత్తరువు ననుసరించి పురపీఠులయందు తప్ప తదితర బహిరంగసభలను సభల పరిషిం ప్రేక్షకులు ఐద్యులకు అసౌకర్యముగ నుండినయెడలను యీవారులుగా కమిషనరుగారు తమ యుత్తర్వును ఉపసంహరించుకొనని పక్షమునకు కమిషనరుగారి వుత్తర్వును ఉల్లంఘించుచు పుర మందు ఎల్లయెడల సభల జరిపి అందులను కలగు ఫలితములకు సంసిద్ధుల మయ్యెదమని పక్కియండిరి. అట్టిరి జయియకు నడువరలసి వచ్చినను వెనదియును లేననిరి. ఇదియే సమిష్టి కా సనొల్లంఘనము. దీనికి కాంగ్రెసువారు అనుమతించలేదు.

“కావున పోలీసుకమిషనరుగారికి హెచ్చరిక జూపించు చున్నాను. ఒకపక్షముననులలో కమిషనరుగారు తమ యుత్తర్వులను ఉపసంహరించుకొననినో పట్టానుసంతయు సభలుజరిపి వారియుత్తర్వుల ధిక్కరించగలము. అందుచే మేము శిక్షలకు భీతిజేంచి సభల జరుపలేరని ప్రజల తలంపజనను. కాంగ్రెసువారికి గల సుఖంబలంబు ఏదేయైన నాయకుల ఆజ్ఞకు శిరసావహించి మితినిరసంబులు శిక్షలు, కష్టబాటలు ప్రధానమాత్రములందు యెచ్చగనవి. అందు యెట్టి సందర్భములందైనను నాయకుని అనుమతి తెలవాల్సిందై యి మని యొరింగియే యిట్లు గావించితి మురి.

పి. యం. ఆదికేశవు నాయకగారు:—మాట్లాడుచు మానవునకుండు ప్రధానమృత్యులలో నొకటియను వాక్యాతం త్ర్యయను కమిషనరుగారి ఉత్తరువు నరికట్టుచున్నదనిబోర్చి. గుం తెండుసంవత్సరములకుండు లేని ప్రయత్నము క సౌకర్యము ఈతర్వమెట్లుగలిగినదో తెలియజేసెద. ఇట్టి అక్రమమును ఉత్తరువు నుల్లంఘించవలెనని కాంగ్రెసువారిలో మే మెల్లర ముత్సహించితిమి. కాని నాయకుల యానతినుసరించి కొన్ని దినములు ఆగమనపడిగ నిశ్చయించితిమి అని బోర్చిరి.

ఉపన్యాసకులు కొళండై గారి అభ్యర్థితవ్వమును బలపరచుచు కాంగ్రెసుపక్షముయొక్క సంప్రదించుచు ప్రజాసేవలను, జప్తినుసత్తురు దుష్కార్యములను వివరించిరి. అభ్యర్థుల ధనదాన్యములను పట్టాటోపములనుజూచి పట్లకొంగక, వారి పక్షముయొక్క కార్యక్రమమును, మూలసిద్ధాంతములను గమనించి వోటుజేయవలెనని బోర్చిరి.

డి. కొళండై గారు:— మాట్లాడుచు జప్తిను పక్షము వారు కాంగ్రెసు నాయకులను దుర్భాషలాడుటకంటె ప్రజల

కొనసంపదిన సంవత్సరములు లేదని బోర్చిరి. 6 సంవత్సరములనుండి జప్తిను పక్షమువారు దేశపరిపాలనపై అధికారము వహించి మాసమాసమునకు రు 15000 ల మంత్రివేతనములు గైకొనుట తప్ప ప్రజలకుగావించిన మేలేదనియు లేదనిరి. మీరు మిక్కిలి చేజిక్కిన యధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చిరి. స్వీయలాభములకై ప్రజాప్రతిహతకార్యము లొనర్చిరి. ప్లానిక సంఘములకు తమ కనుకూలరగువారి నే అధ్యక్షులుగ నియమించిరి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సభయందు గాంధీమహాత్ముడు సభ్యులుగ నుండరాదని బోర్చిన సర్ కె. వి. రెడ్డిగారుగాని వారి పక్షమునకు గాని ప్రజల వోటు జేయదగినదా? మాప్రశ్నాత్తేదీలను ఘోరమరణముల పాల్పెసిన వారి నభిమానితురా? మహామహులగు జాతీయ నాయకులు జైల్లో కను పబడినపుడు రాజకీయ ఖైదీలను సామాన్య ఖైదీలకంటె హీనముగ జూడవలసినదని బోర్చిన నాయకుని అనుసరించుపక్షమునకు తోడ్పడెదరా యని ప్రశ్నించిరి. ఉపన్యాసకు లింకను మాట్లాడుచు కార్యోరేషనులో మహాత్ముని ప్రతిచును ప్రతిష్ఠించుటకు ప్రతిహతముగ జప్తినువారు గావించిన ప్రయత్నములను వివరించిరి. పాఠశాలలందు హిందీ రాటమును నిషేధించిన విద్యామంత్రిగారి చర్యను వివరించిరి. ఇదియే గాక ఇంక అనేక దుష్కార్యముల వల్ల జప్తిను పక్షము విదేశ పరిపాలనకు సరాధీనతకు తోడ్పడుచున్నదని తెలియగలవని బోర్చిరి. కాంగ్రెసువారు పట్టుకులకు గాని పదవులకు గాని ఆశంపక స్వార్థత్యాగము చేసేనయే పరమాధ్యక్షుగ నెండుకొని పాటుబడుచున్నారని బోర్చిరి.

పిదప పురన్యాసకులు హైందవ క్రైస్తవసంఘము నుద్దేశించి మాట్లాడుచు హైందవ క్రైస్తవులకు యీతిరహిత అత్యంత ప్రాధాన్యమనియు తమ సౌకర్యములను అభివృద్ధిపరచుకొనుటకు తమకష్టముఖములను నిషేధించుకొనుటకు కాంగ్రెసు సంపూర్ణావకాశమును ఒసంగుచున్నదనియు దీనిని గోల్పోయిన నిక సర్వదా అభోగతియందు పడియుండెడి స్థితి సంభవించుననియు భారతక్రైస్తవులు భారతవర్షమే తమజన్మస్థానమనియు విదేశీయదరిపాలనక్రింద భారతీయులందరినలె తామును బానిసలే యనియు గమనించవలెనని బోర్చుచు దేశస్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడు కాంగ్రెసుపక్షమునకే తోడ్పడి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోట్లొకరికలవలసినగా ఉద్బోధించుచు విరమించిరి. అంతటితో సభ ముగింపబడెను.

* * *

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

చింతాద్రిపేటలో సభ

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచుటకై చింతాద్రిపేటయందు వెంకటేశ పెరుమాళు: గోవిందులు సభజరిగెను. దొరస్వామి ఆచారీగారు అగ్రక్షతవహించిరి.

శ్రీమంతుల కుప్పుస్వామిదువల్లూరుగారు జప్తిను స్వరాజ్య పక్షములకు గుర్తొనగ సర్వజనసభలలో పోస్టి జప్తికుపక్షము నొక అంతయు చూడరాములోదే యిమికినాడెననిరి. వీమాకు: జప్తికుపక్షము కేడీని కొందరు అల్లరిజేయబోయిరి. కాని కాంగ్రెసువారు శాంతయుగమండీరి. జప్తినుపక్షమువారి పు బ్రాహ్మణులను నిందించుచోనే సరిపోవున్నది ఆపక్షమును అంబేయుటయే దేశమునకు మంచిది. కావున స్వరాజ్యపక్షము అభ్యర్థులకు ఓటుజేయవలెనని కోరిరి.

పి. భక్తవల్సలనాయకుగారు పదరాములో సభలనిషేధించుచు కమిషనరుగారిసంగిన వుత్తరువు జప్తినుపక్షమువారి ప్రాత్యహమువల్లనే జరిగియుండుననియు అవయు తనకొక మేలేననియు బోర్చిరి. కాంగ్రెసువారు ఓటరులకు వారిభాగ్యతిలకు బోర్చిరి. జప్తినువారు వెనుతుండగనే చక్కపెట్టుకొనవలెనను పదభివాసు. అంతేకాని బ్రాహ్మణేంద్రులకేమయు మేలు చేయలేరు. కావున అభ్యర్థులకు ఎంచునపుడు ఓటరులు జాగ్రత్తగ నుండువలెననిరి

అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు కాంగ్రెసువారు గత 10 ఏండ్లనుండి జేసేమేలు చేయబరచిరి, అట్టి సంస్థను యీ జప్తినువారు తొలగింపబరచు. జప్తినువారికి ఎన్నికలఫలితమే అసరముగాని దేశక్రేషు మనవసరము. జప్తినువారు గత 6 ఏండ్లలో యేమిజేసిరి? ఉద్యోగములందుదారి నిరంకుశ ప్రభుత్వమునకు దన్నుగనండిరి. పీరులేకున్నచో ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసువారిమాటలను లొంగియుండురు.

మీనాక్షి సుందరం పిల్లేగారు కార్యోరేషనులో స్వరాజ్యపక్షమువారు దేశమునకు గావించిన సేవను బెలియబరచిరి.

జప్తిను పక్షము సభ

యాకూబు హుసేనుగారి ఆంక్ష

నిన్న సాయంత్రము సౌందర్యసూత్రానుసారము నాయకుగారి అధ్యక్షతక్రింద జప్తిను పక్షము సభ జరిగెను. ఆర్. మదనగోపాల నాయకుగారు స్వరాజ్యపక్షము వారు సభలనుండి వెడలిపోవుట నాటకముగ పరిమించెననియు మరల వారు సభలోనికి వచ్చి జేరుచున్నారనియు బెల్చిరి. వారు స్వలాభము జూయకొనియే తిరిగి ప్రవేశించిరి. యాకూబు హుసేనుగారి కానసభల ఆంక్షగూర్చి ప్రతిపాదన గావించిరి. ఆ విషయము ఒక ప్రత్యేకవ్యక్తికి సంబంధించిన వనటచే వాని యొగ్గతయొగ్గతలనరసి జప్తినుపక్షము సభ్యులు యిష్టము వచ్చినట్లు ఓటుజేసిరి. యాకూబు హుసేనుగారు మలబారులో మాట్లాడు కార్మికుల బెట్టుటకు వెడలుచున్నారని క్షీ|| క్షీ|| సర్ త్యాగరాయచెట్టిగారు రినిరి. అట్లే జరిగెను. జప్తిను వారు మహమ్మదీయులు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముకోరెదరు. కావున యిష్టములేకుండ మహమ్మదీయుల ప్రతినిధిగా యాకూబు హుసేనుగారిని బలవంత పెట్టబరచు. స్వరాజ్యయులు అన్నమాట ప్రకారము ప్రవర్తించలేదు. వారు పన్నులు తగ్గించిరే గాని వృత్తిపన్ను కాపీహోటలుపన్ను యెచ్చించుటచే నిది యేమియు లాభము లేకుండెను.

పిమ్మట టి. వి. నుబ్రూన్యాంగారు ఉపన్యసించుచుండగా నాటి సభకు అభ్యక్షునిగ ప్రకటించబడినకె.వి.రెడ్డినాయకుగారు వచ్చి అధ్యక్షస్థానము నలంకరించిరి.

బి. తణికాచలం చెట్టిగారు

స్వరాజ్య పక్షమునందలి త్వరత్వరగజరుచున్న మార్పులన్నియు దాని అంతయును నూచించుచున్నవనిరి. జప్తినుపక్షము ఉద్యోగవాంఛాప్రేరే మని నిందించుచున్నాడు. తమకు కావలసినది ఉద్యోగములందు బ్రాహ్మణేంద్రులకు న్యాయమును ప్రాతినిధ్యము. బ్రాహ్మణులందరు ఉద్యోగముల విడిచి చదువుకొని న బ్రాహ్మణేతరులతో సరి సమానముగ బోటీ చేసి ఉద్యోగములు గైకొనునట్లు వాగ్దానముజేసినచో తాము స్వరాజ్యపక్షముతో గలసి పని చేయగలమనిరి.

రా|| బి|| నటేశముగల్గారుగారు తనజీవితకాలములో నెన్నడు మహమ్మదీయులకు వ్యతిరేకముగ నుండలేదనిరి. యాకూబు హుసేనుగారి విషయమున తాను ఎట్లు ఓటుచేయనా యని ఆలోచించుచుండ కొందరు మహమ్మదీయులు సంతకము జేసి ప్రతిహతాభిప్రాయమును బెల్చు కాగి తెనువందజేసిరి. ప్రతిహతముగనున్న కొందరు మహమ్మదీయు కానసభ్యులనుగూడ సంప్రదించి వారు అట్లేబెల్చుచునే దైర్యముతెచ్చుకొని తీర్మానమునకు ప్రతిహతముగ ఓటుజేసెను. తీర్మానము ఓడిపోయెను. దీనివలన తాను తిరువల్లి క్షేత్ర మహమ్మదీయులకు సంకృప్తి పరుపగల్గెను. కావున హుసేనుగారి పలుకుబడివలన తనడివిజనులో మహమ్మదీయు ఓట్లు చెరిపిపోవునని భయపడవనసరము లేదు. కొందరు బ్రాహ్మణులుగూడ తనకు మిత్రులుగలగు. వారు తన్ను వీడరను నమ్మకముగలరు. ఈసారి స్వరాజ్యయుల కెచ్చుటకు తావియరారు.

జె ఎన్. రామనాధుడు, జె. ఎన్. కన్నప్పరుగారు ఉపన్యసించినపిమ్మట సర్ కె. వి. రెడ్డినాయకుగారు సభను ముగించుచు యిట్లు నుడిచిరి.

సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు

యాకూబుహుసేనుగారి అభ్యర్థితవ్వముగూర్చిన ప్రతిపాదనపై చాల ఉత్సాహము ప్రబలెను. సభకు చూడవచ్చిన మహమ్మదీయులకు శ్రేష్టపై లెక్కింపబడుచు దానిబట్టి బ్రాహ్మణ స్వరాజ్యయుల ప్రతిపాదనగూర్చి మహమ్మదీయుల కెంత ఉత్సాహముగలదో తెలియగలదు. అట్టిలో సంతకముజేసిన వారలలో ఆర్కాటుప్రెస్సు మామగారిసంతకము లేదు పత్తెమ్మూర్తిగారు నిజంగ ప్రజాసేవకులే అయినచో నేనాతనితోకలసి ఓటు జేయిమందురు. కాని అన్నివేషములలోకి దోషభివాసపు వేషము వీరమైనది. గత చార్చిలో కానసభలను పీరు ఎంచుచెట్టునవ్వడు-ఓటరులకు సంప్రదించిరి. అ. ధా. కాంగ్రెసుసంఘముతో సంప్రదించిరి. తమ్ము కానసభలకుంపిన ఓటరులు వేదగనుండ వెనెపోమ్మగలదు యీ సంస్థ కేమి అధికారముగలదు. సభలకు వివచి ఓటరులు ఇర్ల క్ష్యముజేసిరి. తిరిగి సభలకు వచ్చునప్పుడు గూడ గారిని సంప్రదించలేదు. స్వరాజ్యయులు బాగుగ సంస్థాపించబడిన పరమపాండితులు. ఎన్నికలు రానున్నవి గనుక ఓటరులగూర్చి ప్రసంగించుచున్నాడు. వీరిని తిరిగి ఎచ్చుకొనినను యంతకన్నానుచిగ ప్రవర్తించరు. జప్తినుపక్షమువారు గుండె మీద చేయివేసికొని తాము డాబీతులు మోసగాండ్లు కారని జెప్పగలరు. వారు ఓటరుల మోసగలవలేదు. స్వరాజ్యయులు దినుమొగమైరి. రానున్నఎన్నికలలో వారి కేదె అర్హస్థానమో తెలియగలదు.

కాంగ్రెసు:

ప్రత్యేక సాంఘికోద్యమములు

ప్రత్యేక సాంఘికోద్యమములు దేశాభివృద్ధికి దోహద మొనగట యనవలయును. తమ హద్దుమీరి ప్రవర్తించుచో ఎట్టి నష్టము వాటిల్లునో ఉత్తరహిందూస్థానమున హిందూమహమ్మదీయోద్యమములును, దక్షిణదేశమున జస్టిసు ఉద్యమమును తెలుకనే తెలుపుచున్నవి. సాంఘికోద్యమములను నడుపువారిపై ప్రచండబాధ్యత గలదు. అన్యసంఘములపై ద్వేషము పెంచుట సులభము. ఇందుకు విశేషబుద్ధివైభవము గాని, శక్తిసామర్థ్యములు గాని అక్కరలేదు. పరస్పరసహకారము, ప్రేమ, జాతీయభావములను వ్యాపింపజేయుటకు మాత్రము బుద్ధివైభవము, నేర్పరితనము, సుగుణ సంపదయు ముఖ్యసరములు. ద్వేషాగ్నిని ప్రజ్వలంప జేయువారు, పిమ్మట దాని నణగ గ్రొక్క జాలరు. మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్ బోలువారలు హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యముగూర్చి ఎంత చింతించుచున్నను, సర్ అబ్దుల్ రహీం బోలువారల యాగడములే ఫలించుచున్నవి. కాంగ్రెసు పలుకుబడిని ధ్వంస మొనర్చుట కిట్టివారు ప్రయత్నించుచున్నారు. మహమ్మదీయ మతసంఘములు ఎన్నికలు మున్నగు రాజకీయ వ్యవహారములలో కాంగ్రెసుకు పోటీక జోక్యము దీసికొనుటకు ప్రోత్సాహ మొనగుచున్నారు. శ్రద్ధాసందస్వామి బోలు నాయకుల హితమును సయితము మూల ద్రోసి, పంజాబు హిందూసభవారు ఎన్నికలలో ప్రత్యేకముగ పాల్గొనుటకు దలపెట్టిరి. ఇట్టిస్థితిలో జాతీయభావపూరితు లగు హిందూమహమ్మదీయ ప్రముఖులకు ప్రత్యేకసాంఘికోద్యమము లనిన రోతపుట్టుట వింతగాదు.

డాక్టరు అన్నాగారి బోలు మహమ్మదీయ నాయకులు సాంఘికవిభేదముల గాంచి, శోకించుచున్నారు. దేశబంధుదాసుగారి సంస్కరణదినమున నువస్థాపించుచు తాము మహమ్మదీయ సంఘములో గాని, కిలాఫాత్ సంఘములో గాని, లేక ఏయిశ్వర ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రతిష్ఠాపనలో గాని సభ్యులుగ నుండ మని, అన్నాగారు ప్రమాణము జేయుటకు కారణ మెదియో యూహింపవచ్చును. కిలాఫాత్ ఉద్యమమునకు డాక్టరు అన్నాగారు చేసిన సేవ నెవరును మరచజాలరు. కాని కిలాఫాత్ ఉద్యమము మతరక్షణకార్యమును పడలి, రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనుచు, కాంగ్రెసు ఉద్యమమునకు భంగకరముగ పరిణమించుచున్నపుడు, ఏదేశభక్తుడు విచారపడకుండును? తమతో పడినుండి జాతీయభావప్రపూరితులు

చేరిన చాలునని, అన్నాగారు డెలుపుచున్నారు. లాలాశంకరలాల్ గారు వీరితోపాటు కృషి నలుప నిశ్చయించిరి. డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము, పలువుర కాశ్మీర్యము గలిగించుట వింతగాదు. ఏమతమయినను, సహనమును, ప్రేమను పెంచుట కుపయోగపడవలయును. అందుకు మారుగ క్రొర్యమును పురికొల్పుచుతము, మతము గానేరదు. అసహనము, మతభర్తమునకు విరోధము. అందుచే, నిజమగు మతాభిమానులు ప్రస్తుతపరిణామమునందు బోక్యము దీసికొనక, ఐకమత్యమునకై కృషి నలుపుట సహజము.

ఇటులనే పంజాబునాయకులగు డాక్టరు సత్యపాలుగారు ట్రిబ్యూను పత్రికలో వ్రాసిన లేఖను గమనింపవచ్చును. గుర్జునరాయిగారు, కాంగ్రెసును నిరసించుచు హిందువులు హిందూసభ ద్వారా మాత్రమే రాజకీయవ్యవహారములలో పాల్గొనవలయునని కోరగ, సత్యపాలుగారు చక్కని జవాబిచ్చిరి. హిందూదేశపు మోక్షము, జాతీయప్రతిష్ఠాపన ద్వారా చేకూరగలదుగాని, ప్రత్యేకసాంఘిక సంస్థలద్వారా గాదని, సత్యపాలుగారి విశ్వాసము. సత్యపాలుగారు చెలిపినటుల, హిందువుల మోక్షముగాని, మహమ్మదీయ మోక్షముగాని, స్వరాజ్య సిద్ధివలననే చేకూరగలదు. డాక్టరు కిచ్చూగారు బానిసలకు మతము లేదని, యితీవల చెలిపియుండిరి. రాజకీయస్వాతంత్ర్యము ఆధ్యాత్మిక స్వాతంత్ర్యమునకు దారిజూపును. స్వరాజ్య స్వరాజ్యము లవినాభావసంబంధము గల వగుటచే, ప్రత్యేక సాంఘికోద్యమములు స్వరాజ్య వశ్యకతను గుర్తించుట ముఖ్యము. పంజాబునందు సాంఘిక ద్వేష మెంతప్రబలముగనున్నను, జాతీయోద్యమములకై తమ సర్వస్వమును ధారబోయువారికను గల రని, సత్యపాలుగారు చాటుచున్నారు. కాంగ్రెసు పునరుద్ధరణకు నడుముగట్టువారు బయలు చేరుచున్నారు. సత్యపాలుగారు సూచించినటుల, కాంగ్రెసు బలహీనముగ నున్నదనిన, ప్రజలహృదయములలో స్వాతంత్ర్యేచ్ఛగూడ బలహీనముగ నున్నదని గ్రహింపవలయును. ఇట్టి సిద్ధి గాంచి, దేశభక్తులు దుఃఖించెదరు గాని సంతసింపజాలరు. కాంగ్రెసును ధ్వంసము జేయుటకు సత్యపాలుగారేమాత్రము తోడ్పడరు. తమకన్న గూడ కాంగ్రెసు సభికముగ ప్రేమించెదమని తెలిపినపుడు, సత్యపాలుగారి ప్రేమ ఎంత గాఢమయినదో యూహింప వచ్చును. అవసర మేర్పడినపుడు, కాంగ్రెసునిమిత్తము అంతులేని త్యాగముల గావించుటకు సత్యపాలుగారు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. నేడు స్వాతంత్ర్యరథము సాంఘికద్వేష మను అడుగులో నిరుకుకొని త్వరితముగ నడువజాలకున్నది. దానిని మరల సరియగు మార్గమున బెట్టుటకు, దేశభక్తులెల్ల గురు తమశక్తి సంతను వినియోగింపవలెను. సాంఘికోద్యమములు తమ సరిహద్దులను దాటి కలహ కారణములుగ పరిణమించుటచే, వానివల్ల దేశారాధకులకు వెగుటు పుట్టుచున్నది. జాత్యైక్యమువలన గాని, మోక్షము గలుగదను భావము ప్రబలుచున్నది. ఇది శుభచిహ్నము. కాంగ్రెసు ఉద్యమము మరల తన పూర్వప్రతిభను కోల్పోని, సత్వరస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడు గాక!

యాకుబుహుస్సేను బహిష్కారము: జస్టిసుపక్ష కలవరము

యాకుబుహుస్సేను బహిష్కారవిషయము గూర్చి శాసనసభలో చర్చ ముగిసినపిమ్మట, జస్టిసు పక్షమువారిలో కలవర మధిక మయినటుల దోచును. ఇటుల జరుగు నని వా రెన్నడను భావించి యుండరు. స్వరాజ్యపక్షమువారిచర్చలో పాల్గొనరుగాన, ఈవిషయము ప్రాముఖ్యము వహింపదని వారు భావించియుందురు. తమ గుట్టు బయటపడునని వారు కలనయిన తలంచియుండరు. జస్టిసు పక్ష దురదృష్టవశమున, సత్య మూర్తి గారితీర్మానమును ప్రతిపాదించుట తలసింపెను. వీరితో నేకీభవించుట జస్టిసుపక్షమువారికి దుర్లభము. తుదకు విధిలేక, వీరు తమ అంతరంగమును బయల్పరచవలసినచ్చెను. జస్టిసుపక్షమువారి కెట్టి స్వాతంత్ర్యనిరతి గలదో, ప్రపంచమునకు మరియొకసారి వెల్లడియయ్యెను. యాకుబు హుస్సేనుగారి రాజకీయాభిప్రాయములతో జస్టిసుపక్షమువారికి భవిష్యత్ జోషము. అంతమాత్రముచేత మానవస్వాతంత్ర్యము నరికట్టెద మనుటకన్న హేయము వేరుండదు. ప్రభుత్వముతో గల అభిప్రాయభేదముచే, ఎంతటి సచురులయినను రాజకీయశిక్షలకు లోనగుట, ప్రపంచముం దంతటను సామాన్యముగ జరుగుచున్నను, అట్టివారిని ప్రజలు శౌరవింతురు గాని నేరస్థులుగ నెంచజాలరు. రాజకీయ నిర్బంధితులు ముక్తిపదవుల నాక్రమించిననిదర్శనము హిందూదేశమునందు గూడ గలదు. అట్టితరి శిక్షితు లయిన దేశభక్తులను శాసనసభలలో నడుగుపెట్టనీయ కుండుట, ధర్మమగునా? జస్టిసు పక్షమువారికి వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యస్వేచ్ఛలపై ఇసు మంతయు శౌరవము లేదని తేలుచున్నది. “శేషంకోపేనపూరయేత్” అనువిధమున, స్వపక్షసభ్యులు చూపిన సంకుచితదృష్టిని సమర్థింపజాలక, నిన్నటి దినము జస్టిసుపక్షిక హిందూపక్షికు సత్యమూర్తిగారిని కసిదీరదిట్టినది. యాకుబు హుస్సేనుగారిపై, జస్టిసుపక్షమున కింత యాగ్రహ మెందుకు? బ్రాహ్మణులతో కలిసి వీరు పని చేయుట యొక దోషము! అందుచే తమను రక్షింపు మని అట్టి బ్రాహ్మణులనే కోరవలయు నని, జస్టిసుపక్షిక యధిష్ఠించుచున్నది. ‘బండ్లు ఓడలగును, ఓడలు బండ్లగు’నను సామ్యమున, జస్టిసుపక్షము బోలు స్వాతంత్ర్య విముఖులు చిరకాలము ప్రాబల్యము వహింపజాలరు. స్వాతంత్ర్యభానుడు నిజదీప్తితో ప్రకాశించు తరి, ఇట్టి అసర్థకరమగు సంస్థలన్నియు మూలబడక మానవు. దేశము పరాధీనత ననుభవించుచున్న సమయమున, అధికారవర్గమునకు చేమూత నొనగువారు స్పెషలు రయిలుబండ్లలో పర్యటనము నలుపుటయు, గాంధీబోలు ఉత్కృష్ట పురుషులు కారాగృహములలో మగ్గుటయు తటస్థించును ఇందువలన దేశభక్తులకును, త్యాగధనులకును లోపము వాటిల్లునా? అందుకు మారుగ, ప్రజలకు వారు మరింత ప్రేమాస్పదులగుదురు. ఇట్టి వారి మూలముననే దేశము లున్నతస్థితికి వచ్చును. విరికథలే చరిత్రల నలంకరించును. కాలము గడచిన కొలదియు, వీరినే మానవు లధికముగ స్మరించు

గుండురు. తాత్కాలికవైభవము గాంచి యుప్పొంగుచున్నది. అట్టి యవకాశము పోగనే, స్మరించుచు నుండును. “యాకుబు హుస్సేనుగారు శాసనసభలోనికి వచ్చినను రాకున్నను, గుడ్డిగవ్యయినను దేశము లక్ష్యపెట్టినా” యని జప్తిసు ప్రతిక యడుగుచున్నది. ఎంతవరకు లక్ష్యపెట్టునో చూపవలసిన బాధ్యత ప్రజలపై నిలిచియున్నది. ప్రజలు స్వాతంత్ర్యము గోరునెడల దేశారాధకులరాకను కృత్రిమముగ నడ్డగించు వారికి శాసనసభలలో ప్రవేశము గలుగకుండ జూడవలయును. ఇట్టివారిని తమ ప్రతినిధులుగ బంపుటకన్న ప్రజలకు వేరొండు అవమాన ముండబోదు. జప్తిసుపక్షమువారు శాసనసభలో జూపిన వైఖరిని దేశము ఆమోదించు ననియు, యాకుబుహుస్సేను బోలువారికి గుణపాఠము గఱపబడెననియు జప్తిసు ప్రతిక చాటుచున్నది. ఇందుకు తగిన జవాబు చెప్పట వోటరుల యుక్తిధర్మము. నిన్నటిదినము సాందర్యముహాలులో జరిగిన జప్తిసుపక్షసభలో సర్. కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు తమ చర్యను సమర్థించుకొనుటకు ఖూనుకొనిరి. సత్యమూర్తిగారు ప్రజాభిరూపము జూపినచో, జప్తిసుపక్షమువారు వారి కనుకూలముగ వోటుజేసియుండురని నాయుడుగారు దెలిపిరి. సత్యమూర్తిగారిలో తమకు పరిపడదనుకొన్నను, నాయుడుగారును వారిపక్షమువారును స్వాతంత్ర్య సూత్రము నేల విచ్చిన్నము గావింపవలెనో తెలియదు. ఇది వ్యక్తిసంబంధమగు ప్రశ్న గాదు. స్వరాజ్యపక్షమువారికయినను, జప్తిసు పక్షమువారి కయినను, శాసనసభలలో ప్రవేశించుటకు సంపూర్ణావకాశ ముండవలయును. ఏదియో యొకపేరు పెట్టి, అర్హులగువారి నెవరిని రాసీయక బోయినను అ పక్షములవారును ఆక్షేపించుట యవసరము. వీరిమీద కోపముచేతను, వారిమీద కోపముచేతను జప్తిసుపక్షమువారు ప్రతికూలముగ మెలగిరనుటకన్నను బలహీనమగు హేతువుండజాలదు. తగిన కారణము దెలుపలేక, దేశభక్తిని బూటక మనియు, స్వరాజ్యపక్షమువారందరును దొంగలనియు, సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు దెలుపుట, వారి కారవమునకే సంగకరము. ఇందువలన కాంగ్రెసుపక్షగౌరవమున నుమంతయు భంగము వాటిల్ల నేరదు. యాకుబు హుస్సేనుగారి ప్రశ్న వ్యక్తిసంబంధ మగు ప్రశ్నయనియు, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముపై వీరికి నమ్మకము లేదు గావున తాము వ్యతిరేకముగ వోటు జేసితిమనియు, మదనగోపాలనాయుడుగారు చెప్పట ఎంత వింతయో యూహింపవచ్చును. తణికాచలంశెట్టిగారు మరియొక వింతసూచన గావించిరి. బ్రాహ్మణులండును తమ ఉద్యోగపదవులను వదలుకొనుచో, జప్తిసుపక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమున చేరెదరని, శెట్టిగారు నుడివీరి. ఏమి వీరి తెలివితేటలు! స్వరాజ్యపక్షమువారు బ్రాహ్మణోద్యోగులకు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నచో, వీరిటుల అడిగినను సబబుండును. స్వరాజ్యపక్షమువారికి బ్రాహ్మణోద్యోగులయినను, బ్రాహ్మణేతరోద్యోగులయినను నొకటయే. ప్రస్తుతస్థితిలో ఉద్యోగస్వీకారమే పనికిరాదునున్నపుడు, స్వరాజ్యపక్షమువారి నిట్టి ప్రశ్న సడుగుట పరిహాసార్హదము గాదా? స్వరాజ్యపక్షమునందు ఉభయసంఘములవారును గలరు. గాంధీ

దాసు, మున్నగు బ్రాహ్మణేతరనాయకులచే నడువబడిన కాంగ్రెసు ఉద్యమమును సాంఘికకలహములలోనికి దింపుట పాడియా? స్వరాజ్యపక్షమువారడిగిన మాత్రాన, ప్రభుత్వోద్యోగులు మానుకొందురా? అసంభవమగు పరితులను విధించుటకు కారణము విదితమే. స్వరాజ్య మనిన, తణికాచలంశెట్టి ప్రభుత్వలక్ష్యము లేదనియు, ప్రభుత్వోద్యోగసంపాదన దప్పవారికింకొక గొడవ పట్టదనియు, స్వప్రముగుచున్నది. పాపము, నతేశమొదలియాగుగారు ఇదివరకెన్నడును మహమ్మదీయునిపట్ల ప్రాతికూల్యము జూపలేదట. అందుచే యాకుబు హుస్సేనుగారి పట్ల ఎటుల బ్రవర్తించవలయునో వారికి మొదట తోచలేదట. అయినను మన స్వమాధానము జేసి కొని మిగిలిన జప్తిసుసభ్యులవలె వీరును వోటుజేసి రట తరుకు బ్రాహ్మణస్నేహితులు కొందరుగలరనగనే, వారిని సమ్మవద్దనియు, వారితో చెలిమి చేయవలదనియు సభ్యులు గోలచేసిరి. నతేశమొదలియారుగా రేమనుకొనిరో తెలియదు. యాకుబు హుస్సేనుగారి విషయమున తాము తప్పొనర్చితిమనిమాత్రము లోలోన భావించియుండురు. జప్తిసు పక్షమునకును కాంగ్రెసుపక్షమునకును గల తారతమ్యము వోటరులు స్పష్టముగ దెలిసికొనుట కవకాశ మేర్పడినది. ఇట్టిసందిగ్ధసమయమున, వోటరులు కాంగ్రెసుసభ్యులను ప్రతినిధులుగా నెన్నికొని తమ కర్తవ్యమును ప్రశంసార్హముగ నిర్వహించెదరని నమ్మకము.

లోకలుబోధులు: అధ్యక్షుల నియామకము

లోకలుబోధుల కింకను అధ్యక్షులను ఎన్నికల మూలమున నియమించుటకు, మంత్రివర్గమువారంగీకరించుట లేదు. నిన్నటిదినము శాసనసభలో నడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పి, రాజంపేట, వెంకటగిరి, పెరంబులూరు, హన్మనేటి, హర్షనహల్లి, దేవకోటతాలూకాబోర్డుల కింకను అధ్యక్షులను నామినేటు జేయుటయే మంచిదని ప్రభుత్వమువారెంచిరట. కల్లికోట, చిరక్కాల్, పాపనాశనం తాలూకాబోర్డు ఆవరణములను మాన్పుటచే, వానికిని ప్రభుత్వ నియమిత అధ్యక్షులే యుండవలయునట. తాలూకాబోర్డుల కయినను అధ్యక్షుల నెన్నికొనుట కింకను సమయము రాలేదను మంత్రులు, స్వపరిపాలనమునకు సమయము వచ్చినదని అంగీకరింతురా? నామినేషను అధికారము చేతులలో లేనిచో, తమ పలుకుబడి తగ్గునని వీరికి తెలియును. ఇక జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులవిషయమున, వీరి వైఖరి ఎటులున్నదో తెలుప నక్కరలేదు. గుంటూరు, మలబారు, కడపజిల్లా లింకను అధ్యక్షుల నెన్నికొనుటకు అర్హత గాంచలేదట. స్వరాజ్యసంపాదన కొరకు కృషి నలుపుటలో రాజధానిలో కెల్లముండదుగు వైచిన గుంటూరు మండలము జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల నెన్నికొన లేదనుట ఎంతటి విపరీతమో యూహింపవచ్చును. 1923 సంవత్సరమున మద్రాసు శాసనసభ వారు గావించిన తీర్మానమునందు, మహమ్మదీయులు మున్నగు మైనారిటీ సంఘములకు ప్రాతినిధ్య మవసరమయినదప్ప, జిల్లాబోర్డులన్నిటికిని అధ్యక్షుల నెన్నికొను హక్కును ప్రసాదించవలయునని, సూచించబడెను. ఈతీర్మానము జప్తిసుపక్షపు టనుమతిబడసెను. ప్రభుత్వము

వారు దీని సంగీకరించిరి. గుంటూరు జిల్లాబోర్డు కిపుడు అధ్యక్షులుగనున్నది. బి. పి. సి. ఎతిరాజులునాయుడుగారు ఏమైనారిటీ సంఘమునకు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నారో దెలియదు. మహమ్మదీయుల కేల యిట్టిపదవి నొసగలేదు? “ఇతరకారణముల” బట్టి మంత్రిగా రెండు గావించియుండురు. ఇతరకారణములని పేరుపెట్టి మంత్రులు తమయిష్టమువచ్చినటుల మెలగవచ్చును. ఏ రెండు దలచినను, గుంటూరుజిల్లాబోర్డు తన అధ్యక్షుని నెన్నికొనలేదని, ప్రజలు తలంపజాలరు. స్థానిక స్వపరిపాలనాభివృద్ధిపట్ల మంత్రివర్గమువారి రెట్టిప్రతికూలభావము జూపుచున్నారో, యిందునుబట్టి సులభముగ గ్రహింపవచ్చును.

పోలీసుకమిషనరుగారి ఉత్తరువు

పోలీసు కమిషనరుగారి ఉత్తరువును పలువురు ఖండించుచుండ, జప్తిసు ప్రతిక మితిలేని సంతనము జూపుచున్నది. ఉత్తరువువలన ఎన్నికల సభలకు యిబ్బంది గలుగునని యాప్రతిక యంగీకరించుచున్నది. అయినను, కమిషనరుగారి ఉత్తరువు అవసర మనియే యాప్రతికతలపు. జప్తిసు పక్షమునకు ప్రజాప్రబోధముతో నిమిత్తము లేదు. కాంగ్రెసు పక్షమువారు మొదలుపెట్టిన యాచారమును, జప్తిసుపక్షమువారు విధిలేక యనుసరించుచున్నారు. కాంగ్రెసు పక్షమునకు సభలజేయుటకు అవకాశము దొలగుచో, జప్తిసు పక్షపుక్రమ దీరిపోవును. అందుచే స్వాతంత్ర్యనిరోధపు టుత్తరువును జప్తిసుపక్షమువారు బలపరచుట వింతగాదు.

మలబారు టెనెన్సీచట్టము

మలబారు టెనెన్సీచట్టపు చర్య నాపుటకు, సర్ మెక్డొగల్గారు తెచ్చిన ప్రతిపాదన మోడిపోవుట, సమంజసముగ నున్నది. లామొంబరుగారు గూడ టెనెన్సీ చట్ట విచారణను నిలుపుట కిష్టము జూపిరి. రయితులహక్కులను రక్షించెడి 6, 7 క్లాజులను శాసనసభవారంగీకరించినను ప్రభుత్వమువారామోడింపజాలరని, లామొంబరుగారు స్పష్టపరచుట జూడ, శాసనసభాతీర్మానములపై ప్రభుత్వసభ్యుల కెంతటి యభిమానము గలదో తెలియగలదు. ప్రస్తుత పరిపాలనావిధాన మెంత లోపభూయిష్ఠమో కనుగొనుట కీనిదర్శనము చాలియుండును.

21 జూలై

ప్రభువులసభలో హిందూదేశసమస్యకూర్చి జూలై 21 వ తేదీని చర్చ జరుగునని, ప్రకటింపబడినది. ఆరోజున బర్క్ల హెడ్డు ప్రభువుగారు తమ యభిప్రాయములను తెలిపెదరు. ఏమని చెప్పెదరో ముందే యూహింపవచ్చును. మాదిరిని వారిటీవల జూపియున్నారు. అందుచే, ఎట్టియాశల బెట్టుకొననక్కరలేదు.

దేశబంధు దేశీయనిధి

క్రిందటిసంచికలోని మొత్తము 88424-7-8
ఈసంచికలో వివరములు 126289-2-8

మొత్తము 168668-10-8

ఆంధ్రులలో ధన మొనగినవారు

ఆంధ్రరాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘము(కాకినాడ) ద్వారా 18-1-0
పి. వి. చలపతిరావుగారు రాజమండ్రి 5-0-0
పూరిపండ్ల అప్పలస్వామిగారు ముగం విశాఖపట్నం 1-0-0
(మో. క. గాంధీ—ఎం. సయ్యి—8-7-26)

భారతదేశ వ్యవహారములు

ప్రభువులసభలో చర్చ

జూలై 21 తేదీని జరుగను

లండన్, జూలై 14:— ప్రభువుల సభలో భారతదేశవ్యవహారములను 21 తేదీని చర్చించుటకు నిశ్చయించిరి.

కలకత్తా అల్లరులు

“సంగతి అంతా నాకు దెలియును”

ప్రభువులసభలో ఎవరైన నాథునమైన లిట్టన్ మిత్రుని ఖండించిన నేను ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెద.

‘లిట్టన్ ప్రభుని పాలనము ఘనమైనది’

లండన్, జూలై 10:— ఆంగ్లాండు మహారాజు ఇచ్చిన విడుదలపత్రమున బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు ఇట్లు తెల్పిన:— కలకత్తా అల్లరులగుర్చి లిట్టన్ ప్రభునిగుర్చి జేసిన ఖండనము నకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుట కీయవికాశమును గైకొనుచున్నాడను. ఇండియాలోనున్న గొప్ప రాజధానులలో యొకటి యగు మహారాజధానిని పాలించువాడగు లిట్టన్ ప్రభువుని పొంచెను. అట్టి బాధ్యతను మంచి సందిగ్ధావస్థయందు, కష్టకాలమందు నిర్వహించినదివచ్చెను. కష్టదినము లన్నిటియందును నేను లిట్టన్ ప్రభుని సహాధ్యోగినిగానున్నాను, కష్టకాలములందు, భయము న్ను సమయములందు ఆతని సహాధ్యోగిగ నుంటిని.

లిట్టన్ ప్రభుని గవర్నరు పరిపాలనమున ఆతని సత్తుతి కష్టములన్నిటియందు పాల్గొనుచు ఆతని కెంతయు తోడ్పడుచుండెను. ఆతనిగవర్నరు పరిపాలనము చాలగొప్పది. ప్రఖ్యాతిగాంచినది. వార్తాపత్రికలలో ఒకటి, ఏదో సరిగా జ్ఞాపకము లేదు, మార్చింగునాడు ప్రతిక యనుకొనెదను. మొన్నటి కలకత్తా అల్లరులగుర్చి ‘ఆకాశరామన్న’ వ్రాతలను, పిటికీలను ఖండించుచు వ్రాసెను. నాకును, రాజప్రతినిధికి సంగతు లన్నియు దెలియునని లోకమునకు స్పష్టముగ జెప్పబడితిరి. లిట్టన్ ప్రభునిపై ఎట్టి ఖండనములను జేసినను ఆతనిని సమర్థించి కొంతము దూర్చితిని. పార్లమెంటులో రెండుసార్లు ముందు, ఎవరైన అణచేకముగ లిట్టన్ ప్రభుని ఖండించిన నేనును, రాజప్రతినిధి యొక్క వారిని సమర్థించెదమని అందఱును చెప్పిరి. కలకత్తా అల్లరుల పూర్వోత్తరములందు నాకు దెలియును.

కలకత్తా అల్లరులకు లిట్టన్ ప్రభుని బాన్సుంగి కేయలు నాలుగు సంవత్సరములకుండు ఎక్కువకాలమునుండి సాక్షాత్తు ముందుకొనియు, ఇండియా పతాకమును విరాజిల్లజేసిన లిట్టన్ ప్రభుని, సంగతు లేవియు తెలియకగల ఖండించుట ఉత్తమికి తన ముఖించుకొనును. బాన్సుంగి నెలుగునివారు జేసినదిమించుకొను ను. ఘనమైన నామిత్రుని లిట్టన్ ప్రభుని ప్రభువులసభలో ఎవరైన ఖండించిన, నేను ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెదను. మరల వారిట్టి ఖండనములకు గడంగరని తెలచెదను.

ప్ర్యాంకుధర లండనులో హెచ్చుట

లండన్, జూలై 13:— లండనులో ప్ర్యాంకుధర పెరిగినది. దీనికి కారణము ఋణపరిష్కారము కుదుటయె. నేటి ధర 189 3/4 ప్ర్యాంకులు ఒక పౌనుకు సమానముగ నున్నవి. బెల్జియం ప్ర్యాంకులు 218 1/2 ఒక పౌనుకు సమానము.

కెమాలీ పాపావై కుట్ర

15 గురికి ఉరిశిక్ష

కాన్స్టాంటినోపల్, జూలై 13:— స్వీర్నాకుల సభ్యులలో 15 గురికి ఉరిశిక్ష విధించిరి.

కార్మిక పక్షమువారు

మాస్కో భయము

లండన్, జూలై 11:— టైము పత్రికా కార్మిక పక్ష విలేజ్ రియల్టర్ వ్రాయుచున్నాడు. రషియా శ్రేణి యూనియను వారు శ్రేణి యూనియను కాంగ్రెస్ వారి జనరలు కవున్సిలు వారికి తొలినంపుటజూడ, ఆంగ్లో రషియా కమిటీ నేర్పాటు జేయదలంచినది తోచుచున్నది. కమ్యూనిస్టులు బ్రిటిషు యూనియనులను ఒకవంక దిట్టినను వీటితో ఆంగ్లో రషియా కమిటీలుగజేయు సంబంధమును గోల్పోవుటకు వీలులేదు. చాల విలువైనది. ఇట్టి ప్రవర్తన కవున్సిలుకు కోపమును దెచ్చును. సమిష్టిసభ వీరికిష్టములేదు. టాంస్క్ మున్నగువారు ఈ ఆహ్వానమును శ్రేణి యూనియను కాంగ్రెస్ సభకు బోవుటకు ఆంగ్లిక రింజునుడుగాక! ఆంగ్లిక రింజుని సమిష్టిసభ క్రింద మారును. అందుచే ఆంగ్లిక రింజువారు.

శ్రీకృష్ణ రైల్వే గ్రామ కమిటీ

లండన్, జూలై 14:— గ్రీకు ప్రభుత్వమునుండి 50 సంవత్సరములకు వరతులను జేసికొని ఒడంబడికను వ్రాసి ఇచ్చిరి. సమద్రతంతివార్తలను వాయువ్య రైలుకు కలిపి పాకర్లముగ ఏర్పాటుజేయుట కిదియే ప్రథమమున దున్నాడు.

ఫ్రెంచియుద్ధ ఋణము

ఇంగ్లండు కీయవలసిన ఋణపరిష్కార

వివరములు

లండన్, జూలై 18:— చర్చిలు కెయిలోగారు సంతకముజేసిన ఒడంబడిక ఒకయుద్ధము పరిష్కారమును మాత్రమేగాక ఇంకవరకు కేటకున్న ఇతర ఆంగ్లో ఫ్రెంచి అప్పులను గూడ పరిష్కరించుచున్నదని కామ్యూనిస్టులతో చర్చిలుగారు ప్రకటించిరి. ప్రతిసంవత్సరము ప్రాంతము 4, 000, 000, 6,000,000, 8,000,000, 10,000,000 పౌనులు ఇవ్వవలసియుండును. 1920 లో 12500,000 పౌనుల నీయవలసియున్నది. 1920 నుండి 1956 వరకు ప్రతిసంవత్సరము 12500000 పౌనుల నీయవలెను. ఆఖరు 31 సంవత్సరములు 14000000 పౌనుల నీయవలసియున్నది.

ఒడంబడిక వివరములు

పోయిన ఆగష్టు ఒడంబడిక వివరములే ఇప్పుడు ఖాయమైనవి. 62 సంవత్సరములవరకు ప్రతిసంవత్సరము 12500000 పౌనులు చొప్పున ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు బ్రిటను కీయవలసిన ఋణము తీర్చును తీర్చుకొను.

జర్మనులు ఇప్పుడు పరిహారమును బట్టి ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము వారు తీర్చు అప్పు ఏర్పడునను నిబంధనను ఒడంబడికలో జాగ్రూకంగా చర్చి ఫ్రెంచివారు. ఇంతవరకు ప్రాంతము జర్మను పరిహారమును ఇచ్చినట్లు కన్పించును. ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు భయపడక పూర్తిగా జర్మను పరిహారము నీయవలసి ఒడంబడిక వరకును మార్చుకొనాలి వచ్చునని ఫ్రెంచివారు ఉత్తరమున ప్రాంతములకు ఏర్పాటుజేసికొనిరి. అదే ప్రకారము ఆంగ్లికాకు బ్రిటిషు ఇవ్వవలసిన ఋణమునుగూర్చి ప్రభుత్వము దేశంపనియుండు ననుచున్నారు. మరకపు చిక్కులచే అప్పును దీర్చుట కొంత ఆలస్యము నుపేక్ష జేయవలెను అనుబంధము జేర్చిరి. యునైటెడ్ కింగ్డమ్ కీయవలసిన మొత్తముకంటె ఎక్కువ పరిహారములు యుద్ధమునకు బ్రతుకు వచ్చినవారి మిక్కిలి ఋణములను దాని వలన తెల్పుటకు వియ్యము కేర్చిరి. మార్కెటులో విక్రయమునకు అనుకూలముగనుండు ప్రక్రియలను ఇవ్వవలసిన మేము గోరలేదని చర్చివారుగారిరి.

ఇదివరకు లండనులోనున్న ఫ్రెంచిసాముకు బ్రిటిషు కోశాగారమును జేర్చెదరు. ఈ సంవత్సరము బాక్టీక్రింద 6000000 పౌనులను జూకట్టెదరు. 4000 000 పౌనులను జనుకట్టరు. వడ్డీలేకుండ ప్రాంతము మును 58500,000 పౌనులు అప్పును ఇవ్వవలసియుండును. యుద్ధసమయమున గ్రేటు బ్రిటనుకు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు బడలాయించిన బంగారు విలువ 53500,000 పౌనులు. దీనినే మనకు అప్పుగ నీయవలసియుండుననిరి.

ప్రాంతములోనున్న బ్రిటిషు ప్రజల కీయవలసిన మొత్తములగుర్చి తమ దేశముల కిప్పించుటలే సమానముగ ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమునా రిప్పించెదరట.

ఈ ఒడంబడికను కామ్యూనిస్టువారు ధ్రువపరచ నక్కరలేదు. కాని ఫ్రెంచి పార్లమెంటువారు ధ్రువపరచవలెనని చర్చిలుగారిరి.

ఫ్రెంచిపత్రికాభిప్రాయములు

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఋణపరిష్కార ఒడంబడిక

ప్యారిస్, జూలై 18:— వార్తాపత్రికలకు ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఋణపరిష్కారపు ఒడంబడిక తృప్తికరముగానే యున్నది. అమెరికాలో రానున్న చర్యలకు ఈ ఒడంబడిక సంతకముగుటచే ఇంటరాజిటియంటు పత్రిక సంతసించుచున్నది. నిర్దాక్షిణ్యమును జూపుటలో బ్రిటనులగూడ అమెరికనలకు గుణపాతమును జూపుటలో ఏవగించుకొన రని లిబర్టీ పత్రిక వాకొనుచున్నది.

ముందు ఏమిరానున్నను జేసికొన్నందులకు టెంపు పత్రిక సంతసించుచున్నది.

ప్రాపంచిక నౌకానిర్మాణము

లండన్, జూలై 18:— జానువో అంత్యముగు మూడు మాసములలో ప్రపంచములో అంతటను నిర్మించుచున్న మోటారునౌకలో నూటికి 84 1/2 నౌకల తయారగుచున్నట్లు లాయన్స్ కంపెనీ రిజిస్టర్లు చెబుచున్నవి. ఇందులో నూటికి 58.8 గ్రేటుబ్రిటనులోనే తయారగుచున్నవి. డెన్మార్కు, హాలండు, ఇటలీ, జపాను, స్వీడనులో నిర్మించబడుచున్న మోటారు నౌకలు పొగయోడిలకంటె ఎక్కువగనున్నవి.

రీడింగు ప్రభువు

నకు బ్రాండ్ క్యాస్టింగు కమిషను అధ్యక్షుడవని నిచ్చెదమని రని తెలియుచున్నది. ఇయ్యది ఈ సంవత్సరాంతమున ఏర్పడునట.

గనుల పనివాండ్రు తగవు

వార్మిక్సులో పనివాండ్రు పనిలో జేరుట

లండన్, జూలై 18:— నిన్నటి యుద్ధమున యజమానుల క్రొత్తవరతులపరకము జేరవలెనని బొగ్గను లన్నియు ముగల జేరవలెనని. కాని ఒక్క వార్మిక్సుమైరులో మాత్రమే పనివాండ్రు పనిలో ప్రవేశించిరి. ఇతరు నిన్న 2500 వంది పనిచేయుచున్నారు. ఇందులో స్పెష్ పనుష్యులుగూడ గలరు. క్రిందటివారముకంటె 500 మంది ఎక్కువగవచ్చిరి.

గనుల పనివాండ్రు విజృంభి

లండన్, జూలై 11:— టైము పత్రికా విలేజ్ రియల్టర్ నుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— కుక్క, రిచర్డ్ సువ్వర్జు, ఆసుల్ఫ్ గార్డు గనుల పనివాండ్రు తగవున గొప్ప మహిమను సంతకముజేసినను దీనిని రషియానులే తయారుజేసిన మూటసప్తము. ఈ మహిమనుగల పెట్టుబడిదారులపై ద్వేషమును పురిగొల్పుచున్నాడు. గనుల పనివాండ్రును మౌలికవలెజూచుచు వారిని బానిసలుగ జూచుచున్నారని చెప్పిరి.

గనుల పనివాండ్రు నిశ్చయము తమ తెగయొక్క శౌర్యమును జూపుచున్నట్లు. చావు బ్రతుకులుగ, ప్రపంచమునున్న పనివాండ్రు కన్పించు ఈతగవును సాధించునట్లునున్నారు.

గనుల పనివాండ్రు తగవున 15000 రౌబిల్సు మాత్రమే దొరికెను. మాస్కోలో 750000 రౌబిల్సును మే, జూలై మాసములంపిరినియు, జూలై 9 తేదీ 870000 రౌబిల్సును కుక్కగారి కంపెనీని సోవియటుపత్రికలు చెబుచున్నవి.

బెలియం ఆరిక పరిస్థితులు

ప్ర్యాంకుధరను నిలకడజేయు ప్రయత్నములు

బ్రుసిల్స్, జూలై 18:— ఆరిక పరిస్థితులు వివాదకరముగ ఉండుటచే ప్ర్యాంకుధరను నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వము వారు యావచ్చు క్రిని వినియోగించి ఆలోచించుచున్నారు. 200 తక్కువగ ప్ర్యాంకులను పౌనుకు సమానముజేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. మూలధనమును, ఆహారపదార్థములను ఎక్కువ జేయరాదనుచున్నారు. భోగపదార్థములను వాడుకగుడ నిబంధనల నేర్పరచుచున్నారు.

ఆగు నెలలకు రాజుకు అసాధారణాధికారము నిచ్చు బిల్లు నొకదానిని ప్రవేశపెట్టుచున్నారు. నోట్లచెల్వనటి నాపు జేయుటకును, విదేశములందున్న పెట్టుబడిని స్వదేశమునకు రప్పించుటకును, పూర్వము శత్రువులగున్న వారి ఆస్తిని వశపరుచుకొన్నదానిని క్రమముగ విక్రయించుటకును ప్రభుత్వపరపత్రిక భంగకరముగ పదంతులను పుట్టుకుండజేయుటకును ఈ బిల్లును జేసిరి.

ఈజిప్టు బిటిషువిధానము

లండన్, జూలై 11:— సకాజ్ టైముస్ పత్రికా రాచ కీయబిలేఖ లిట్టు చెబుచున్నాడు.

మంత్రివర్గముతో ఈజిప్టు పరిస్థితులను చర్చించుటకు సర్ బాన్వి లాయిడ్ గారిని ఇంటికి పిలిచిరి. మంత్రివర్గమునకు పీరియండు పూసంర్ణవిశ్వాసముగలదు. నిరాశూటముగ ఇతిరవిధానమును సమర్థించిరి. కాని ఉత్తరముల మూలముగను, తింతులములముగ చెలియసంగతులు పూర్తిగావని తలచిన వారై స్వయముగ కలిసిమాట్లాడుటకు పిలిపించిరి.

మంత్రివర్గమువారు మాడానుదేశమును వదలరు. స్వా యిజాకాల్వను విడువరు. పార్లమెంటుతో కలిసి పనిచేయగోరు చున్నారు. కెయికోసుండి బ్రిటిషుసేనలకు మరలించరు. పార్లమెంటుతో కలిసిగని చేయుటకే లాయిడ్ ప్రభునినుండి మరి కొన్ని సంగతులను స్వయముగ చెలిసికొనగోరుచున్నారు. జగులుల పక్షమువారిని స్వాధీనములో నుంచుకొనుటకు వలయునధికారమును పూర్తిగ ఇతినికిచ్చెద రనుకొనుచున్నారు. కెయికో పార్లమెంటువారు మనతో కలిసి పనిచేయనిచో అసలు పని చేయకుండగనే యుండవచ్చు ననుచున్నారు.

చెరిషియా తిరుగుబాటు

నెమ్మది ఏర్పడుట

లెహార్, జూలై 14:— ఆజర్ బ్రెయిజ్ అల్లరిలో ఇంకొక రో గురు విప్లవకారులనుదీసిరి. ఇప్పుడు అంతయు అచట శాంతముగ నున్నది. బిజ్ జర్నల్ గూడ ఇచటనుండి వెడలిన సేనలు త్వరలో సక్రమపరిస్థితుల సేర్పాటుజేసి ద్రోహులను శిక్షించు ననుకొనుచున్నారు. తగిలేదాగారు విదేశాంగ మంత్రిపదవిని నిరాకరించుటచే మాస్కోలో మంత్రిగనున్న మసెవోలోలు మాములుకుగారిని ఆతనిస్థానే నియమించిరి.

చీనాకలహము

జాతీయ నైనికనిరోధము

తీవ్రపోరాటము.

హ్యంగుసా, జూలై 13:— 10 లేదీని జెప్పిన మిత్ర మండలి ముట్టిననుసరించి వ్యాక్ కోకనుమయందును, ఉత్తర పాస్టీవర్గరను తీవ్రపోరాటము జరిగెను. మిత్రమండలికి గొప్ప నష్టముగల్గెనని వారే బహుకొనుచున్నారు. ముందుకేగితిమని జెప్పటలేదు. అందుచే కోమిక్ టెన్సము పరాక్రమముగ పోరుచు నిలబడెనని తోచుచున్నది. ఈలోపుగ హ్యంగుసా యుద్ధము సాగుచున్నది. ఇచట పూపూపుసేనలు ఒకపక్షము నుండి మామిక్ టెన్సమునుండి స్వాస్పరాజధానిని బట్టుకొనుటకు వ్యర్థప్రయత్నించులను సల్పుచున్నవి. క్యాంటనునుండి సమగ్రముగనున్న రెడీ సేనలు 11 లేదీని పూపూపుసేనానిని చుంగానుండి వెడలగొట్టెను.

శీ|| శే|| రాలైన చెత్తకన్య ఉత్తరక్రియలు అతిగౌరవముతో జరిగెను. ఇరొకు అధికారులు నైన్యములు వెంట జనెను.

ఇండియన్ కరెన్సీ కమిషను

నివేదికము

ప్రకటన సమయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూలై 14:— కరెన్సీ కమిషను నివేదికమును ప్రకటించుటకు ముందుగ ఇండియాలో మారకమున తీవ్రమగు మార్పులు లేకుండ జేయుటకు అందులో ఒకభాగమును సెప్టెంబరు సామాజ్యసభలో ప్రవేశపెట్టుటకును నివేదికమును ప్రకటించుటకు మున్యవ్యవధి యుండరాదని ఇండియా ప్రభుత్వమునకు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు తెలియజేసెదరాయని కామన్వెస్థలో నేడు సర్ ప్రాంతం న్యూకాగా రడుగ ఈసంగతు లన్నియు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభునకు బాగుగ తెలియునని వింటర్ట్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

కెయిరో వాయువార్తా కార్యాలయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూలై 14:— సామాజ్య వాయు వార్తా కార్యాలయముతో జరిపరుచుటకు కెయిరో వార్తనున్న వాయు వార్తా కార్యాలయమును విక్రయించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించురని కామన్వెస్థలో నేడు వోమర్ ప్రభువు ప్రకటించెను. కాని ఇప్పుడేది పనికిరాదు. వాయువార్తా ప్రచారములో గొప్పమార్పులు గలుగుటచే అది ప్రాతనివేది.

ఈజిప్టులోనున్న కార్యాలయముతో సంబంధములేకుండ గనే మనము అప్రేలియాతో మాట్లాడుచున్నారము. ఈజిప్టు వాయువార్తా కార్యాలయమువలన నష్టమగుచున్నది. దీనిని కొన్నవారు పోస్టాఫీసు వాయు వార్తా ప్రచారముతోడను, యూరప్రుఖండమునందున్న దానితోడను పోటీసల్ప జాలదనిరి.

జపాన్, చీనా భారత కార్మిక పరిస్థితులు

విచారణసభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూలై 14:— చీనా జపానుదేశములకంటె ఇండియాలో కార్మిక పరిస్థితులు బాగున్నవను సంగతిని మొన్నటి కార్మిక మహాసభలో అనిరని చెబుచును ఆవిషయమై విచారణ సల్పుటకు జపాను చీనా భారతసభను గావించవలెనని కామన్వెస్థలో రాబర్టు ఎంగుగారు నూచించ దీనిని ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చెబుచునని వార్తాత్తమొనర్చిరి.

నూతనకనడామంత్రివర్గము

అట్టావా, జూలై 14:— బింగుప్రభుని ఎదుట నూతన మంత్రిలు ప్రమాణమును గైకొనిరి. ప్రధానామాత్యుడు విదేశాంగమంత్రి పార్లమెంటు అధ్యక్షుడు—మెయిగ్ గారు, ఆర్థికమంత్రి—ఆర్. బి. బెన్సేటుగారు, రక్షకమంత్రి—హ్యూ గ్రిగారు, ప్రభుత్వమంత్రి—సర్ బార్జిస్ట్, వాణిజ్యమంత్రి—చాపెయిన్ గారు, సుంకములమంత్రి—హెచ్. హెచ్. స్టీవెన్సు, మొయిగన్ గారు ఎన్నికలలో నుండుటచే ఆతనిస్థానే సర్ హెన్రీ డేలుగారు ప్రధానామాత్యుడగు నుందురు. సెప్టెంబరు మాడవ వారములో ఎన్నికలు జరుగవచ్చును.

సుక్కూరు ఆనకట్టు

దొరతనముయొక్క ప్రకటన

బొంబాయి, జూలై 14:— సుక్కూరు ఆనకట్టు, కాల్యల ప్రాజెక్టు లెంతవరకు సాగినదియు చెల్వయ గవర్న మెంటు ప్రయోచెను.

1928 జూలై 1-న లేదీన ఆనకట్టు, కాల్యల స్కీము ప్రకారముగ పనులుజేయుట ప్రారంభ మయ్యెను. కావలసిన వస్తువుల చౌకగ పనిజేయుటకు బ్రాడుగేజీ రైల్వే జేయుట సహా అభివృద్ధి కొందుచుండెను. ఆనకట్టు పనులందు బనిజేయు వారల కిండ్లపహుపాయములు గలుగజేయుటకు రెండు పట్టణములు కట్టబడెను. పవరుకొరకు విద్యుచ్ఛక్తిని తయారు జేయు రెండు యంత్రములు స్థాపింపబడెను. క్రి వ్య వల సిన 1600 మైళ్లతో పోల్చి చూచినయెడ కాలవలు త్రివృట మండముగ నున్న దని దోపచేసినను మొత్తముమీద సంశ్లేష్టికరముగ నున్నది. 1600 మైళ్లు మేనుకెనాలు, 8700 మైళ్లు బ్రాంచి కెనాలులు త్రవ్వవలసి యున్నది. 1927 మార్చి మాసాంతమునకు 2.7 కోట్ల రూపాయలు వ్యయ మయ్యెను. అంచనాప్రకారముగ మొత్తముమీద 18.85 కోట్లు యావనలకు వ్యయము జేయబడును. (అ. ప్రె.)

కార్మిక సమెకు సహాయము

జమైన్పురము కార్మికులు 10 పౌనులంపుట

బొంబాయి, జూలై 14:— జమైన్పురము కార్మిక సంఘమువారు అఖిలభారత్ ప్రేమియునాయనవారికి సమైధాదుల సహాయార్థము 10 పౌను లంకిరి. అ. ప్రె.

వాతావరణస్థితి

1926 సం|| జూలై నెల 15-వ, తెది గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత
గోవాలో	88.8	79.4	...	2.88	— 6.88
విశాఖపట్టణం	87.4	75.2	0.04	6.15	— 0.81
కాకినాడ	85.1	76.0	...	14.78	+ 6.87
మచిలీపట్టణము	85.2	76.8	0.26	6.57	— 10.8
కర్నూలు	89.8	78.5	...	8.62	— 1.85
బళ్లారి	89.8	76.2	...	8.24	+ 0.57
అనంతపురం	7.06	+ 8.82
కడప	98.4	82.2	...	6.96	+ 2.08
నెల్లూరు	94.2	78.8	...	4.46	+ 1.60
మద్రాసు	96.6	79.8	...	2.85	— 1.80
కడపూరు	98.8	78.4	...	1.82	— 1.40
నీలము	98.9	78.0	0.05	4.87	— 0.35
కోయంబుత్తూరు	89.4	74.8	...	1.90	— 0.46
తిరుమనాపల్లి	108.6	70.2	1.77	8.71	— 1.64
నాగపట్టణము	95.5	73.7	...	0.88	— 1.85
మధుర	98.1	78.7	...	1.85	— 1.08
పొంబల్	88.8	78.4	...	0.09	— 0.84
తిరునల్వేలి	0	— 0.75
తిరువేంగడము	84.1	77.4	...	14.58	— 2.74
కొచ్చిన్	84.9	77.7	0.01	46.99	+ 6.51
కాలికట్టు	89.0	76.5	...	49.75	+ 0.47
మంగళూరు	86.0	76.8	...	48.21	— 8.76
దెంగళూరు	86.8	68.7	...	8.46	— 1.56
మర్కార	73.2	62.6	0.02	89.95	— 6.59
కొడైకనాల్	67.4	68.7	...	8.96	— 2.68

సక్కూరులు:— మచిలీపట్టణములో 0.26 వర్షించెను. విశాఖపట్టణములో చినుకులుపడెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. మచిలీపట్టణములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి దక్షిణమున 6 నుండి 7½ డిగ్రీలు తక్కువ. విశాఖపట్టణములోను కాకినాడలోను రాత్రివేడిమి 8½ డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:— మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రతతక్కువ. కర్నూలులో పగటివేడిమి 2½ డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 8½ నుండి 4½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:— మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 2½ డిగ్రీలు తక్కువ.

స్థానికచినుకులే వడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు.

వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

ఇబికోసాదు దుండగములు

పాట్నా మహమ్మదీయులు

పాట్నా, జూలై 14:— ఇబికోసాదును వారీయనుచు రులును గావించిన దుండగములను అసమ్మతిని చెబుచుటకై పాట్నాలో మన్నీలు పియాలకుడ ఒకనాడు దుఃఖదినము నాచరించిరి. యం. యల్. ఏ. ఖాన్ బహదూర్ నవాబ్ మహమ్మదు యిస్మాయేల్ గారి ప్రాత్యహమువలన జేయుమంది కూరి తమ దుఃఖమును చెబుచును ఊరేగింపుగా బయలుదేరిరి. మూలా నా హజరత్ హాజీషా మహమ్మద్ హాబీబుల్ హూల్ సాహెబుగారి అధ్యక్షతక్రింద సార్వజనికసభ యొకటి కూడెను. హెడజాజీ పరిస్థితులను చెబుచును ఆఫలముల యొక్క మహాత్మ్యమును గూర్చి మహమ్మదు జెప్పిన మాటలను గట్టిగా నమ్మువలసినదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. హెడజాజీ నంటి పవిత్రస్థలమునుండి ఆటనుంటి దుండగిండ్లను తొలగింపవలసినదని భగవంతుని ప్రార్థించెను. అచ్చటిఘోరములకు అసమ్మతిని చెబుచును యావిషయమున జోక్యము కలిగించుకొని సహాయము చేయవలసినదని యితర మహమ్మదీయ రాజ్యముల శఢుగుడు తీర్మానములు గావించబడెను. (అ. ప్రె.)

మహాత్ముని స్వీయ చరిత్ర

హరియొక పరాభవము

బొంబాయి, జూలై 12:— ప్రెటోరియా ప్రయాణముందు తనకు గలగిన అనుభవముల నిన్న ప్రాంతించి "నవజీవన్" పత్రికయందు మహాత్మాజీ వ్రాసెను. బాన్సులెనునుండి జొహన్నాబద్ నకు బోవుటకు మహాత్మునకు బండిలో నోటీసు లేదు. బండితోలు హని ప్రక్కను బయట కూర్చుండవలసి వచ్చెను. కొంత దూరము ప్రయాణము సాగిన పిదప చుట్ట కాల్పులు కొక ప్రయాణికుడు గాంధీ మహాత్ముడు కూర్చున్నచోలు నకు వచ్చి తనకాళ్ల దగ్గర కూర్చుండ వలసివని చెప్పెను. అందుల కంగీకరింపక, తన కాళ్ల పై కూర్చుండవలయు, అప్పుడలవ బోయి మార్పుండవలయు మహాత్ముడు చెప్పెను. తేను యీ ప్రకారముగ నాఅనగ్గులని డెల్చుమండ నన్న చెక్క సార్లు ఆరడు చెంప కాముల గొట్టెను. నాచేయి పట్టుకొని లాగ నారంభించెను. నేను మాగ్గున్న ప్లయ వర్త గల యిత్రడి ఉచల బట్టుకొంటిని. ఆరడు నన్ను సిందించుచు ప్రోయించు కొట్టుచుండెను. కాని నేను మరల కిమన్నాత్రిక యుంటిని. ఇతర ప్రయాణికులు ఆడు పచ్చిన తోడనే గాంధీగారిని చుట్ట కాల్పుకొనుట కింత అల్లరి చేసిన ప్రయాణికుడు ఉరకుండెను. మరయొక నవుకరు నతిథి లనకాళ్ల పై కూర్చుండవలసినవని ఆజ్ఞాపించెను. తుమకు గాంధీజీ జొహన్న బద్ద జెరెనా. ఇచ్చట కూడ అయినను హోబులోనికి రావీయలేదు. తేను ఆల్బర్ట్ గనిగాలితో బుర చేయవలసి వచ్చెను. ప్రెటోరియాకు బోవుటకు మొదటి తిరుగరి టిక్కెట్టు సుపాదించుటకు నారొమ్మి చిక్కుల పాలైత పిదప తుదకు మరునటి దినము రాత్రికి గాంధీ గారు ప్రెటోరియా చేరి.

రాజరాజేశ్వరి ఉత్సవము

హిందూ మహమ్మదీయ పోరాటము

ఒకడు చనిపోయెను. 40 మందికి కాయములు పగిలెను. కలకత్తా, జూలై 15:—నగరమున కుత్తప్రవాంధిగిందు హిందూమహమ్మదీయ పోరాటము నేటి ఉదయ 11 సంభవించెను. ఊరేగించుటకు హిందువులు రాజరాజేశ్వరిని బయటకు దీసికొనిరాగానే మహమ్మదీయులు లాతీలతో వచ్చి హిందువులను, ఊరేగించు ప్రముఖజరడించుటకు ఎచ్చిన పోలీసువారల పైనను మహమ్మదీయులుండెరి. పోలీసువార యుధముల ప్రయోగించిరి. అల్లరివలన ఒకడు చనిపోయెను. పోలీసువారితో నహా నలువదిమందికి కాయములు పగిలెను. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 15 హరిసన్ రోడ్డునందు బయలుదేరి నెంట్లను అగన్నాకు వెడలుటకు ఉత్సాహము బయలుదేరెను. ఏదయలనానములో అల్లరులు సంభవించిన మిగిలు యెదుటకు ఉత్సాహము గమింపించుచుండ, ప్రక్కసందుల నుండి నహమ్మదీయు లాకస్మికముగ వచ్చి ఉత్సాహము ముందుకు పోవండ దారియం దడ్డుగ వచ్చిరి. ఉత్సాహముతో వచ్చుచున్న భారతీయ పోలీసువారికి యేమియుదోచలేదు. కాని యూరపియును సార్లెంటు ఆడువచ్చినవారిని ఎదుర్కొన వారు చెల్లెచెడరైరి. కాని వెంటనే సయ్యదసాలి, మొదలగు ప్రక్కసందుల నుండి రాళ్ళువ్రుము ఉత్సవము పై గురి సెను. ఈ సందులను చాల వరకు మహమ్మదీయు లే నివహించుచున్నారు. రాళ్లవ్రుముచే చాలమంది హిందువులకు గాయములు పగిలెను. అప్పటినుండియు ఉత్సాహము జనసంఖ్య క్రమముగ బెరుగుచుండెను ప్రజలు కాంతముగ ఉత్సవమందుగలరు. ఉత్సవము మిచ్చేచురు మాటునకు నెంట్లలు అవెన్యూ, బీడనుబీడ్, చిట్టాచా రోడ్డు, హరిసన్ రోడ్డు గుండ ఉత్సవము జరుపుటకు దొర నము ఉత్తరపుయిచ్చెను. తొమ్మిది గంటలకు ఉత్సవము గమ్యస్థానమును జేరెను. కాని దారిపొడుగునను అల్లరులు జరిగెను. పోలీసువారు గాయము దగిలినవారల కాకుపత్రికి గొంపోజుటకు యేర్పాట్లు గావించిరి. పరిస్థితులు చెయిజారలేదు.

అసాసియేటుడు వ్రెసు ప్రత్యేకతంతి

కలకత్తా జూలై 15:—వైద్యకళాశాల అనుపత్రియందు వైద్యోపచారము నొందుచున్నవారిలో ముగ్గురు హిందువులును ఒక మహమ్మదీయుడును, దెబ్బలమాలమున జనిపోయిరిని అసాసి యేటెడు ప్రెసు విలేజిలి యిటీవలి విచారణలన దెయిచున్నది. పోలీసు కనిస్టేబుతో సహా 50 మంది అనుపత్రియందుగలరు. యిందులో ఏద్యరకు తుపాకీ దెబ్బలు దగిలెను. తిక్కినవారలకు లాతి దెబ్బలు పోట్లు తగిలెను. అమ్మతోలాయందు ఒకహిందువును పొడిచి చంపిరి చనిపోయినవారి కదము పోట్లమార్తము పేయచోటునకు గొంపోబడెను. వైద్యకళాశాల అనుపత్రియందు జేర్చుకొనబడిన 6 మందిలోను 18 మంది హిందువులును 49 మంది మహమ్మదీయులును గలరు.

పోలీసు కమిషనరుకు టోపి

ముద్దాయికి 4 నెలల కఠిన నరకము

బొంబాయి, జూలై 14:—పోలీసు కమిషనరువద్ద ఆరు నెలలు పోలీసు రిటూరను పంపించి, విన ప్రాని లాయగాలి కిను కేసు విచారణను వచ్చుచి. ముద్దాయి కమిషనరును ప్రానిచేసెను. కమిషనరు ను ద్వావిన్నునన్ని రికార్డులను రెండు వైపులనెనదని గోరగా ముద్దాయి పనివలె లెకుమందు చాల సాయయోగ మున్నచోయు కాబట్టి నాతనుము దెయనలదనియు తోరిరి. ముద్దాయి తానేయు ప్లేటమెంటు నియతదనియు వేకలుగబి బిబ్బగియు అన్ని స్కాఫ్లంకు రికార్డు దెన్నుచేయలేదనియు తాను క్లయముగా ప్రభుత్వము నిమిత్తమొక సాంఘికనామ కామమిచ్చడయి చెప్పెను. దొంగ చంకము చేసినని సాధనమేకొని బిర్మియోగిలు చేయవలసలేదు. తానిదివరలో రెండు పర్యాయములు ప్రెయిమండుండెంచి బిప్ప కొనెను. న్యాయాధికారి యాచరికి 4 నెలల కఠిమరకును విధించెను. (అ. ప్రె.)

బందిపోట్లు పశువులను

తోలుకొనిపోవుట ఒక నర్తాను ధైర్యనాహుములు

బందిపోట్లు చాలించి చంపబడిరి విమలదు, జూలై 14:—ప్రెటోరియానది పశువులను బందిపోట్లుగూర్చి తోలుకొని వస్తుండెనగా నైతిక పోలీసు న మాదారు కర్తారు స్థాన భద్రులను వజారిగారు కొలపించి కానిట్టులు పహించుతో గిరూర్లవిద్వ పశువుల తిలగవో పోరాటములు బందిపోట్లకు చంపారించి కొందరకు ఆవి వేసెను. (అ. ప్రె.)

పత్రికా స్వీకారము

మధ్యాహ్నము

ఈనాడు, శ్రీ సమకాలినుము నాల్గసంచికకు కృతజ్ఞతతోనుండుటకు, ఒది ఆంగ్లము ప్రచురింపబడు నున్నది చందా మూడునెలలకు ఒక (2-0-0) రూపాయి. మట్టికోస్తా పనిమట్టు భాగవతము, కేనోపనిషత్తు, రామాయణము, శ్రీ నాయుస్థితి, విరాటాసురువధృ కిద్దా-తొన్నాపినిసభ, తిలక లిక్కిలీకో మమ్యులతో ఉద్యోగము, శ్రీరామనవమి, ధారా పురోత్సవము, ఉడిపి మ్యుమోసఃపున, పత్మవిజయనారపురాము మున్నగువాక్యము లందుగలర్. బలయువాగు మధ్యాహ్నవరల, తిరువళ్ళిక్కణి, మదరాసు అని వ్రాయవలెను.

గ్రామోపాధ్యాయుడు

ఇవి మాడునెలల కొకసారి ఆంగ్లమున వెలువకను బండికి సంపుము ముకతసంచిక మా కార్యాలయము నలంకరించినది. నర్నన్నపేట రేంజి ఉపాధ్యాయ సంఘమువారచే నిది ప్రచురింపబడుచున్నది. లక్ష్మీనర్నన్నపేట నాస్తవ్యుల శ్రీయుతి టి. విరామయ్యగారు సంపాదకులుగా నున్నారు. నాలుచందా పదిఆపాయి మార్కెట్. విడిసంచిక నెల రు 0 2-0. ప్రస్తుతి యుగకతము, ఉపాధ్యాయసంఘ వార్షికోత్సవము, కృతజ్ఞతాసభి తోద్యోగము, ఉపన్యాసము, స్వాగతపద్యములు మున్నగునవి దీయందుగలవు. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను. టి శివరామయ్యగారు, ఎడిటరు, లక్ష్మీనర్నన్నపేట, గంజాంబిలా.

స్వస్థరప్రకాశిని

మాడవసంపుటము మాడవసంచిక జూన్ నెలలో నెలువడినది. దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. స్వస్థరప్రకాశము, అగణ్యధానము, సరభూమి (సాంఘము) అను వ్యాసము లింప్రచురింపబడెను. సాలుచందా రెండు (2-0-0) రూపాయలు వలయువారిటుల వ్రాయవలెను. "మానేజరు స్వస్థరప్రకాశిని, బృందావనం, కీలవేళు పాట్ల, మదరాసు.

అనంబి ఎన్నుకలు

కాంగ్రెసు జాతీయవాదక బి. దాసుగారు ఎన్నుకొనబడుటకు నిల్వ నిశ్చయించిరి

పాట్లా, జూలై 14:—కత్తేశమందుండి కాంగ్రెసు జాతీయవాదిగ అనంబిపథ కెన్నుకొనబడుటకు బి. దాసు, ఎమ్. ఎల్. ఎ. గారు కత్తెయింది. ఉత్తేశం రాష్ట్రీ కాంగ్రెసు కమిటి తీర్మానమును రద్దచేయవలసినది కలకత్తాయందు జరిగిన బరిక్కుల కమిటిసహాచరంవల అపిలు సారకరింపబడెను. కాంగ్రెసు ప్రమాణమును నీకొనకును దాసుగారిచిత్త మంగీకరింపవచ్చుది. కానపురం, కత్తీ, పాట్లాలు జరిగిన అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటి మీటింగులందు దాసుగారు కాంగ్రెసు ప్రమాణమును ఏకరీతి ప్రతినిధించిరి. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు హైకోర్టు ఆర్డింగు

ప్రధానన్యాయమూర్తి

కా|| సర్ సెసెల్ నాలు అధికారము స్వీకరించెను అలహాబాదు, జూలై 15:—సర్ గ్రెమ్మెట్టు మిస్సినారి స్థానే అలహాబాదు హైకోర్టు అడ్వర ప్రధానన్యాయమూర్తిగా|| సర్ సెసెల్ నాలుగాను సెను అధికార సమ స్వీకరించిరి.

అలహాబాదు, జూలై 15:—ఈజ్జత్ ప్రోగ్రు, విన్యా వ్యాపకమును శ్రీకీశకొను నామెయు నను జకీ అబ్దుల్ హమీదు సులేమాను అను నామె అలహాబాదు సందర్శింపనున్నది. భారత దేశ సాంఘిక విద్యాపరిశిలు స్వీయముగ దేశికొనుట కామె యాదేశము వచ్చెను. (అ. ప్రె.) అలహాబాదు, జూలై 15:—ప్రయాగ్ సర్ కేజ బహదూరు స్మృతాశేను జవలెను (అ. ప్రె.)

బేకే బే స్క్రీము విచారణ

సర్ గ్రెమ్మెట్టు మియర్సుగా రద్యక్షులుగ నియమింపబడిరి

బొంబాయి, జూలై 14:—అలహాబాదు హైకోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి సర్ గ్రెమ్మెట్టు మియర్సుగారు బేకే స్క్రీము విచారణ కమిటి క్యక్షులుగ నియమింపబడినది గురియు చిన్నది. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి మార్కెట్ న్యాయమూర్తి

బొంబాయి, జూలై 14:—బొంబాయి హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగ నియమింపబడిన ఎన్. ఎస్. పబ్లికాడుగారు ఆపిలవడుచున నేటినుండి బిజెయ ప్రారంభించిరి. న్యాయవాదులు సులేనన్యాయమూర్తి లభించెంచిరి. (అ. ప్రె.)

టాంపు కోర్టు విచారణ

ఏంగను యింపిరిచి కంపెను సాక్ష్యము

కలకత్తా, జూలై 14:—ఏంగన కోర్టు ప్రభుత్వము ఎదుట సాక్ష్యమును వేకుటపై రిక్తుము హెన్రీ జేయలయు నని ఉత్తేత్తివారలకోరికకు ఏంగను యింపిరిచి కంపెని బలపరచెను. (అ. ప్రె.)

జీవ కళ్యాణమున సభ

కలకత్తా, జూలై 14-15 తేదీలలో సమావేశము కానున్న కన్యాసహజన సభ ఆంగ్లదేశం లో అన్ని ప్రాంతములనుండియు కన్యప్రతినిధులు వచ్చుచున్నవని కానవచ్చుచున్నది. ఆహ్వానమునుబట్టి జేరువారు త్వరము నూచిందు ముందుకు వెచ్చుచున్నారు. అందులో అన్ని రెగతులకు వీలు నట్లు సాధ్యమైనంత కృషిచంపాల నీక్రిందివిషయగా నేర్పిటు చేయడమైనది.

Table with 3 columns: Name, ... , Amount. Rows include రాజపోషకులకు, పోషకులకు, సహాయకులకు, అధిమానులకు, సభ్యులకు.

1. ప్రై సభతోబాటు కన్యవిద్యార్థినులయు, కవిశ్రీరులయు పండితసమావేశము జరుగును. లేమ తిను గ్రంథములను పండితులు ప్రెండ్స్ అండు కంపెరి ప్రాప్రయిటరు గూడవలి రామబ్రహ్మం చాచరిగారి కేర పంపగోరుచున్నాము.

11. ఓదార్థ ప్రసంగసభ (Parliamentary debate) యొటి జరుగుచున్నది. దీ-కి సంబంధించిన యానదిష్టయములు వ. రా. రా. శ్రీ జంపాల సాంబశ్య చాచరిగారి కేర ద్దారలకు పంపవలయును.

111. వ్యవసాయ ప్రదర్శనము. ఈ ప్రదర్శనమందు సర్వవిధములగు వ్యవసాయక విస్తృతములను అనగా నాగళ్లు, పాటలు మొ|| పరిముట్లు. ఇతర ఎరువులు పుష్పఫల జాతులు ధాన్యములు వలయు వడుకు నేరబట్టలు, నూలు వస్త్రాలు) అన్నియు ప్రదర్శింపబడును. ఈకాళిను అమెరికాదేశము న కేసి విద్యనభ్యసించి వచ్చిన వ. రా. రా. శ్రీ మంగంటి బాపి నీడు చాచరిగారు ఏర్పాటుచేయుదురు. పంపవలసిన పస్తువులకు మంగంటి బాపి నీడు చాచరిగారు, ప్రెండ్స్ అండు కంపెరి తెజవాడ అలి వ్రాయవలయును. కావున ఉదారు లెల్లరు ఈ యున్యమునకు దోడ్పడ గోరుచున్నాము.

సూతక్కి రామశేషయ్య, సంఘాధ్యక్షుడు, గూడవలి రామబ్రహ్మ, సంఘకార్యదర్శి.

నర్సాపురం, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

అరఖానులో తుపాను

నవంబరు 84,955 రూపాయలు

ప్రభుత్వభవన నవంబరు మాత్రము
44,955 రూపాయలు

రంగూను, జూలై 13—అరఖానులో తుపానువలన గల్గిన నష్టము రూ 84,955 లు. ప్రభుత్వ భవనములవలన నష్టము రూ 44,955లు. మిగిలిన 40 వేలు జిల్లా సంఘముల నష్టము. తాత్కాలికముగ పాకలు చేయుచున్నారు. పని జరుగుచున్నది. దుక్కిపకులు తెప్పించుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. దున్నడము ప్రారంభమైనది. విత్తులు సరఫరాచేయుచున్నారు. పాలములకు నష్టము లేకపోయినను గట్లన్నియు తెగిపోయినవి. నుమారు శోజునకు 40 మంది అలతెంగయ మాండ్లాకోడుపై పనిచేయుచున్నారు. జూను 22 వ తేదీకి 8 మరణములు తెలుపబడినవి. కలరా వచ్చుననుభవమువలన రక్షకముగా ఒక డాక్టరును పంపడమైనది. (అ. ప్రె.)

రంగూను నగర పోలీసు దళము

రాజప్రతినిధి యభినందనము

రంగూను, జూలై 13:—రంగూను పోలీసువేదికపై బర్మా ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుచు నిట్లనిరి. “నివేదికవారు చేసిన అత్యద్భుతమైన పని తెలుపుచున్నది. నగరము చాల చాక చక్కము గలదని చెప్పక చెప్పవచ్చును. రాజప్రతినిధి అందఁడు అభినందించుచు కమిషనరుగారిచే కేర్పొనబడినవారిని అధికము అభినందించిరి గవర్నరుగారు అభినందించుచున్నార కమిషనరు వెస్టరుగారు చేసినపనికి అభినందించుట నావలనగాదు. కనుక నామందు అభినందిగాక అనేక పరిస్థితులలో వైపుకొనుటో ప్రవర్తించిరి. (అ. ప్రె.)

లైసెన్సు పొందనిలాటరీ ప్రచురణ

పత్రికా సంపాదకుడును ప్రచురణాధిపతులపై కేసు

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

బొంబాయి, జూలై 14:—“హిందూస్థాన్ ఆటోమోటార్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ” పత్రికా సంపాదక ప్రచాకులు ఇందు లాభము లాగుచు గావచ్చునై లైసెన్సు పొందని లాటరీ ప్రచురించినందులకు కేసు చేయబడినది. ముద్దాయిల తరపున వకీలు వ్యాధ్యాధిపతిని వాయిదా కోరగా ప్రతికూటి ఆడ్డంకి చెప్పవలెనని వాయిదా వేయబడినది. వాది లాటరీ మోర్చిలో జూను 30 వ తేదీన తీయబడుననియు టికెట్టు 1 రూపాయి మూలకమే ననియు మొదటి బహుమానము రూ 10 వేలనియు టికెట్టులకు ఏకైకము కావలె ననియు ప్రభుత్వముచే అంగీకృతము గాని లాటరీని ప్రచురించెను కావున ఇండియన్ పీనలుకోడు క్రిందకు వచ్చెడు కేసును చేసినవా డయ్యెను.

రాజరాజేశ్వరీ యూరేగింగు

కలకత్తా, జూలై 14:—రాజరాజేశ్వరీ యూరేగింగున కేపు ఉదయమున ఇదివరకు తాను కాంక్షను చేసిన ప్రోవనే తీసికొనిపోవుటకు పోలీసు కమిషనరు అనుజ్ఞ యిచ్చినట్లు అస్సాసియేటరు [[రెవెన్యూవారికి తెలియుచున్నది. అసలు ప్రోవను మార్చుచు కమిషనరు క్రిందటిసెలలో ఒక యుత్తరు విచ్చి యుండుటచేత ఊరేగింపు ఏర్పాటు చేసినవారు అసంతృప్తులై దేవీవిగ్రహముల మనడిబాజులందు మోటారు లారీలలో విడిచిపొయియుండిరి. అటుపిమ్మట మేజిస్ట్రేటు యొక్క ఉత్తరువుచే నావిగ్రహములు అవి యిదివరకున్న చోటికి గొంపోబడినవి. (అ. ప్రె.)

మహమ్మదీయులకు ఖుజ్జ విగారివినతి

కలకత్తా, జూలై 14:—సాంఘిక పోరాటములకు గూర్చి రాజప్రతినిధితో మాటాడుటకై శివ్భానుబోయిన వి.కె. ఖుజ్జవిగారు కేపు రాజరాజేశ్వరీ యుత్సవ సమయమున దొడ్ల న్నెలకొని గంధక కాంతముతో నుండవలసినదని అలహాబాదు నుండి రావచ్చునీయులకు వివరింపబడుచున్నార. దొడ్ల వ్యవస్థను పాటించి తొందరపడినట్లయిన నేమియుచేయజాలమనియు నిట్టి యిక్కట్లుల నెదుర్కొనవలసి యున్నను ఓర్పును సహనమును వహించి యున్నట్లయిన జనులను గాంధీజీగారు వచ్చుననియు జ్ఞాపక ముంచుకొనవలసివ దని వీరు చెప్పుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర నాటకలోకము

శ్రీ శతావధాని కాశీ కృష్ణాచార్యులవారి సంభాషణలు

బింబవిచారము

ప్ర:—బింబన్యూర్తియే, నాటకరంగమున కలిగింపవలె నన్న నేమగును?
ఉ:—బింబమును హరిశ్చంద్రులను, నాటకరంగము నకు పిలిపింపనగును.
ప్ర:—అట్లు ప్రదర్శించిన, నది నాటకమగునా?
ఉ:—ప్రదర్శించుట చూచినవెనుక, నేమగునో?
ప్ర:—హరిశ్చంద్రుడే హరిశ్చంద్రపాత్రను ధరింపు, ప్రేక్షకులవరకు వచ్చును?
ఉ:—అదియు, హరిశ్చంద్రుడే కావచ్చును.
ప్ర:—అన్యథా, సంభవింపమాడదా?
ఉ:—కూడకేమి? అది యెట్లుమాడునో యిదియు నట్లే మాడును.
ప్ర:—తనకథను తానే ప్రదర్శింప నది యెట్టి నాటక మగును?
ఉ:—తనకథను తానే ప్రదర్శించు నాటక మగును.
ప్ర:—అది నాటకలక్షణమునకు విరుద్ధముకాదా?
ఉ:—అట్టిలక్షణము గల నాటకమే యభిప్రాయమో నది యానాటకలక్షణమునకు విరుద్ధ మెట్లగును?
ప్ర:—తదన్వయము, తదన్వయముగ ప్రదర్శింపబడుటేగదా నాటకలక్షణము?
ఉ:—అవును.
ప్ర:—అట్లగునో పాత్రధారియు, పాత్రయు నొక డే యగుమండ నన్యత్వ మేదే?
ఉ:—1 పాత్రధారియు, 2 పాత్రయు, యనుటయందే గల యన్యత్వము.
ప్ర:—అన్యత్వము ప్రకృత మెన్ని విధములు?
ఉ:—రెండు విధములు. 1 స్థితిగతము, 2 వ్యక్తిగతము.
ప్ర:—స్థితిగతభేదము సంగీకరింపనిచో, నేమగును?
ఉ:—హరిశ్చంద్రుని పురవాసస్థితియు, కాశీపురవాసస్థితియు, నొకటియగును.
ప్ర:—కాన కేవలము, హరిశ్చంద్రుడవ్వనముచే, తత్సాన్నిధి కలుగదని అర్థమే?
ఉ:—ఆయాస్థితియందుండు హరిశ్చంద్రు డర్భవమున తప్ప, కలుగదని యర్థము.
ప్ర:—కాన, అన్యత్వము యీహరిశ్చంద్రుని స్థితుల యందు యత్యంతము?
ఉ:—పరస్పర స్థితిగతము.
ప్ర:—ఉదాహరణ?
ఉ:—రాజ్య, రాజ్యభ్రంశాది స్థితి (భేద) కృతము.
ప్ర:—కాన హరిశ్చంద్రుడే తన వనవాసస్థితిని ప్రదర్శింపవలెనన్న నేమికావలెను?
ఉ:—నటుడుకావలెను.
ప్ర:—నిరంతరము సంతియేనా?
ఉ:—తాను సహజముగ, వనవాసమందున్నప్పుడు తప్ప.
ప్ర:—అస్థితియు నాటకమగునా?
ఉ:—కాదు.
ప్ర:—ఏల?
ఉ:—(1) అందు అన్యత్వమును (2) అనన్యత్వమును కల్పనమును రెండును లేకుండు.
ప్ర:—ఇందు అనన్యత్వభ్రమ కల్పనమేల లేదు?
ఉ:—సహజస్థితి యగుటచే, అనన్యత్వభ్రమ సంకల్పన మే యసంభవమగుటచేత.
ప్ర:—అట్లగునేని అనన్యత్వ మెందుగలదు?
ఉ:—తనయందే.
ప్ర:—హరిశ్చంద్రుడే, తన స్థితిభేదమును ప్రదర్శింప నందు అన్యత్వము; అనన్యత్వభ్రమజనకత్వము నెందుగలదు?
ఉ:—హరిశ్చంద్రుని, తత్వవర్ణనమునకు, పూర్వస్థితి యందు అన్యత్వము, అనన్యత్వ కల్పనయందు (2) అనన్యత్వభ్రమ జనకత్వము కలవు.
ప్ర:—అనన్యత్వభ్రమ యెన్నివిధము?
ఉ:—ప్రయత్న సిద్ధము.

ప్ర:—ప్రయత్నమే నాటకత్వ నియామకమగునా?
ఉ:—ప్రయత్నముత్రముకాదు; ప్రయత్న సిద్ధి.
ప్ర:—ప్రయత్నమునకు, నాటకమునకు అవిభాజనము చెప్పదగునా?
ఉ:—ప్రయత్నమునకేకాదు, దానికిని నని చెప్పదగును?
ప్ర:—ఈ ప్రయత్నమునకు చిహ్న మేమి?
ఉ:—ప్రయత్నముగ కనపించు పంటయే.
(ఒక విలేఖరి)

రావుసాహెబు బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడు గారికి కొన్ని ప్రశ్నలు

- 1. మీరు రాజోపురాసనసభ ఎన్నికలలో ఒకస్థానము నకు నిలిచితిరి గదా? మీరు జప్తినుపావ్తీ కార్యదర్శిపదవికి రాజీనామా యిచ్చుతిరా?
- 2. మీరిప్పుడు ఏపార్టీ తరపున నిలబడుచున్నారు.
- 3. మీ కార్యక్రమము ఏదీ?
- 4. మీకు ఉద్యోగాపేక్షగలదా?
- 5. పెనుగొండలో జరిగిన మహాసభలో మిమ్ములను ఆభ్యర్థిగా నిలుపవలసినదిగా సభవారు తీర్మానించిరా? దయచేసి ఈ ప్రశ్నలకు సగు తరమిచ్చి మాసందియములను తీర్చురని కోరుచున్నాను.

గతా వెంకయ్య

9-వ కమ్మ మహాజనసభ

సాహితీ రంగరావుగారు, కొంకణ, వీరూరు కమ్మవారి గూర్చి చేసిన ప్రకటన 13-వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికయందు గాంచి ఆహ్వానసంఘమువారు కడుసంతసించినారని యిందుచూలయుగ తెలియచేయుచున్నాను. వారికి తొమ్మిదవ కమ్మమహాజనసభ బెజవాడలో యీ సంవత్సరము ఆగస్టు 14, 15 తేదీల జరుగునని మనవిచేయుచున్నాను. ఆసమయమున వ్యవసాయకవస్తుప్రదర్శనము, కమ్మవిద్వాంసుల సన్మానము మొదలగునవి జరుగును. వివరములకు యెప్పటికప్పుడు ఆంధ్రపత్రికయందు జాన కోరుచున్నాను. ఈ సంతోషము జరుగనున్న మహాజనసభకు మధ్య పరగణాలనుండియు, కమ్మమహాజనులు విచ్చేయుచుభవనల కనబడుటచే, సంతసించుచు యిందుచూలయుగా సరకు రాష్ట్ర వాసులకు కమ్మమహాజనుల నావ్యసించుచు, సాహితీ రంగా రావు గారు యీ దినప చిరువానాకు అచ్చటగల కమ్మప్రముఖుల చిరువానాలకు అంగశేయునో, వారందరకు విడివిడిగ ఆహ్వానముల పంపుదు మని మనవిచేయుచున్నాను.

గూడవల్లి రామబ్రహ్మం,
ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి, బెజవాడ.

వెంకటగిరి కల్లు

నెల్లూరు జిల్లాలో వెంకటగిరియందు జరుగు టెన్నిసు పందెములకు దరఖాస్తులు జూలయి 25 వ తేదీలోపల పంపవలెను. ఆటలు ఆగస్టు 1 వ తేదీ నుండి జరుగును. నిరుడు గెల్చినవారు సింగిల్స్-బి. కామేశ్వరరావు. డబ్బుల్స్-కె. బ్రహ్మ పందరావు భాగస్వామి.

ఈఆటలలో గెల్చినవారి కిప్పబడు బహుమతులు సింగిల్స్—

- (1) రూ 200 వెండిగిన్నె మూడు ఏండ్లు వరుసగ నెల్లూవారికి వెంకటగిరి రాజాగారి బహుమానము (2) గెల్చినవారికి రూ 85 వెండిగిన్నె. రాజా వెంకటరాయణుల బహుదారు వారి బహుమానము (3) చివర వరకు వచ్చి ఓడిపోయినవారికి రూ 20 గిన్నె రాజా కృష్ణయ్యచంద్ర బహుదారు వారి బహుమానము. డబ్బుల్స్— రూ 80 విజయగల రెండు వెండిగిన్నెలు కాశీపాస్తి రాజాగారి బహుమానము (2) చివర వరకు వచ్చి ఓడిపోయినవారికి రెండు ప్యాంటులు.

గయూ మంకొట్లాట

గయ, జూలై 14:—హిందువులకు సంబంధించినయొక చోట పీఠము నిలుపబెట్టబోవగా నిన్నరాత్రి నాడీగంజిలో హిందూ మహమ్మదీయ కొట్లాట యొకటి జరిగెను. నలుగురికి గాయములు తగిలెను. (అ. ప్రె.)

జాబులు

శంకరమరణము - పొన్నూరు

కృష్ణాజిల్లా తణుకు తాలూకా పందలపల్లె గ్రామ కాపురములు ప్రస్తుతం బాటతలూకా పొన్నూరులోనున్న కొత్తపల్లి మాన్యవారాయంగారి భార్య శత్రువతమ్మ వరఫా నా కాయణమ్మగారు యీ గ్రామములో వారి కష్టభరితమైన య 2 కి. ముల భూమిని 50 గజముల స్థలమును యందులోయన్న 4 గజుల పెంకుటిల్లు వెనుక ముందు పంచ నుమారు 6 వేలు ఖరీదుగల ఆ స్థిని యీశ్వరార్చనముగా శంకరమరణము పేరుతో 27-28 వ తేదీన దానపత్రమును వ్రాయించి యిచ్చిరి.

ఇందులో శంకరప్రతిష్ఠ కావలసియున్నది. అన్నిటికిని భవము మూలముగా కాన ఆంధ్రమహాజనులు శక్తికొలది ద్రవ్యసహాయమును జేయ ప్రార్థించుచున్నాము.

వారణాశి పీఠరాఘవస్వామి

కవితాసమితి

పైసమితి స్థాపించబడినట్లుగ విక్రమ లాకరు పత్రికల యందు ప్రకటించినపై పలుతావులనుండి (ఇతరమండలముల నుండి) పెక్కురు యీసమితియందు విశాఖపట్టణ మండలేతరు లు చేరవచ్చునా? యని ప్రశ్నించుచు యావిషయమును ప్రక టింపవలసినదిగ పలుజాబులు వ్రాయుచున్నారు. వారెల్లరకు ప్రత్యేకముగా జాబులు వ్రాయలేక పోయినందుకు తమిం చెదరు గాక!

కవితాసమితి కేవలము విశాఖపట్టణ మండల యవతులచే స్థాపించబడినను జాగా నేవకాయ త్రవచువారెల్లరు నేమండల మువాడైనను యందు జేరుట కభ్యంతరము లేదని యందు మూలముగ మనవిచేయుచున్నాము.

ప్రాత ఆస్పత్రికి పురిపండా అప్పలస్వామి విశాఖపట్టణము కార్యదర్శి.

ఆంధ్రవాణి

ఆంధ్రవాణి సేటికి మూడుమాసములనుండియు వెలువడు చు లేదు. దీనికి కారణము లనేకములున్నవి. మది నిమ్మ శంక జాతీయపత్రికయగు కారణమున ప్రభుత్వవాదుల చర్యలను మితవాదుల విరోధమును, జస్తినుపక్షవాదుల స్వార్థపరత్వ మును కులకక్షలను జాతికక్షలను, తీవ్రముగా ఖండించుచు కాం గ్రెసుయొక్క కార్యక్రమమును బలపరచుటచేత విశాఖపట్టణ ములో కొంతవారి పెద్దలకు మాపై కోపమువచ్చి మాపత్రిక యీయింకాలో నెప్పుడడుకుండ జేసినందులకు మేము పత్రికను నిర్విఘ్నముగా నడుపలేకపోతిమి. రాజకీయభావములను పెం పొందించుటకు స్వరాజ్యలబ్ధికి పాటుపడుటకు అంతగా నను కూలమైన వాతావరణము విశాఖపట్టణములోలేదు. ఈపరిస్థితి లో మాపత్రికకు స్వంతప్రస్థు లేనంతకాలము వాపసులను పానుకూలముగా జరుపలేమని మాకు స్పష్టపడెను. ఈకారణ ముల చేత మేముక స్వంత ముద్రాలయమును కొని పత్రికను వి ర్విఘ్నము గా నడుపుటకు నిశ్చయము చేసి కొని ద్రవ్యసహాయమునకై ఆంధ్రలోకములోనుండిను కొంత మంది జాతీయవాదులను దానకలరను దర్శించి కొంత ద్రవ్య మును పొందెనె ముద్రాలయమునకు కావలసిన సామానులను కొని జిమ్మి. ఆంధ్రవాణి ముద్రాలయములో మాపత్రిక వెలు వడుట కింకను కొన్నిదినములు పట్టును. మాకు ద్రవ్యసహ యము చేసినవారిపేర్లను మున్ముందు మాపత్రికలో ప్రచురణ చేసెదము. కాసనసభ ఎన్నికలు పురపాలక సంఘములయొక్క ఎన్నికలు దేశమంతటను త్వరలో జరుగనున్నవి. ఆయాకారణ ము చేత ఆంధ్రవాణి ముద్రాలయములో పత్రిక వెలువడులో పున "రామాప్రస్థ"లో రెండుసంచికలుమాత్రమే అచ్చొత్తిం చి రాబోవు ఎన్నికలకు మాకు వీలైన సహాయముచేయ సాహ పించినాము. కొద్దిరోజులలోను మాపత్రిక వెలువడునని చెప్పు చు ఆంధ్రదేశమందుండు జాతీయవాదులను దేశభిమానులను స్వార్థకర్మగులను మాతో తోడ్పడమని పోషించుచున్నాము.

నివల రామమూర్తి

DO YOU KNOW

Do you know మీరు భుజించు ఆహారము ఆకలిని పుట్టించునదిగా యుండవలెను. ఆకలి లేనియెడల మీరు భుజించు ఆహారమునుండి మీకు పుష్టికలుగ దని మీకు తెలియునా?

కోకోజెముతో (Cocogem) తయారుచేయు ప్రతివస్తువయును రుచికరము గాను, మంచి ఆకలిని పుట్టించునదిగాను యుండును. అందుచేతనే మీరు దానితో వస్తువులను వండవలెను.

Do you know గురుత్వమైన ఆహారము మిక్కిలి తిన్నగా జీర్ణ మగుటచే అది పుష్టికరమైనది కాదని మీకు తెలియునా?

కోకోజెము (Cocogem) మిక్కిలి తేలికయైనట్టియు, త్వరలో జీర్ణ మగునట్టి ఆహారము. అందుచేతనే దీనితో వస్తువులను వండవలెను.

Do you know నేతితో వండబడిన వస్తువులనుండి కలుగు పుష్టి మంచి ఆరో గ్యమునకు తగినంత యుండదని మీకు తెలియునా?

అందుచే మంచి పుష్టి కలిగియున్నట్టియు, ఆహారమునకు పుష్టిని కలిగించునట్టియు ఈ మేలైన కోకోజెముతోనే (Cocogem) మీరు వంటచేసుకొనవలెను.

నేడేకోకోజెముతో (Cocogem) వంటచేయుటకు ప్రారంభించుడు.

9వ కమ్యూనికేషన్ల ఆహ్వానసంఘమున కొకమనవి

9వ కమ్యూనికేషన్ల ఆహ్వానసంఘమున విద్యార్థి 9 వ తి గృహమున ఆగష్టు 14, 15 తేదీలందు జరుగునని ఆంధ్ర, కృష్ణా పత్రికారత్నములయందు యిప్పుడే చూచినాను. మహాజనసభ కు ప్రసిద్ధింతు ముందు తెలుపనున్నాము అని వ్రాసిరి.

కమ్యూనికేషన్లను, స్వార్థకర్మములను మధ్యరాష్ట్రముల లో స్వరాజ్యపాత్రి నాయకుడు అరు యాద్వగంటి రాఘ వేంద్రరావుగారు తగు సమర్థులని నాయత్రిప్రాయము.

జరుగనున్న ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుకు ప్రబోధము చేయ గలరనిన్ని మన కమ్యూనికేషన్ల వృద్ధిలోనికి రప్పించ గల సమర్థు లని ఆహ్వానసంఘమున విషయపూర్వకముగా ప్రార్థిస్తూమున్నా ము. వీరి నామమే పేర్కొనెదరని నమ్ముచున్నాను.

దెంకులూరు దేవిసేని వెంకట్రామయ్య

మద్రాసు లిటరరీ అకాడమీ శ్రీ నైటు స్కూలు చూపు

చెన్నైపురి, వేపేరి వాస్తవ్యులగు చదులువాడ వేంకట రామయ్యగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— గత శనివారము (10—7—28) ఏతత్వకాలయందలి బాలురును తదితరులను 6-20 నిమిషములకు సమావేశమయిరి. రావు బహదూరు ఆర్. కృష్ణరావు భాగస్వామి అధ్యక్షులు యుండగా, చెన్నైపురి ఎన్. వి. సి. ఏ. బాపరింపెండెంతుగా రగు శ్రీమాన్ ఎన్. సి. రంగస్వామి అయ్యంగారు 'భూతదయ' (జీవకారుణ్యమును) గురించి మాజీకొల్ నెలరకా మూలముగ హైందవ, బౌద్ధ, జైన్, క్రైస్తవ, మహమ్మదీయుల ఇతిహాస పురాణములయందు భూతముల నెల్లు ఆవరించుచున్నారను విషయమును గూర్చి ప్రండ భావయందు వెలిబుచ్చుచు, చిట్ట చివరకు 'అహింసాపరమార్థ్య' అను సంకేతము దాని యర్థము తోటి బాలురచే చెప్పించిరి. అధ్యక్షు లగు రావుబహదూరు ఆర్. కృష్ణరావు భాగస్వామి అంత్యోపన్యాసమయిన సిదప కరతాళభావములతో వందనపూర్వకముగ ఏ తత్వకాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు మల్లారాజుగారి బండెపల్లి రామ లింగయ్యగారిచే నిరుత్తురును ముమ్మూలాలంకృతులయిన యనంతరము సభ జయప్రసముగ తి గంటలకు ముగిసెను.

(విలేఖరి)

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0—8—0

ఒక డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటి ములు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతివారి, నున్నగా అద్దము లై ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నానాకు తరును. ఈతైలము మంచి సువాసన దలిగి మిగడవలె నుండును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

తాడిపత్రి

(స్వకీయ విలేఖరి)

మ్యునిసిపల్ వ్యవహారములు

జూలై 18:— యం. బి. కొండప్పగారు తమ అధ్యక్ష పదవి అధికారమును రెవరెండు జకరయ్యగారికి డెలిగేటు చేసి నారు. రెవరెండు జకరయ్యగారు ప్రస్తుతము జమ్మలమడుగులో నున్నారు. త్వరలోవచ్చి అధికారమును నిర్వహించురుగాబో లు! రాబోవు 18-వ తేదీన జరుగబోవు మ్యునిసిపల్ సమావేశ ము మీదనే ప్రజలదృష్టి నిలిచియున్నది. కడచిన 3వ తేదీ ఇదివరలో మ్యునిసిపల్ ఉన్నత పాతకాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుడుగ నుండిన మ. రా. శ్రీ. టి. యం. నరసింహారావుగారు చేరమకొగారి పుత్రులమేరకు అదేస్థానములో గణితకాస్త్రు ఉపాధ్యాయుడుగ నుండు మ. రా. శ్రీ. వి. ఆర్. కృష్ణమూర్తి అయ్యగారికి చార్జీ బిప్పచెప్పినారు. వీరిని ఉద్యోగము వదులు నట్లు చేరుమనుగారు ఉత్తరువునిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

జిల్లామహాసభ

తొమ్మిదవ అసంతృప్త మండల మహాసభ ఈనెల 2వ, 3వ తేదీలలో గుంతకల్లునందు జరుగుటకు ఏర్పాట్లు గావించ బడినవి. మ. రా. శ్రీ. సి. వి. యం. నరసింహారాజుగారు, యం. ఎల్. సి. గారిని ప్రెసభకు అధ్యక్షులుగ నుండుటకు కో రడమైనది. ఆసమయమునకు ఆంధ్రరాష్ట్ర సంచార ఉపసం ఘమువారు యిచటికి వెచ్చుటకై శ్రీయు. టి. ప్రకాశంపం తులు గారిని కోరడమైనది. అచ్చటనే ఆర్. ఆర్. తేమలలో జిల్లా వోల్టరసభ కూడ నొకటి జరుగబోవుచున్నది. దీనివల్ల ప్రజలలో కొంత ప్రబోధము కలుగుననుటకు సందేహములేదు.

ఎన్నికల ప్రచారము

జిల్లాలో ఎన్నికల ప్రచారము తీవ్రముగ కొనసాగు చున్నది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు నుండు శ్రీయుతులు పి. ఓ. రెడ్డి చిమలవాగుపల్లె నారాయణ రెడ్డిగారు జిల్లాలో తిరిగి ప్రచారము సుచువుచున్నారు. జస్తినుపక్షము అరపున అధ్యక్షులుగనుండు శ్రీయుతులు పి. కేశవస్వామిగారు తోపుదుర్తి నారాయణరెడ్డిగారు కడు శ్రద్ధతో ప్రచారము సుచువుచున్నా రు. మ. రా. శ్రీ. జి. రామేశ్వరరావుగారు కూడ విధి విరా మము లేక తాము ఇదివరలో చేసిన మేలును ప్రజలకు నచ్చ జెప్పుచు కాంగ్రెసువారు జేయు హితమునకన్న తాము ప్రజల కెక్కుడు హితము గలుగజేసెదమని చెప్పుచున్నారు. వీరికి కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను కాపాడుటకు స్వత్రుత్వ నిబంధ కొనుటయే ఎక్కువ దేశోపయోగముగ నున్నది కాబోలు!

కాలమానము

వర్షములు శ్రేష్ఠ మాసాంతమునంచి ప్రారంభించుట సుభిక్షమగుననున్నది. ఈతూలైన డామదేవత మామండలము వదిలిపోవుగాక! కైతులు సంతోషముతో పొలముల దున్ను కొనుచున్నారు. విత్తనములు జల్లుచున్నారు.

గోసంరక్షణ

(సూర్యదేవర సంజీవరాయణంగారు)

గోవు పరమపవిత్రమైన పశువుగా జన్మించి ఎన్నో జీవులను జీవంపజేయుచున్నది. పాలమునకు ఎరువునిచ్చి, దున్ని నీరతోడి మరెన్నోవిధముల సహాయపడి జీవకోటికి ఆహారము నిచ్చుచున్నది. గోవు వ్యవభూమి లేనిది మానవకోటి జీవంపజాల దని ఓకొకసారి వ్రాసెద. అట్టి గొప్ప వ్యవభూమిలను మాంస మునకై పలువురు హింసించి వధచేయుచుండుట మీ కెల్లరికిని తెలిసియ్యవచ్చును. వహాపకారియైన గోవ్యవభూమిల వధించి మాంసమును భుజించుట ఎంతటి పాపకృత్యమో నే వేరుగా వ్రాయ నవసరము లేదు. ఇంతటి పాపకృత్యమునండి విడుగద చేయుటకై ఆదటచట గోసంరక్షణసంఘము స్థాపించి పనిచేయ వలయు ననిన నుమారు పదివేల రూప్యము లైన నిలవయండ వలయును. ఇంత ప్రైక్మున్న కటికవాని వాడిభిక్షము భారికి వచ్చిన గోవులను ఒకమాదిరిగా సంరక్షింపవచ్చును. సంరక్షించి నను గోవులకు మేతవేసి మేపుట వగైరా పనులు చేయుట మిక్కిలి కష్టము. ఇట్టిపనులు చేయుటకు మిక్కిలి భూతలయా రుడు కావలయును. గోసంరక్షణ ప్రతిష్ఠలమున స్థాపించవల యును. ఇంత ప్రైక్ మండలమునే ఎటుల నిర్వహించుట అన సవసరము లేదు. గోసంరక్షణ ఒకవర్తకరూపమున యుండ వలయును. ప్రభవమున రూ 500 లు యుండిన చాలును. మేత గ్రామాదులందు నిరంతరము వసూలుచేయుచుండవల యును. కటికదుకాణమున వధకు వచ్చు గోవునుమాత్రమే పరిక్షించి సంరక్షించవలయును. కాని గ్రామములోకి ఏ వేర గాడు వచ్చినను (మేము ఇన్నిటిని సంరక్షించుచున్నాము అని ప్రజలకు చూపి మోసగించుటకు గాక) వాని గోవును కొన గూడదు. వధకాలవద్దకు వచ్చు గోవుల నన్నిటిని తప్పక సంరక్షింపవలయును. సంరక్షించినవాటిలో మంచిగోవులండి ఎప్పుడు వేరమొచ్చిన అప్పుడు ఆకొనువాడు సంఘవర్తుల దివ్యకొని లిఖితపత్రము ఇచ్చిన వెంటనే అమ్మవలయును ఈ అమ్మటలో కొనువాడు రైతు అయియుండి పశువుల మేపువాడా యని కనుగొనవలయును. ఇటుల వర్తకరూప మున యుండిన అమ్మినవైక్ముతో మరొకదానిని సంరక్షింప వచ్చును. కాని కొన్ని వాటి నన్నిటిని నిలవయందుమండిన ఎన్ని లక్షలవైక్ముతో నైనను కటికవాని కృపామునుండి గోవును సంరక్షింపలేము. కావున గోసంరక్షకు లెల్లరు గమనించి గోవు లను బహుభాగ్రతగా సంరక్షింపవలయును. మరయు మేత సంపాదించుట బహుకష్టము. వసూలైనంతవరకు గ్రామాదు లందు రైతులవద్ద మేత ననూలుచేయవలయును. అయినను ఈ మేత చాలదు. కావున గ్రామాదుల రైతుల ఆచరణ సంపా దించవలయును. ఎటులనో మేత సంపాదించినను, సంవత్సరము నకు ఆరురూపములకు పైగా మేతతో అవసరము లేకుండా యుంచవచ్చును. విరికొలిపి అయినవెంటనే మాగాణిభూమిలో వచ్చిమేత, మోడుయంచును. వర్షాకాలమున పచ్చికబయళ్ళ లో అమిలేమైన గడ్డి యుండును. రైతుల ఆచరణతో మాగాణి భూములకు, పచ్చికబయళ్ళకు తోలి గోవులను మేపవచ్చును ఇటులచేసిన మేత కొన నవసరములేకుండి ఆరురూపములకు పైగా గోవులు మేయును. ఇటుల వైవిధ్యముగా వర్తకరూప మున గోసంరక్షణచేసి కటికవాని కృపామునుండి సంరక్షింప వచ్చును. స్వలాభమునకే పాటుపడువారలు గోసంరక్షణ చేయ లేరు. అట్టి సంఘములు వెంటనే రూపుమానును.

హోమామోపలి వైద్యము

(డాక్టరు యస్. సంజీవరాయణంగారు)

హోమామోపలి వైద్యము అలోపతి ఔషధములనామము లకు సంబంధించిన అంగణేశము, బెంగాలు రాజభాషలందు గొప్ప ప్రఖ్యాతినిదియున్నది. అలోపతి వైద్యమువారలు నాగు విష, చేదు, నూది మందులు అయ్యున్నపు రస ఔషధములవలె గాక హోమామోపలి ఔషధములు ఒహు రుచికరముగక, ఎక్కువ పనిచేయునవిగా యున్న నని అనుభవమున వ్రాయు చున్నాను. ఈ ఔషధము చేదు, వుంపు మొదలగు అరుచి గలిగి వాంతులను గలుగజేయుదు. ఇయ్యది అరుచి సహించలేని వారికి పరమాషధము. తిదికర వైద్యులవలె గాక ఔషధము రోగమునకు న్యతిరోకాషధము. వాడినను ఎట్టి అపాయము చేయవు. ఔషధము ధరలా చాక. మోతాదా ఒక ట్రైయి, ఒక బొట్టుమాత్రమే. అయ్యది జ్వరములోని మొదల అను పట్టామున 1755 సంవత్సరము ఏప్రియల్ 10-వ తేదిన జన్మించిన డ్రెగ్డెల్ డ్యూయల్ హానూన్ అను గొప్పవైద్యుడే కని పట్టుపడెను. బెర్లిన్, అమెరికాదేశములందు బహు నెక్కువ ప్రఖ్యాతితో అనుభవముననుండి ఒక్క యంపైకైడ్ ట్టిబ్బు లోనే 102 కి పైగా వైద్యులుగలవు 1895 సంవత్సరమున మహారాజా రజతోద్యోగ దర్బారు వైద్యుడైన జర్మనీ దేశముడు డా॥ హునిగ్ బర్గర్ ఈవైద్యము హిందూదేశమున వ్యాపింప జాల ప్రయత్నములు చేసెను. తదుపరి ఫ్రెంచిదేశముకు డా॥

టానర్ 1857 వ సంవత్సరము ప్రయత్నించెను. కాని విఫల మాయెను. పిమ్మట బెంగాలురాష్ట్రమున జయముపొంది మంచి ఫలితమున యున్నది. పెక్కురు బెంగాలున మిక్కిలి విజయము పొందుచున్నారు. వారలు ఆంగ్లభాషనుండి వారి స్వభాష లోకి పాత్రముల తిరుమాచేసి వ్యాపింప చేయుచున్నారు. ఆంగ్లదేశమున ఈ వైద్యము బహు తరగతు గా యున్నది. ఈ వైద్యము ప్రతిగృహిణి కేర్చుకొని తన కుటుంబమును పక్కబుచ్చుకొనవచ్చును. బహుతేలిక, ఇట్టి తేలిక వైద్యము ఆంగ్లదేశమున బహు తక్కువమాండకి అనుభవమున యున్నది. కారణము ఈసంబంధక పాత్రములు ఆంగ్లమున లేకపోవుటయే. మరియు వైద్యులనుము లేకపోవుట కారణము. ఇట్టి వైద్యు లయుములు పలుచోట్ల యుండిన ప్రతిగృహిణి కూడ కేర్చుకొని తన గృహవైద్యము ఎక్కువ వ్యయము లేకుండా చేసికొన వచ్చును. ప్రతి బాలుడు స్త్రీయు బహు తేలికగా కేర్చుకొన గలిగినంతతక్కి నిచ్చునది ఈ వైద్యము. ఇట్టి వైద్యకళా కాలలు పలుచోట్ల యుండిన చాలా శ్రేయముని నా లెంపు. ఇందుకు ప్రధమమున ఆంగ్ల హోమియో పాత్ షిర్షర చ వలయును. పాత్రముల ఆంగ్లమునకు తర్జుమా చేయవలయు. ఇట్టి కార్యమునకు పలువురు అత్యవసరము ఈ వైద్యభిమాను లెల్లరు వారి చిరునామాలు తెలుపుచు వారి ఉద్దేశ్యములను తెలిపిన అందరు కూడి చేయవలసిన కార్యము గురించి ఆలో చించుకొనుటకు పిలువగలగజేసికొనవచ్చు నని నా శిలంపు. కావున ఎల్ల హోమోపతి వైద్యు లెల్లరు వారి చిరునామాలు ఈ చిరునామాకు తెలుపగోరెదను. ఇచట తెనుగునామము లతో హోమా ఔషధములు దొరకును. సామాన్య రోగనివా రణవకము ఆంగ్లమున గలను. వెల 0.25-0.50 లు.

ఆంగ్ల హోమా ఫార్మసీ, తుమ్మపూడి.

దుగ్గిరాల పొట్టు, (గుంటూరుజిల్లా)

వైశ్యశ్రీ పునర్వివాహము

ఆంగ్లదేశములో వివాహములు శ్రీశ్రీరేఖంగం పంతులు గారు ఆరంభించారు. తిరిగి ఈవిషయమై ఉపన్యాస మిచ్చారు. కష్టపడి మొదలగు చొప్పున. ధనవ్యయంచేసి వితంతుకన్యాలయం స్థాపించారు. దీనికోసం శాస్త్రం చదివారు. రజస్వలా సంతరివివాహములు శ్రీపునర్వివాహములు వేదహితము లగి అందరకు చాటించారు కొన్నివివాహములు చేశారు. కాని జయప్రసం కాలేదు. కొందరు కాదు చాలమంది అన్ని కులాల్లో ఒప్పుకోలేదు. ఎందు కనగా శ్రీ పునర్వివాహము వన హిందువులకు క్రొత్తే. క్రొత్తవి కాకపోయిన మహిళలు ఆచరణయందు చుంచిన వని తెలిసినా క్రొత్తే. ఇట్టి సీతిలో 1921-వ సంవత్సరంలో వైశ్యహోజనసభ విశాఖపట్టణంలో కూడినపుడు శ్రీలక్ష్మీ పునర్వివాహముచేయు నన్ను నని తీర్మానం చేశారు. దాన్ని అనుసరించే మొన్న మేళులో గుంటూరులో ఒక వైశ్యకన్యకు వితంతు వివాహము జరిగినది. ఆ సంగతి ఆంగ్లదేశమునకు క్రొత్తది కాదు. ఇట్టివల తిరిగి ఈ నెలలో ఏలూరులో మణియ్యోవివాహము జరిగెను. ఈ రెండు పెండ్లిండ్లుకు కొంచెం వారయ్యున్నది.

గుంటూరులో జరిగిన వివాహమునకు గుంటూరు వైశ్యులు రాలేదు. వివాహమునకు పోయినవాండ్లకు వెలి వేస్తామని బెరరించి పెద్దలు తీర్మానం చేశారు. తీర్మానమే కాకుండా కొంత మాడావుడి చేశారు. కాని పురవైశ్యులవల ఆశేషమున సంఘదౌర్జన్య మేమి చేయగలదు. తీర్మానమునకు 15 రోజులలోనే అంత్యక్రియలు పూర్తి అయ్యెను. ఇక ఏలూరులో జరిగిన వివాహంపై పురవైశ్యులు చాలమంది పాల్గొనిరి. అందు వైశ్యసంఘసభ్యులు, పలుకుబడిగలవారు ఉండిరి ఇచ్చటకూడ వృద్ధులు ఒకసభ గావించిరి. పాపం వితితువివాహములు చేసినవారిని వేవేయవలెనని వారి అభి ప్రాయం కన్యకాకన్యకారి స్వలంహో మిటింగు. మిటింగుకు పెద్దలు, చిన్నలు అందరు వచ్చారు. పెద్దలకు భయంవేసింది. ఏమింకే మిటింగులో చిన్నవాండ్లతో కూడితే పర్వసానం ఎట్లా తేలుతుందో. ఈవివాహములు మంచివి అనే వాండ్లే ఎక్కువ పుంటారేమో అని వాపం. మిటింగునదలి వెళ్లి శ్రీయంత మోతే గంగరాజుగారి యింట్లో రహస్యముగా మిటింగు పెట్టారు. ఏ కొద్దిమంది తీర్మానాలు చేశారట. మిటింగు చిన్నవయస్క పత్రికాముఖమున పెద్దగా వ్రాశారు. ఈ తీర్మానాలు వారంగోజుల్లో పటాపంచలై ఎచ్చటవి అచ్చట ఎగిరిపోయినాయి. తిగిరి ఏలూరు అందరు కలకారు. ఇదివరకు కంటే యిప్పుడు ఇంకా ధైర్యంగా వున్నారు. పెండ్లి అయినతరువాతి వితితువివాహములను గురించి శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారి అభ్యుక్తి తీర్కొన గొప్పమిటింగు జరిగింది. అందులో నిర్బంధవైశ్యమును గురించి చాలమంది ముచ్చటించారు. శాస్త్రము సమ్యగించినట్లు కనుబరిచారు. హిందూ సంఘమునందు యీ దురాచారమును నిర్మూలం చేయాలని, ఇతరకులములవాండ్లకు దోహదపించాలన్నట్లు ఏలూరు వైశ్య యువకులు ఆశేపం చూపించారు. ఆశేపం కాదు. సంతోషం

కూడాను. పెద్దలు వైశ్య కేకలువేసినా తిగి తమతోనే కలిశా రని మరి సంతోషం. ఇతర కులాల్లో పాపం, యానిలంతు, వివాహములు చేసుకొన్నవారు ఒకశాఖగా వున్నారు. వైశ్యు ల్లో అట్లాకాదు. అందరు ఒకటి. ఏకగ్రీవంగా అందరు ఒప్పు కొన్నారు. వీళ్లకువాండ్లకు ఏమి వారలేదు. కొన్నివిషయాలలో మా వైశ్యులు వెనుకగానే వున్నారు. కాని ఈవివాహవిషయం లో మాత్రం అందరకు మా వైశ్యకులమే ఆగ్రహీయముగా వున్నది. వీరిని చూచి యితరకుల కూడ అనుసరిస్తారు అను కొంటాను. వైశ్యులను అందరికన్నా ముందంజవేయనీయడం బాగుండదు. మరచిపోయినా ఇంతోసంగతి మాదా! అందులో కూడా మేమే ఫస్టు. ఇతర దేశాలు అంటే ఇంగ్లండు, అమె రికా, జపాను మొదలైనదేశాలకు వెళ్లినవాండ్లున్నారే వాండ్లను బ్రాహ్మ్యులు ఒకమో సరుగా చూస్తాడు. చాటుకుండా భోజనం పెట్టేవారు. ప్రైవేటుపాల్లకు పిల్లేవారు కొందరు. ఇట్లాంటి దొంగ పిలుపులు లేకుండా రాజమార్గాన నూ కులం లోని వాండ్లు ఇతరదేశాలకు వెళ్లితే రానిస్తాం. మాలో ఎవరికి యీ శిప్పులేదు. వైశ్యయువజనులారా జయధ్వజమెత్తుడు. సాంఘిక సంస్కరణములందు మీరే ముందంజవేయుచున్నారు.

ఇంక ననేక వితంతువివాహములు జరిపి మతిమాయకుల మత్తును పటాపంచలు గావింపుడు. ధన్యులగుండు.

దరిశి చంచయ్య,

ఆధ్యక్షుడు, వైశ్యసంస్కర సంఘము.

శ్రీరామ బాలభక్త పుస్తక భాండాగార

తృతీయవారికోత్సవము - రాజమండ్రి

శ్రీ కృష్ణనామ సం॥ శ్రీకృష్ణ బ 30 అమావాస్యదిన మున రాజమహేంద్రవరమున శ్రీరామ బాలభక్త పుస్తక భాండాగార తృతీయవారి కోత్సవము పండిరి పీర్స్సగారి మార్గట్టులో జరుగుటకు మారుగా వర్తాలంకముచే గ్రంథాలయ భవనమున జరుపబడెను. తత్సభకు ఆర్యవైశ్య నహాసభ కార్యదర్శులను శ్రీయంత యలవర్తి నుబ్బారావు బి. ఏ. బి. ఎల్ వారాధిపత్యము వహించిరి. ప్రధమమున మా. రా. శ్రీ కంచర్ల లక్ష్మణరావుగారు భగవద్గీర్ధన జేసిరి. తదనంతరమున అధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాస మిచ్చిన తరువాత గ్రంథాలయ కార్యదర్శి శ్రీగెల శ్రీరాములుగారు సంవత్సర కార్యనివేదికను సభ్యుల కందరకును వినిపించిరి. తదుపరి మా. రా. శ్రీ తలవర్తి చెంచుపున్నయ్యగారు గ్రంథాలయాభివృద్ధిని గొనియాడుచు, పాశ్చాత్యులు గ్రహించు మేధాసంపత్తి భారతీయులు గ్రహించి వారభ్యసించు యంత్రములను భారతీయులు గ్రహించుటయు వికసిత్యమును కలిగియుండుటయు, మనదేశీయు లెప్పు డెట్టి యుత్తముజయములను గ్రహించుచుండుకో యప్పుడే మన భారతవర్ష హస్తాత్మ్యము నహించునని పంతులు గ్రంథాలయ మున నెట్టి గ్రంథములను పఠించవలయునని పండిత మకున్న గ్రంథాలయాభిమానమును వెల్లడించుచు పరనాలయమునకు వా డిజ్యపుస్తకములకై రు 5 లు (అయిదురూపాయల) విరాళ ముల నిచ్చెనునని నడివి విరమించిరి. తరువాతి ధూళిపాళ సీతా రామయ్యగారు పరనాలయాభివృద్ధిని శ్లాఘించుచు గ్రంథాలయ ము వలన గలగు మహాపకారములను వెల్లడించుచు మృగుమ ధుర పద్యగద్యములతో సభారంజకము గావించి దేవాలయము లను గ్రంథాలయమున పోల్చి వేర్వేరు కవులచే రచింపబడిన భక్తిరస పద్యములను జదువుచు నొకగంట యువస్వనిందిరి. తదనంతరము మా. రా. శ్రీ పొట్నూరు అప్పారావు పాఠకులు పుస్తక భాండాగారాభివృద్ధికిని సహితన విద్యాభివృద్ధికిని గల తారతమ్యమును పద్యగద్యములతో సభాసదులను రంజింపజేసి, బ్రహ్మశ్రీ చల్లా సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారిచే గ్రంథాల యాభివృద్ధినిగూర్చి రచింపబడిన శ్లోకములను చదివివిరమించిరి. తదుపరి మా. రా. శ్రీ కోరుకొండ బుచ్చిరాజుగారు గ్రంథాలయ మెట్లు అభివృద్ధి గాంచునో చెప్పచు గ్రంథాలయమునకు పుస్తకములను సంపాదించుటయు, చందాదారులకు జేర్పించుట యు, నూతన పత్రికలను తెప్పించుటయు ఎల్లప్పుడు సభ్యులను గ్రంథాలయమున పఠించు సేర్పాటులు చేయవలెననియు సుద్ధి విరమించిరి. పిమ్మట వైశ్యేశాములైన మా. రా. శ్రీ నాళం పట్టాభి రామారావుగారు వర్తకలెల్లరు యీపుస్తక భాండా గారమునకు తోడ్పడవలయునని పలుకుచు భాండాగారమునకు దు తిమకుగల యభిమానమును వెల్లడించుచు, రు 10 లు (పది రూప్యములు) విలువగల సద్గ్రంథముల నిచ్చెదమని చెప్పి విర మించిరి! తరువాత సజ్జ వంకట్రావుగారు రు 2 లును సభా గ్యులు రు 10 లును పుస్తకములకై విరాళము లొ స గిరి. పిమ్మట సభాధ్యక్షులు తమ అంత్యోపన్యాసమునందు పురవా సులకు సంఘసభ్యులను గ్రంథాలయాభివృద్ధికై పాటుపడవలయు నని ప్రోత్సహించి సభ జయప్రథముగా జరిపిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

గొప్ప మోసగాళ్ళు

15-5-26 తేదీన ఉదయం 7 గంటలకు మా మురారి గ్రామమునకు 25 పంలి ప్రాయముగల యొక యపరిచిత యౌవనుడు వచ్చెను. మేముందరము వానిపేరు గ్రామము మొదలగు సంగతుల నడిగితిమి. అతడు దీనాలాపముతో నిట్లనెను. "నా పూరు తెనాలి తాలూకాలో నందివెలుగు. నాది కమ్మకులము. నాపేరు నిమ్మగడ్డి రామారావు. నాతండ్రిపేరు నిమ్మగడ్డి నాగభూషణం చౌదరి. నాతండ్రికి నేను తప్ప మరి సంతానములేదు. మాకొక గొప్ప రైతుమిల్లును 400 ఎకరముల భూమియు ఉన్నది. నా అత్తవారిది కూడా నందివెలుగు. నా తల్లిదండ్రులతో ను, యత్తవారితో ను జగడమాడి కలకత్తాలో రెండవవివాహము జేసికొనుటకుగాను రు 8300 డేబట్టుకొని యిద్దరు స్నేహితులతో బయలుదేరగా దారిలో నన్ను మోసగించి నా డబ్బు వస్త్రములను దొంగిలించినారు. నాతండ్రిగారు వచ్చువరకు నన్నాదరించవలెనని దీనాలాపముతో ననెను. ఆతని దీనాలాపము లాించి దుర్మార్గువృద్ధుడును, కమ్మవారునగు ఆళ్ల రాయుడుగారతనిని మిగుల యుదారభావముతో ఆదరించుచువచ్చిరి. వారిగ్రామమునకు దీసికొని వెళ్లెదనగా యాతని తండ్రినిచ్చి వారి స్థితిగతులు యిక్కడ చెప్పేవరకు వెళ్లనని ఖింపునకు లాడుచుండెడివాడు. ఇట్లు 10, 15 దినములు గడచినతరువాత రామారావు స్వగ్రామమునుండి 22 పంలిల ప్రాయముగల నొక బ్రాహ్మణ యౌవనుడు మా పూరికివచ్చెను. ఆతడు రామారావు స్నేహితుడననియు, రామారావు తండ్రియితనిని చెడుకుటకు వెళ్లిననియు, తప్పకుండా యిక్కడకు కొద్దిలోజాలలో వచ్చి తనకుమారుని దీసికొనిపోవుచుననియు ఆయన వచ్చువరకు ఆపుజేయవలసినదియు జెప్పెను. మరియు నాతడు కూడా రామారావు చెప్పినట్లే యాతని స్థితినిగురించి జెప్పుకొని వచ్చెను. మూడవదినమున నాతడు వెడలెను. ఇంతలో వానికి జబ్బుచేసి చనిపోవుటకు సిద్ధమయ్యెను. ఘనవైద్యునిచే వాని జబ్బును మరలించితిమి.

తదనంతర మునగాది 24-5-26 రోజున ఆళ్ల రాయుడుగారి కుమారుడు వీరన్న కొకబాబు నందివెలుగునుండి వచ్చెను. అది విప్పి చూడగా రామారావు భార్యయొక్కయు, నాతని తల్లియొక్కయు చేవాళ్లుండెను. కాని వారి గ్రామములో వాకబుచేయగా దానిని రెండవార్యాయమువచ్చిన బ్రాహ్మణుడు వ్రాసినట్లు తేల్చెల్లమయ్యెను. ఆబాబులో తన కుమారుని తప్పకుండా వారి ఊరు దీసికొని రావలయుననియు ప్రయోగపు ఖర్చులిచ్చి తగిన మర్యాద జేసి పంపుచుననియు, వారికి రామారావు చెప్పినట్లుగా 400 ఎకరముల గొప్ప రైతుమిల్లును దనియు వ్రాసియుండెను. నాగభూషణంగారి రైతుమిల్లు ముద్రయు, వారి పైబిలాసము ముద్రించుచుండెను. ఈబాబునుజూచి గ్రామములో చాలమంది నమ్మిరి.

మరుసటిరోజున ఆళ్ల వీరన్న తనకు వచ్చిన బాబులో నున్న సంగతులన్నియు యదార్థములని విశ్వసించి కుమారుల నెలదినములుండి తనతో సహాదరశీతిగా మెలంగుచున్న రామారావుని బ్రతిమాలి నందివెలుగునకు దీసికొనివెళ్లుటకు సిద్ధపరచుకొనెను. నన్నుకూడా సాయమురావలసిన దని కోరగా వల్లెయంటిని. అప్పుడు మేము మువ్వరము శుక్రవారము సాయంత్రమురు గంటలకు రాజుమహేంద్రవరము చేరుకొంటిమి. అచ్చట ఒకడు క్రొత్తబట్టు కొనిపెట్టులసిన దని బ్రతిమాలగా రు 6 విలువగల ఖద్దరుచావును గొనిచ్చినాడు. తరువాత స్టేషనుకు వెళ్లితిమి. అచ్చటికి బండి రాత్రి 12 గంటలకు వచ్చును. అచ్చటనే కొంతతడవు నిద్రించితిని. అంతట్లోవారిరువురును ప్లాట్ ఫారముమీదకు వెళ్లి మాట్లాడుకొనుచున్నప్పుడు వీరన్నను నమ్మించి వానిచేతని నుండిన 6 కాసులెత్తు బంగారపు గోడి మురుగుల జున్ను రామారావు తనచేతికి తోడుకొనెను. ఈ సంగతి బెజవాడ వెళ్లువరకు నాకు తెలియనేలేదు. సిగ్నల్ ఆయినవెంటనే మేల్కొంచి బెజవాడకు మూడుటిక్కెట్లను గొంటిరి. నందివెలుగు వెళ్లవలెననిన కొలకూరు స్టేషనులో దిగవలెను. అక్కడకు నందివెలుగు మెలమారములో నున్నది. కొలకూరుకు టిక్కెట్లు లేనందున బెజవాడకు మాత్రమే దీసికొంటిమి.

ఉదయం 4½ గంటలకు బెజవాడ వెళ్లితిమి. రాత్రియంతయు మేల్కొనియు యుంటిని. ఎందుకనగా వాని చర్యలు నా కనుమనమును గల్గించినవి. కొలకూరుకు టిక్కెట్లు నిమిత్త మాత్రమే వెళ్లుటకు సిద్ధపడెను. కాని నే నందుల కొప్పుకొనకనేనే వెళ్లితిని. వారిరువురను యొకచోట యుంచినాను. నా వెనువెంట నాదగ్గరకు వెళ్లి టిక్కెట్లు దీసికొనునని నెపపెట్టి వీరన్నతో జెప్పి రైలుదిగి మాయమయ్యెను. నేను టిక్కెట్లు కొని కంపార్టు మెంటుదగ్గరకు బోగా వీరన్న యొకడేయుండెను. రామారావేదేని యదుగగా వానిమిత్రమే వెళ్లినాడని చెప్పెను. అప్పుడు మే మిరువురము స్టేషను అంతయు వెదకగా వాడునవడలేదు. అతనిదగ్గర మురుగులు నా బంగారపుగొలును తప్ప రొక్కమేమియు లేనందున వాటిని బెజవాడలో విక్రయించునని దలంచి పట్టణములోకి వెళ్లినాను. లోకల్ పో

లీసువారితో యీసంగతి జెప్పగా యది రైల్వేపోలీసువారి దూర్భేయని జెప్పిరి. అచ్చటికి బోగా లోకల్ వారిదిగాని మాది గాదని వారనిరి. ఇంతలో ఉదయం 11 గంటలకు బ్రయ ను వచ్చినందున తిన్నగా నందివెలుగువెళ్లి రామారావు స్థితిగతు లగురించి వాకబు చేసినాము. ఆ యూరిలో నిమ్మగడ్డివారింటి పేడగలవారు లేరనియు, నాగభూషణం చౌదరిగారిది దానికి చేరునగ్రామమనియు, వారికి మగసంతానము లేదనియు తెలిసి నది. అప్పుడు మేము రామారావుయొక్క రూపమును యీ క్రిందివిధముగా నెరిగించినాము. వాడు ఎర్రగాను బక్క పలుచగాను పొడవుగా నుండును. బంగారా క్రాపింగున్నది. కాళ్లుచేతులు పొడవుగాయున్నవి. నడమనపుడు క్రింగులా డుతూ కాళ్లు ఎత్తిఎత్తి నడచును. మరియు వాని ఎడమచేతి మీద రామారావు నాయుడని పచ్చబొట్టున్నది నాయుడు అని ఎందుకనగా మాయూరిలో చిన్నపిల్లలందరు నాయుడని పిలుచుకొను అలవాటుచే చిన్నతన నుండు యావిధముగా పొడిపించుకొన్నాననెను. 25 పంలివయస్సు. అప్పుడా గ్రామములంద రాశ్వర్యమున్నలయు వాడు కమ్మవాడు కాడనియు, బ్రాహ్మణుడనియు, వాడిపేరు పెద్దిరాజుల రామమూర్తియనియు మురారికి దర్శిలాను వచ్చినవాడు కేశవరావనియు, ఆబాబును వాడే వ్రాసినాడనియు, ఆరుసంవత్సరములక్రిందటనే రామ మూర్తి పారిపోయినాడనియు, వాని తల్లిదండ్రులు చనిపోయి వాడని తలంచి ఊరకుంకిరనియు, 2-3 సార్లు జెయిలుకు వెళ్లి నాడనియు మొదలగుసంగతు లన్నియు చెప్పిరి. ప్రశంచనను యిటువంటి మోసగాంధ్రు యీ కలికాలమున బయలుదేరు చున్నారగాన ఎవ్వరు పైని యామనాలు చెప్పిన మనిషి ఎచ్చటికి వచ్చినను జేరనిద్యక తక్షణము పోలీసువారికి జిప్సజెప్పిన దేశమున కుపకారము జేసినవా రగుదురు.

చక్కా నూకరాజు

ఆంధ్రజనసంఘము - ఖరగపురము

ఖరగపురము బి. యల్. రైల్వే కంపెనీవారి ముఖ్య పట్టణము. ఈ యూరిలోని కట్టడము లన్నియు రైల్వేవారివే. వారే ప్రజల సౌకర్యముకొరకు మెట్రిక్యులేషనువరకును చదువు చెప్పే ఇండియన్ హైస్కూలులాంటి టి కట్టించినారు. ఊరిలోని బాలు రందరకును సరిపోకపోవుటచేత, స్కూలెటిల్ మెంటులో ఒక ప్రైవేటుపాఠశాల యొకటియు, బాలికల కొక ప్రైవేటు పాఠశాల యొకటియు యీనడుమనే కట్టించినారు.

ఇక్కడ ఒకటవ తరగతిని మెట్రిక్యులేషను అందురు. ఆఖరు ఓసమాల తరగతిని పదియవ తరగతి యందురు. మనవైపు వలెనే ఒక్కొక్క తరగతి కొక్కొక్క సంవత్సరము పరిమితి గలదు. పది మొదలు ఐదవ తరగతివరకును హిందీయందే బోధ నము జరుగును. ఇంగ్లీషు కూడా చెప్పెరు. పది తొమ్మిది తరగతులందు తెలుగుకూడా నేర్పెదరు. కాని యెనిమిదవ తర గతిలో తెలుగులేనందున, ఆ వొక్క సంవత్సరములోనే ప్రది, తొమ్మిది తరగతుల హిందీ కూడా మన తెలుగు క్షరవాళ్లు నేర్చుకోవలసి ఉంటుంది. హిందీతోపాటు తెలుగు కూడా చెప్పించువలసిన దని యిక్కడి తెలుగువారు కోరుచున్నారు. ఈ యూరిలో నుమారు సగముమంది తెలుగువాళ్లే ఉన్నారు. తెలుగునందు ఆభిమానముగలవాళ్లు స్వదేశము పంపించి తను పిల్లకి చదువు చెప్పించుకోవలసిందే. స్వంతముగా బడిపెట్టు కుండుకు జాగాలేదు. రైల్వే సరిహద్దులవలె బడిపెట్టితే ఉప యోగములేదు. తప్పని సరిగా హిందీకి చదువుకోవలసివచ్చుటకి 448 ను బడిపిల్లలలో 125 మంది ఆంధ్రులు హైస్కూలులో చదువుకొంటున్నారు. చదువుకోవలసిన వయస్సులో వున్న పిల్ల లందరికి బడిలో జాగాలేదు బాలికాపాఠశాలలో తెలుకే చెప్పరు. ఇంతకుంది ఆంధ్రులు గల ఖరగపురములో వారిపిల్లలకు విద్యాసౌకర్యము లేకపోవుట విచారము. అధికార్లు దేవభాష లలో విద్య నేర్పించే యేర్పాటు చేయమని విన్నవించే పని ఆంధ్రవాదయులచే యున్నది. అడిగేవారుంటే గాని ఇచ్చేవా రెవరు. ఆంధ్రజనసంఘమువా రొకవిచ్ఛేదము పంపగా ఇంకొక తెలుగు తరగతి తెరుచుటను సూచి ఆలోచించవలెను అని జవా బిచ్చిరి.

ఈలాంటి విషయములు జేడికెక్కుండా ఆందోళన చేస్తూ ఉంటే గాని కొనసాగవు. కనుక ఆంధ్రవాదయులు లేరు యూనియనువారు, ఆంధ్రులు మాడా పథలుచేసి విన్న పాలు పంపి అధికారులకు తమ కోరికను తెలియజేయవలసి ఉంటుంది.

దేవరాజు సీతారామస్వామి.

గౌరవకార్యదర్శి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1996-వ నల్ల జూలై నెల 15-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 58 00 మొదలు 78 00 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు		
మమమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 12 80 18 00		
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 00 15 00		
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 00 16 00		
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 00		
నవ్వులు ,, ,, 20 00 24 00		

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 80 12 80		
పెనగలు ,, డిటా ,, 12 80 18 80		
పెనలు ,, డిటా ,, 14 00 15 00		
మినుములు ,, డిటా ,, 16 80 18 00		
ఉలములు ,, ర 164 ,, 8 80 9 00		

3. నూనెపప్పులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 150 00 152 00		
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 00 25 00		
కొండాపురంపేరు నెనగపప్పుబా1కి ,, 59 00 62 00		
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 56 00 58 00		
పేరునెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 187మి.కొ.నూనె 182 00		
అముదము బా 1-కి ,, 98 00 100 00		

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపనుపు బా 1-కి ,, 70 00 75 00		
కూరపనుపు ,, ,, 28 00 35 00		
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1కి 188 00 140 00		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45		
కాళహస్తపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
జెల్లము బా 1-కి రు 40 00 60 00		
చింతపండు బా 1-కి ,, 28 00 54 00		

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 80 00 82 00		
చవరం ,, 29 00 31 00		
రవుండు ,, 28 00 29 00		

6. లోహములు.

జండి 100 తులంకు ,, 69 80 70 00		
బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 40 21 80		
సవరము 1-కి ,, 18 90		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 252 00 260 00		
రాగి డిటా ,, 260 00 261 00		

7. దూది.

బోండానెట్టు బారున 1-కి రు 800 00		
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 00		

8. నూలు.

పుస్తూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 5 12 0		
నూళ్యేనుగ నెం 20 ,, 7 4 0		
నెం 20 తెన్ని సింహం యీటె ,, 7 12 0		
,, ,, ,, 7 14 0		
నెం 12½ తెన్ని సర్కసు ,, 6 8 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 12 0		
నెం 12½ అల్లెన్న ,, 5 8 0		
నెం 12½ పాండిచేరి ,, 6 2 0		
నెం 14½ ,, ,, 3 6 0		
నెం 12½ న్యూకాటన్ ,, 5 10 0		
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్ ,, 0 0 0		
నెం 10½ కోయంబాట్టూరు ,, 5 4 0		
నెం 12½ ,, ,, 5 18 0		
నెం 14½ ,, ,, 8 0 0		
నెం 12½ చూడ ,, 12 0 0		
నెం 10½ ,, ,, 6 0 0		

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 1-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లెక, హిందూ

ఇదిచరకు మాప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసిచచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన

మానమకము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుతి ఎవనాగరికతకు తగిలెట్టి లోలాకు, పువ్వరాగముల తోడులు, దేదలు, క్లా. రూ. ముక్కుపుసుకులు అంటుపోగులు, వెండి తిరుగుచెంబులు, బి. వెల్లు, పెన్నిమకప్పులు, అనేక విధములగు ఉంగరములు, 2 హామాన పకములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. తేనివి ఆర్డరిచ్చిన అతివ్యర్థం తయారుచేసి యిచ్చెదము

ముఖ్యగమనింపు:- సీమ వెండికి, సవరం బంగారుకు, మేలురకం పువ్వరాగములకు గారంటి యిచ్చెదము. తృప్తికరముగా లేనిచో పైకము వాడను నిచ్చెదము. 18/2

తంబిలిసము } ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి, నగల వర్తకులు, "ఉమ్మడియా" } 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

వెలువడినది. త్వరపడుడు.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాలహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు ఇది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను వెక్కు మూర్తికలతో సరిమాచి చేర్చిన పారభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనానాను, విషయమును విమర్శించు విపులమగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికొబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు ౧ ౨ ౦ మాత్రమే. శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,
తపాలపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

నూతనమైనశైలి! నవినశక్తి! క్రొత్తకల్పనలు!

చక్కని గుల్కలతో మతాభిమానలకును సారస్వతాభిమానలకునుగూడ నింపైన కావ్యము.
— శ్రీ మతోద్ధారకుడు (బసవేశ్వరచరిత్ర) —

వలయువారు కృతికర్త: విద్యాక జి. జోగి సోమయాజి బి. ఏ. ఎల్. టి హైస్కూలు, ఆదోని, అసిగాని తేజ మేనేజరు ఆంధ్రపత్రికా ఆఫీసునకుగాని వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. వెల 0-12-0. పెద్ద ఆర్డరులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును.

మైసూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములలోవొకటియగు లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ- సి. నుందరరావు బెంగాలీస్ట్రీట్, సెన్టర్ బజార్ ఆంజోలా కంటోన్మెంట్ నుండి వ్రాసినది. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలాగుణమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించ ప్రార్థన.
2. మ. రజనీకాంతశర్మబరువ, ఆయుర్వేదవైద్య- మలోరోడ్డు జోర్హట్ పి. జి. అస్సామ్ నుండివ్రాసి నది. తమవద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంపుడు.
3. మ. పి. వి. కున్నహమేద్ కొచ్చి పీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను బహుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వుత్తమమైనగుణము నిచ్చియున్నవిపునః సీసాలను బంపకొరకున్నాను.
4. ఎ. శేషయ్య గుమాస్తా సబ్రిజస్ట్రారాఫీసు, అల్లూరు P. O నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు పీరు ఇటుల వ్రాసియున్నాడు. తమ కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకూ, పిల్లలకూ మంచిగుణమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపుడు. 250 నుండి 300 మాత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పొట్టేజివేర పొట్టేజితో 6 సీసాలను 1-8-0, 12 సీసాల 2-12-0, 25 సీసాల 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

0.594 1 శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

హిందీ పుస్తకములు

హిందీ (జాతీయ) భాషను తెలుగుసహాయమునల్ల నేరు. కొనుటకు వీలయిన సులభ శైలిని వ్రాయబడినవి:-
1. హిందీ స్వభాషిని 0-12-0. 2. హిందీ నిఘంటువు 5-0-0. 3. తెలుగు హిందీనిఘంటువు, 1-0-0.
హిందీ తెలుగువ్యాకరణము (లేఖకులు పం. శివన్న శాస్త్రిగారు)
క్రొత్తగ వెలువడినది. స్వయంసహాయమున కొలది లో జాలలో శుద్ధమగు హిందీభాషను అభ్యసించుటకు వీలగునట్లుల ఈపుస్తకము వ్రాయబడినది. ఇది సర్వ హిందీ వ్యాకరణముల యొక్క సారము. వెల 0-14-0. హిందీప్రచారక:- మాజీ పత్రిక సం॥ సం॥ 1-8-0. పుస్తకముల క్యాటలాగు ఉచితము. హిందీప్రచారకార్యాలయం, 2805 ట్రస్టికే. మద్రాసు.

వసుమతి

గ్రంథకర్త శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు వసుమతి సాంఘిక, సాంసారి కాసర్థములను వివరించు చక్కని సాంఘికనవల. ఆంధ్రయువకుల తనూసంపత్తిని పత్తి నురాగమును వెల్లడించుటలో దీనికి కుల్యమగు నవల యాంధ్ర భాషయందులేదు. విద్యాధికులచే ప్రశంసించబడి, టెక్నెట్టుక్కు కమిటీవారిచే నప్రూవుడు చేయబడి, యున్న తిహాశాలలలో పక నీయగ్రంథముగా నిర్ణయంపబడుచున్నది. పాపాణ హృదయం లనుపైతిము కరగించు విసుమతి కష్టగాధ సాంధ్ర శ్రీపురుషా లెల్లరు తప్పకచదివి నానుభూతిని జూపుదురుగాక, డిమిక్ష్టవై 169 పుటలు వెల రు. 1-0-0
విలాసము, మేనేజి, సెరస్వతీప్రెస్, గుంటూరు.

విజయనగరసివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదబ్బా డాది భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన

శ్రీ యథాధిక రామాయణము

పారికథారూపక పువ్వగద్యగీతప్రబంధము. ఇందు శ్రీ రామ జననము, కళ్యాణము, పాపకాపట్టాభిషేకము, నుగ్రహసఖ్యము, హనుమత్సంబోధము, సామ్రాజ్యగీర్ధియను నాజ్ఞా స్వములు. పారికథాకాలక్షేపములకుం బరికించును. దీనివెల పొట్టేజీగా: రు 2-8-0. గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి ప్రించుకొనవలెను. 11/2